غضنفر بانک

ماهنامه اقتصادی-اجتماعی-فرهنگی

سال نهم - شماره های ۹۶-۹۷-۹۸ حوت ۹۵ و حمل و ثور ۱۳۹۶ خورشیدی

غضنفر بانک
GHAZANFAR BANK

دستاورد غضنفر بانک در سال ۲۰۱۷

افتتاح نمایشگاه افغان پلاستیک

بازدید مهمانان از غرفهٔ غضنفربانک در نمایشگاه افغان پلاستیک

حضور غضنفر بانک در نمایشگاه صنعتی بلخ باستان

بازدید مهمانان خصوصی و تاجران ملی کشور
از غرفهٔ غضنفر بانک در نمایشگاه بین المللی افغان پلاستیک

هیأت رهبری غضنفر بانک
در روز نظامیان کشور از نیروهای
امنیتی بانک تقدیر به عمل آورد

غضنفر بانک
GHAZANFAR BANK

Ghazanfar Bank Monthly Magazine
Economical-Social-Cultural
2017 March, April & May 98-97-96 ,Ninth Years-Vol

با ماستر دبت کارت غضنفربانک
تجارت خود را هدفمند کنید

فهرست مطالب

سرمقاله:

- نقش خط آهن در توسعهٔ اقتصاد کشور و تسهیل در.... ۲

اقتصادی:

- تاپی- رشتهٔ وصل کشور های آسیای مرکزی و آسیای جنوبی ۳
- مطلوبیت نهایی وکاربرد آن دراقتصاد ۹
- الکترونیکی سوداګري او زمونږ د بانکونو امکانات ۱۲
- اهمیت و نقش مالیات بر توسعه اقتصادی ۱۷
- جامعه جهانی سویفت (SWIFT) ۲۱
- برندگان جایزه نوبل ۲۰۱۶ اقتصاد ۲۵
- برگزاری اجلاس سران آیورا در اندونیزیا ۲۸
- تدویر نمایشگاه صنایع ملی زنان متشبث ۲۹

اجتماعی:

- گنجینه باختر ارزشمند ترین گنجینه جهان ۳۲
- اهمیت درخت و درختکاری در اسلام ۳۸
- روشهای ایجاد خلاقیت در کودکان ۴۲
- نقش ورزش در سلامتی انسان ۴۶
- شاتوت و خواص مفید آن ۴۹
- مختار وفایی «خبرنگار سال افغانستان» شد ۵۳
- گرامیداشت روز زن در غضنفر بانک ۵۵
- نمایندگی های غضنفر بانک ۵۶

ادبی، فرهنگی:

- رودکی ثمرقندی پدر شعر فارسی ۵۷
- نیستان (ویژهٔ شعر و ادب) ۶۲
- جمله های طلایی ۶۴
- پند و اندرز ۶۶
- محاورهٔ اوزبیکی ۶۷

صاحب امتیاز: غضنفر بانک
مؤسس: محمد اسماعیل غضنفر
مدیر مسوول: نور احمد فهیم

تحت نظر هیأت تحریر

دیزاینر: اسدالله احمدزاد

ادارهٔ ماهنامهٔ غضنفر بانک در ویرایش مقالات دست باز دارد.

آدرس: ۸٦٦ سرک عمومی شیرپور
کابل - افغانستان

+93(0) 797 860 000

media-manager@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

سخن ماه

نقش خط آهن در توسعهٔ اقتصاد کشور و تسهیل در امر واردات و صادرات اموال تجارتی

درعصر حاضر، خط آهن و حمل و نقل ریلی بخش مهمی از زیربنای اقتصادی به شمار می رود، زیرا خط آهن گزینهٔ مناسب برای مبادلات تجارتی و کلید توسعه اقتصادی و اجتماعی شمرده می شود و سرمایه گذاری در این بخش زمینه های رشد سریع اقتصادی کشور ها به ویژه کشور هایی را که به دریا راه ندارند، فراهم می نماید.

برای نجات از وابستگی و تسهیل در امر مبادلات اموال تجارتی، ایجاد خط آهن یکی از آرزوها و رویا های دیرین مردم افغانستان بود، زیرا از یک طرف کشور ما محاط به خشکه است و به دریا راه ندارد و از طرف دیگر حمل و نقل اموال تجارتی و مسافرین از طریق خط آهن به مراتب ارزانتر، آسانتر و محفوظ تر از حمل و نقل هوایی و زمینی می باشد، که خوشبختانه این رویا ها اخیراً در حال تحقق بخشیدن است.

طبق برنامه ملی ادارهٔ خط آهن کشور، شبکه خط آهن افغانستان حدود ۵۵۵۵ کیلومتر در نظر گرفته شده است که علاوه بر اتصال ولایات کشور، افغانستان را به خط آهن کشور های همسایه و از آن طریق به کشورهای آسیای میانه و از طریق گرجستان و آذربایجان به اروپا وصل می کند. این اداره اظهار امیدواری کرده است که تا سال ۲۰۳۰ شبکه خط آهن کشور تکمیل شود.

مطالعات روی یک پروژه پنج جانبه خط آهن میان افغانستان، چین، تاجیکستان، قرقیزستان و ایران که مشتمل بر ۲۲۰۰ کیلومتر خط آهن است، تکمیل شده است. از این پروژه به عنوان بزرگترین پروژه خط آهن در افغانستان یاد شده است. این خط آهن قرار است از چین آغاز و پس از عبور از قرقیزستان، تاجیکستان و افغانستان به ایران ختم شود. البته ۵۰ این خط آهن در خاک افغانستان اعمار خواهد شد. ساخت این راه آهن حدود ۳۵۰ میلیون دالر هزینه در بر دارد که قرار است بانک توسعه آسیایی آن را بپردازد. این در حالیست که هزینهٔ یک کیلومتر خط آهن در مسیر هموار ۱,۵ تا ۱,۷ میلیون دالر تخمین زده شده است. گفته می شود که کشورهای دیگری چون ایران، چین، ترکمنستان، ایتالیا و تاجکستان نیز برای سرمایه گذاری در این بخش ابراز علاقمندی کرده اند. در صورت تکمیل این خط آهن ۷۰ مبادلات بازرگانی افغانستان از مسیر این خط آهن انجام خواهد شد.

در حال حاضر خط آهن – آقینه و آت مراد امام نظر ترکمنستان ۳,۵ کیلومتر در خاک افغانستان امتداد یافته است، گفته می شود این خط آهن از سوی کشور ترکمنستان ساخته می شود، قرار است در آینده این خط آهن تا شهر اندخوی ادامه یابد. ۸۵ کیلومتر این راه آهن در خاک ترکمنستان و بیش از ۳۰۰ کیلومتر آن در ولایت‌های شمالی افغانستان ساخته می‌شود. خوشبختانه اکنون راه‌آهن افغانستان در غرب به راه آهن ایران و در شمال به راه آهن ازبکستان و ترکمنستان وصل شده است.

طبق یک نظر سنجی یگانه وسیله یی که میتواند افغانستان را با هزینه کمتر به بازار های جهانی وصل کند، احداث خط آهن خواهد بود. اداره خط آهن افغانستان در حال حاضر در چوکات وزارت فواید عامه فعالیت دارد، اما قرار است تا سه سال آینده به عنوان یک اداره مستقل تبارز نماید، یقیناً در آن صورت سرمایه گذاری های بیشتری روی این بخش صورت خواهد گرفت و اگر کشور های جنوب آسیا از طریق خط آهن به آسیای میانه وصل شود، نقش افغانستان به عنوان پل ارتباطی و شاهراه اتصال جنوب آسیا به آسیای میانه برجسته تر شده و با دریافت مالیه از انتقال اموال تجارتی سود هنگفتی نصیب کشور ما خواهد شد.

سرمحقق: عبدالباری راشد

تاپی- رشتهٔ وصل کشور های آسیای مرکزی و آسیای جنوبی

چکیده:

پروژهٔ احداث خط لولهٔ انتقال گاز ترکمنستان از طریق افغانستان و پاکستان به سرزمین پهناور و پرنفوس هند بعنوان یک حادثهٔ مهم تجارتی- اقتصادی و انسانی برای همه اطراف معاهدهٔ پروژهٔ (تاپی) اخیراً مورد بحث مجامع و حلقات سیاسی- اقتصادی، علمی و خبری منطقه قرار گرفت. تحلیل و ارزیابی منافع چندین جانبهٔ این پروژهٔ حیاتی برای ملت ها و کشور های منطقه از آسیای مرکزی تا آسیای جنوبی موضوعیست که در این مقاله به آن پرداخته شده است. با توجه به عنوان این مقاله محتوای اصلی موضوع بر محور نقش (تاپی) در امر نزدیکی و همبستگی ملل آسیای مرکزی و آسیای جنوبی بمثابهٔ رشتهٔ وصل مردمان و سرزمین های متذکره میچرخد. در این مقاله نشان داده شده که چگونه پروژهٔ (تاپی) آسیای مرکزی و جنوبی را از لحاظ تأمین روابط فرهنگی، اقتصادی، مدنی، امنیتی، سیاسی و اجتماعی و ...و بهم وصل میکند.

پروژهٔ (تاپی) علاوه از منافع اقتصادی و داد و ستد، کشور های مربوط را نزدیک میسازد و در میان خلق های این کشور ها محبت، دلسوزی، همدردی، دوستی و فضای اعتماد را میافزاید. (۱: ص ۷)

صادرات برق و فراورده های نفتی- گازی ترکمنستان به افغانستان، همکاریهایی در زمینهٔ حمل و نقل و ترانزیت کالا، ارتباطات، روابط فرهنگی- آموزشی و انساندوستانه از مهمترین مقوله ها در تعاملات بین دو کشور میباشد. (۲)

کلید واژه ها:

رشتهٔ وصل، لولهٔ گاز، آسیای مرکزی، آسیای جنوبی، همجواری نیک، همکاری های متقابل اقتصادی، اشتغالزایی.

مقدمه:

کشور های ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و هند در نقشهٔ طبیعی جهان طوری واقع شده اند که آسیای مرکزی و آسیای جنوبی را بحیث قطعهٔ واحدی از کل قارهٔ آسیا طبیعتاً بهم پیوند داده اند. اما تقسیمات سیاسی مرزی این سرزمین ها است که هر یک را بنام بخشی از قسمت های مرکزی یا جنوبی آسیا از هم متمایز میسازد. نیازمندی اشد جمعیت های ملیونی و حتی ملیاردی مناطق آسیای جنوبی به مواد سوخت مخصوصاً گاز طبیعی و بالعکس وفور این گاز در برخی از سرزمین های آسیای مرکزی مخصوصاً ترکمنستان و ضرورت صدور و فروش این کالای حیاتی از جانب کشور مولد به متقاضیان آن قویترین انگیزهٔ فعال برای احداث خط لولهٔ گاز ترکمنستان زیر نام پروژهٔ تاپی از طریق افغانستان و پاکستان به هند گردید. خط لولهٔ گاز (تاپی) از میدان گازی دولت آباد ترکمنستان آغاز میشود و با عبور از ولایات هرات، فراه، هلمند و قندهار افغانستان و کویتهٔ پاکستان به شهرک فاضیلکای هند میرسد. (۲: ص ۱۲۹-۱۴۰)

خط لولهٔ گاز (تاپی) بمثابهٔ شریان مشترک برخی از حیات اقتصادی ملت های آسیای مرکزی و جنوبی همه کشور های این منطقه را بهم وصل مینماید. این خط لوله از آنجا برای ترکمنستان اهمیت دارد که عشق آباد تلاش میکند تا با متنوع کردن بازار های موجود در روسیه، چین و ایران عملاً نقش مهمی در بازار یک ملیاردی جنوب آسیا و شبه قارهٔ هند داشته باشد. تقابل فرهنگ ها و مدنیت ها، اشتراک منافع، تعارف نزدیکتر میان ملت ها و دولت ها، همکاریها و روابط متقابل اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و تجاری، رفع سوء تفاهم های منطقوی و حل اختلافات و منازعات میان کشور های دور و نزدیک همسایه از طریق تفاهم و گفتگو های سیاسی و ده ها منافع مثبت دیگر مادی و معنوی به نفع منطقه، آسیای مرکزی و جنوبی را بمثابهٔ یکرشتهٔ نامرئی بهم تنیده و سرنوشت ساز وصل میکند. برای آنکه با موقعیت و اهمیت جغرافیایی چهار کشور هم پیمان در انتقال لولهٔ گاز از ترکمنستان به هند بعنوان محور ها و مراکز اتصال سایر کشور های آسیای مرکزی و جنوبی یعنی افغانستان، پاکستان، ترکمنستان و هندوستان آشنایی حاصل نمائیم، لازم است بطور بسیار فشرده هر یک در این مقدمه تعریف گردد:

۱- افغانستان:

افغانستان سرزمینی است در آسیای جنوبغربی که از شمال بکشور های ترکمنستان، ازبکستان، تاجیکستان، از شرق به کشور های چین و پاکستان، از جنوب به کشور پاکستان و از غرب به کشور ایران محدود است. افغانستان دارای مساحت ۶۵۲۲۲۵ کیلو متر مربع بوده که چهلمین کشور جهان از نظر مساحت است و تقریباً ۳۰ ملیون نفوس دارد. (۳: ص ۱۱۰)

۲- پاکستان:

پاکستان در جنوب آسیا جای داشته و از شمال به افغانستان، از شرق به چین و هند، از جنوب به دریای عرب (اقیانوس هند) و ازغرب به ایران محدود است. پاکستان دارای ۰۹۵ ۷۹۶ کیلو متر مربع و سی و پنجمین کشور جهان از نظر مساحت بشمار میآید. دارای تقریباً بیش از ۱۶۰ ملیون نفر نفوس است. (۳: ص ۱۸۳)

۳- ترکمنستان:

کشور ترکمنستان در جنوبغربی آسیای مرکزی واقع شده و از شمال به قزاقستان و ازبکستان از شمال شرقی و جنوب به افغانستان و ایران و از غرب به دریای خزر محدود است. بیش از ۵ ملیون نفر جمعیت دارد و مساحت آن ۱۰۰ ۴۴۸ کیلو متر مربع بوده و (۵۱) مین کشور جهان از نظر مساحت است. (۳: ص ۲۰۱)

۴- هند:

کشور هند در جنوب آسیا و ساحل شمالی اقیانوس هند جای دارد. این کشور از شمال به چین، نیپال و بوتان، از شرق به میانمار (برمه) و بنگلادیش، از شرق و جنوب و غرب به اقیانوس هند و از شمال غربی به پاکستان محدود است. هند ۳۱۶۵۵۹۶ کیلو متر مربع مساحت دارد که از نظر مساحت هفتمین کشور جهان محسوب میشود و نفوس آن بیش از یک ملیارد نفر است. (۳: ص ۴۶۷)

تذکری مختصر بر کرونولوژی (TAPI):

قابل یادآوریست که اندیشهٔ انتقال گاز ترکمنستان در سال ۱۹۸۰ نزد دولت اتحاد شوروی سابق برای نخستین بار بوجود آمد اما بعلت درگیری شوروی با ملت افغانستان و شکست آن در فرجامِ آن جنگِ نابرابر بدست شوروی ها تحقق نپذیرفت. پس از فروپاشیدن اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در سال ۱۹۹۱ که ترکمنستان نیز یکی از جمهوریت های آن بود در زمرهٔ سایر جماهیر آزاد شدهٔ شوروی به استقلال رسید. ترکمنستان بحیث یک کشور مستقل وارد حیات جدید سیاسی خود شد و پس از تقریباً یک قرن وابستگی همه جانبه و ادغام در نقشهٔ سیاسی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی اولین بار بود که رهبری ترکمنستان تحت زعامت صفر مراد نیازوف (ترکمن باشی) مشق زندگی و مدیریت سیاسی مستقلانه در کشور خویش مینمود. ترکمنستان در آنزمان مشی سیاست خارجی خود را بر پایهٔ بیطرفی مثبت و حفظ روابط نیک با کشور های همسایه اساس گذاشت. در سال ۱۹۹۰ م همین خط مشی اساس سیاست خارجی این کشور قرار گرفت و ثبت سازمان ملل متحد شد. (۲: ص ۱۲۹–۱۴۰)

رهبری ترکمنستان نوین و مستقل علاوه بر تجدید نظر در برنامه های سیاسی– اجتماعی و اداری کشور بر مسایل اقتصادی، تجاری خویش نیز بذل توجه نمود. در این عرصه بطور خاص ضرورت صدور گاز سرشار و غنی ترکمنستان را به آسیای جنوبی منحیث عمده ترین کالای صادراتی ترکمنستان مورد مطالعه قرار داد. مسلماً ترکمنستان درست میدانست که ملیونها انسان آسیای جنوبی که در مناطق حاره و خیلی گرم بسر میبرند به این انرژی سبک وارزشمند منحیث کالای چندین منظوره اشد نیاز دارند. در حالیکه ترکمنستان مولد بزرگ این انرژی خداداد در سطح جهانی بوده و خود نیاز اندکی برای مصرف گاز دارد. فلهذا ترکمنستان در پی آن شد تا بازاریابی مناسبی برای صدور گاز بسیار فراوانش در قدم اول به پاکستان که دارای بیش از ۱۶۰ ملیون نفوس مصرف کننده است بنماید. بر این بنیاد ترکمنستان مسألهٔ انتقال گاز خود را از راه افغانستان به پاکستان در دههٔ ۹۰ میلادی مطرح ساخت. «در آنزمان دو شرکت نفت و گاز بین المللی شرکت امریکایی– یونیکال و شرکت ارجنتاینی– بریداس، خواهان انتقال گاز ترکمنستان از مسیر افغانستان به پاکستان بودند. (۲: ص ۱۲۹–۱۴۰)

بار اول بریداس به تمدید این پایپ لاین گاز علاقه نشان داد، اما بعدتر ترکمنستان طرح و تطبیق این پروژه را با کمپنی های یونیکال امریکایی و (Delta Oil) سعودی امضاء کرد، مگر در آنزمان بدلایل خاص سیاسی، امنیتی و استخباراتی عملی نشد. (۱: ص ۷)

آن مرحله که مبدأ لولهٔ گاز، ترکمنستان و انجام آن پاکستان از مسیر افغانستان بود در سال ۱۹۹۵ میان ترکمنستان، افغانستان و پاکستان توافقنامهٔ آن به امضاء رسید و این پروژه به (TAP) مسمی شد. در سال ۲۰۰۸ هند هم رسماً شریک این پروژه شد که بعداً در سال ۲۰۱۰ با امضای توافقنامه ای برای احداث این خط تا هندوستان به اسم (TAPI) معروف گردید. «توافقنامهٔ مذکور در سال ۲۰۱۰ از سوی رؤسای جمهور وقت افغانستان، ترکمنستان، پاکستان و هند امضاء شد.» (۲: ص ۱۲۹–۱۴۰)

مشخصات عمدهٔ پروژهٔ TAPI:

خط لولهٔ گاز پروژهٔ (تاپی) از میدان گازی دولت آباد ناحیهٔ گالکینیش در ترکمنستان آغاز میشود و با عبور از مسیر ولایات هرات، فراه، هلمند و قندهار افغانستان و کویته و ملتان پاکستان به شهرک فاضیلکای هند پایان می یابد. طول این خط لوله از مبدأ (ترکمنستان) تا مقصد (هندوستان) ۱۸۰۰ کیلومتر پیش بینی شده و هزینهٔ مجموعی احداث این پروژه هشت الی ده ملیارد دالر برآورد گردیده است. قطر نل آن ۵۶ انچ است که سالانه ۳۳ ملیارد متر مکعب گاز طبیعی از آن عبور میکند. در ماه می سال (۲۰۱۵) ترکمنستان موافقتنامهٔ ۲۰ ساله را برای فروش گاز با پاکستان و هند امضاء کرد. (۱: ص ۷)

بانک انکشاف آسیایی (ADB) – یا Asian Development Bank امور مهم مقدماتی سروی ها و مشوره های تخنیکی آنرا پیش میبرد. اگر گاز ترکمنستان برای آسیای جنوبی مخصوصاً هند و پاکستان که خریداران اصلی آن اند و در رشد همه عرصه های انرژی، صنعت، تولید، تکنالوژی و سایر بخش های حیاتی مفید است، پس ارزش خط ترانزیت لولهٔ گاز ترکمنستان که ۷۳۵ کیلو متر مسافت را در خاک افغانستان اشغال مینماید. تا به پاکستان منتقل شود برای افغانستان چه خواهد بود؟ (۶: ص ۱)

اهمیت تاپی برای افغانستان:

آری طوریکه پیش بینی شده است گفته میشود که این خط لوله برای افغانستان سالانه ۲۰۰ ملیون دالر در آمد خواهد داشت. علاوتاً ۱۲ هزار فرصت کاری برای کارگران و فن آوران افغانی ایجاد خواهد شد. هم چنین توافق گردیده که افغانستان نیز میتواند در ده سال اول ۵ ملیون متر مکعب گاز و در دههٔ دوم یک ملیارد متر مکعب گاز و در دههٔ سوم یکنیم ملیارد متر مکعب گاز برای مصارف داخلی خود از این خط لوله استفاده کند. (۴: ص ۷)

البته تا زمانیکه افغانستان به بلوغی برسد که از منابع نفت و گاز خودش استفاده کرده بتواند این مقدار گاز قسمت بزرگی از انرژی مایحتاج مردم افغانستان را بقیمت ثابت تر و ارزانتر نسبت به بازار های سیاه گاز های بی کیفیت آنهم در بارجامه های نامطمئن و صعب الانتقال، برعکس از طریق سیستم نلدوانی و نصب میتر بمنازل و اماکن دیگر مطابق معیار های علمی و جهانی تأمین میکند. اگر حد اوسط تعداد هر خانواده را بمثابهٔ کوچکترین واحد مصرفی در افغانستان ۶ نفر محاسبه کنیم و نفوس فعلی آنرا ۳۰ ملیون قبول نمائیم این مقدار گاز سالانه برای مصرف هر خانواده ۱۰۰متر مکعب گاز میرسد. از آنجا که بندر تورغندی در هرات و آقینه در فاریاب از مهمترین گذرگاه های کالا های تجارتی میان افغانستان و ترکمنستان بشمار میآیند، در صورت تعمیق روابط بیشتر حسنهٔ اقتصادی، سیاسی و تجارتی میان این دو کشور مخصوصاً با احداث خط لولهٔ گاز ترکمنستان به هند و پاکستان از مسیر کشور ما که بیشتر به نفع ترکمنستان است، امکانات احیای راه ابریشم برای افغانستان از طریق ترکمنستان، آذربایجان و ترکیه و از آنجا به اروپا نیز میسر میگردد. افغانستان بحیث عقب نگه داشته شده ترین کشور ها فعلاً از هیچ نعمتی برخوردار نیست که دیگر کشور های جهان دارند چون گاز، برق و راه آهن و استفاده از منابع بشری و طبیعی خود. تازمانیکه این کشور مظلوم و مسکین به یک کشور مقتدر، سرافراز و متکی به علم، اقتصاد، سیاست و نظام دفاعی خود مبدل شود نیاز استفاده از دست آورد های کشور های دیگر بعنوان یک کشور مصرفی و دست بین خواهد بود. چنانکه بر اساس برخی تحقیقات، منابع خود کشور ما میتواند تا ۳۰ هزار میگاوات برق آبی تولید کند، در حالیکه نیاز فعلی ما به هشت هزار میگاوات برق است، ما هر ساله حدود ۴۰ ملیون دالر به ترکمنستان از بابت برق وارداتی میسپاریم. (۱: ص ۷)

قسمیکه پیش بینی شده صادرات برق ترکمنستان که فعلاً ۳۰۰ میگاوات است، ۵ برابر ظرفیت فعلی افزایش می یابد که در آنصورت افغانستان باید سالانه ۲۰۰ ملیون دالر به ترکمنستان تنها از ناحیهٔ برق وارداتی تقدیم کند. هم چنین بر اساس بعضی تحقیقات و ارقام ارائه شده– ۱/۵ تریلیون متر مکعب گاز و ۹۵ ملیون بیرل نفت داریم اما به استفاده از گاز ترکمنستان و ایران و سایر کشور ها نیاز مندیم. بهر صورت چون بی نهایت مجبور و محتاجیم و تا زمانیکه متکی به خود نشویم، برای عبور از مخمصه باید (آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا میکرد) را ملاک عمل قرار داده و باین تجارت های مفید یکجانبه به نفع صادر کننده گان دل خوش کرده تسلیم شویم. در همچو معاملات که همیشه واردات بر صادرات پیشی گیرد، چنانکه در بخش تجارت با ترکمنستان فعلاً معادل ۴۶۰ ملیون دالر واردات ما است و معادل ۵/۵ ملیون دالر صادرات ما اسعار را از دست میدهیم و ارزش پول افغانی روز بروز پائین می آید در حالیکه با این پول میتوان همه ساله یک بند برق جدید آبی ساخت. (۵: ص ۷)

در بحث راه آهن نیز امیدواری هایی وجود دارد که به نفع کشور ما هم تمام شود. بطور مثال گفته اند که مرز آقینه قرار است بزودی صاحب راه آهن شود. «راه آهن یاد شده بطول ۱۲۶ کیلو متر شهر کرکی ترکمنستان را به ولسوالی اندخوی ولایت فاریاب افغانستان وصل میکند.» (۲: ۱۲۹–۱۴۰)

هر گاه این مأمول تحقق یابد افغانستان نیز میتواند با استفاده از آن از راه دریای خزر (کسپین) به اروپا وصل شود. که این یکی از منافع روابط ترکمنستان و افغانستان بر پایهٔ مناسبات نیک همجواری و بخصوص با شرکت در پروژهٔ (تاپی) به کشور ماخواهد بود. اینچنین نیازمندیهای ترکمنستان برای تأمین روابط گسترده تر اقتصادی، تجارتی با کشور تاجیکستان و از آن طریق به چین نیز ایجاب میکند تا از کوتاه ترین مسیر یعنی افغانستان وارد تاجیکستان و کشور های همجوارش شود. از همینجا است که طرح های زیر بنایی همچون خط آهن ترکمنستان– افغانستان– تاجیکستان، ساخت دهلیز حمل و نقل و ترانزیت کالا از دیگر طرح های بین المللی و منطقه یی هستند که عشق آباد و کابل فعالانه برای تحقق آنها تلاش مینمایند. (۲: ۱۲۹–۱۴۰)

اگر این طرح ها به ثمر برسند و بار دیگر موانعی از طرف قدرت های ذینفع جهانی فراراه این طرح ها ایجاد نشود، بدون شک افغانستان نیز وارد شبکهٔ جهانی خط ریل لا اقل بسوی آسیای میانه، چین و اروپا میگردد. گمان بنده نسبت به ایجاد موانع از جانب قدرت ها از آنجا ناشی میشود که این مفکوره از سال های ۱۹۹۰ نزد شوروی ها و بعداً در سال های ۱۹۹۵ از طرف کشور های امریکا و ارجنتاین و سعودی ها مطرح شد اما در هر مرحله بدلایلی خاص تطبیق شده نتوانست. شوروی ها که به نسبت درگیری در جنگ ها با مردم افغانستان فرصت نیافتند، اما کشور های امریکا و ارجنتاین و روسیه هر یک بدلیل منافع و مقاصد خاص خود شان نخواستند تا این پروژه بوقت خودش در این منطقه تعمیل شود. فلهذا هر یک بنحوی موانعی را برای اجرایی شدن آن عندالفرصت پیش کردند. بیقین میگوییم اکنون هم اگر حضور و نقش قدرت های بزرگ چون امریکا و روسیه در این پروژه مد نظر گرفته نشود هر یک ایشان قدرت آنرا دارد، تا بنحوی از انحا این جریان را بازهم متوقف و خاموش سازند؛ چنانکه وکیل احمد متوکل هم گفته است: «رقابت های منطقه یی دلیل اصلی ناکام ماندن این پروژه تا کنون بوده است.» او میگوید:«دولت ترکمنستان که تحت تأثیر روسیه قرار داشت شرکت ارجنتاینی بریداس را بر شرکت امریکایی یونیکال ترجیح میداد. ایران علاقمند بود که این خط لوله از خاک آنها عبور کند. روسیه نمیخواست که یک شرکت امریکایی کار این خط لوله را بدست گیرد.» (۲: ۱۲۹–۱۴۰)

اگر ترانزیت برق ترکمنستان به پاکستان از مسیر کشور ما که فعلاً زیر بحث است نیز واقعیت پیدا کند این قلم دیگر عایداتی ایست که همان مسیر ۷۳۵ کیلو متری گاز را باید طی کند و از این مدرک نیز به افغانستان ملیونها دالر سالانه بپردازد و هزاران نیروی انسانی ما در آن پروژه مشغول به کار گردند. (۶: ص۱)

ترکمنستان با توجه به ضرورتیکه برای فعال ساختن پروژه های برق و گاز و خط آهن خود در قلمرو افغانستان دارد، مجبور است تا کارگران و متخصصان افغانی را نیز در راستای مسلک شان آموزش دهد و این نیز نفع دیگری است که برای آیندهٔ افغانستان خیلی مفید و مؤثر است. آنهم در صورتیکه اگر افغانستان برنامه ای برای تولید برق و گاز و ساختن خط آهن در نظر داشته باشد، آنگاه برای تربیت کادر ها و کار گران ماهر جدید بوسیلهٔ کارگران و متخصصان مجربیکه در پروژه های موجود سهم میگیرند، میتواند بهره ببرد.

مآخذ:

۱– حبیبی، جاوید، داکتر، تاپی د وریسمو نوی لار– – همیانی اقتصادی ورپانه– پرله پسی شمیره ۶۰۸، یکشنبه ۱۳۹۴– ۲۹ قوس.

۲– ندیم، عبدالمجید معاون محقق ، نگاهی به رویکرد دور جدید روابط افغانستان و ترکمنستان، سیمه ییز مطالعات، فصلنامهٔ مرکز مطالعات منطقه یی، سال دهم، شمارهٔ دوم، شمارهٔ مسلسل ۳۸، افغانستان: تابستان ۱۳۹۴».

۳– جعفری، مهندس عباس، گیتاشناسی نوین کشور ها، چاپ هامون، ۱۳۸۷، طرح، تهیه، کارتوگرافی رایانه ای و چاپ از مؤسسهٔ جغرافیای و کارتوگرافی گیتاشناسی.

۴– ملیار، توریالی، «تاپی او د افغان اقتصاد راتلونکی ته هیلی»، همیانی اقتصادی ورخپانه، شماره ۶۴۰، سال ۱۳۹۴.

۵– نیازی، محمد داود «د افغانستان او ترکمنستان نوی اقتصادی خپلوی» همیانی اقتصادی ورخپانه، شماره ۵۵۱، سال ۱۳۹۴.

۶– جاوید، زریم خپرنوال، تاپی د افغانستان سویلی آسیا د هیوادونو لپاره یی اهمیت، اثر قلمی آمادهٔ چاپ.

ادامه دارد ...

بانکداری اسلامی

غضنفر بانک

مرابحه

راه آسان و شرعی برای تمویل و توسعه تجارت شما!

www.ghazanfarbank.com

سرمحقق شیرعلی تزری

مطلوبیت نهایی وکاربرد آن دراقتصاد

پیش ازاینکه به توضیح مفهوم مطلوبیت و مطلوبیت نهایی پرداخته شود لازم است تابه گونهٔ مختصر نظریهٔ اقتصادی قبل ازآن بررسی شود. اقتصاددانان کلاسیک (آدام اسمیت، داویدریکاردو و...) باتوجه به اهمیت عرضه درتعیین ارزش مبادله، نظریهٔ ارزش خود را برپایهٔ هزینهٔ تولید قرار داده و به نقش مطلوبیت وتقاضا کمتر ارزش قایل بودند. به باورآنها قیمت یا ارزش مبادلهٔ یک کالا به وسیلهٔ هزینهٔ عوامل تولید که درتولید آن به کار رفته است تعیین میشود و درصورت حاکمیت رقابت آزاد و نرخ بالای سود برای کالاها، تولیدکننده های جدید را به بازارسوق میدهد، درنتیجه عرضه افزایش یافته وسبب کاهش قیمت میگردد و دوباره تولیدکننده ها نیزکاهش میبابند و قیمتی که شامل سود عادلانه هم میشود باهزینهٔ تولید برابرمیشود.

این استدلال ازنقطه نظر عرضه صورت گرفته ومبیین اینست که هزینهٔ تولید تعیین کنندهٔ قیمت یا ارزش مبادله است ومثال روشن آن استدلال آدام اسمیت درمورد آب و الماس میباشد. آدام اسمیت به این باور بود که الماس به خاطر قیمت بلند دارد که هزینهٔ تولید آن بلند است درحالی که بدون الماس میشود زنده گی کرد وآب که بدون آن نمیشود زنده گی کرد بخاطر ارزان وحتا رایگان است که درتولیدآن هزینهٔ درکارنیست ودرطبیعت به وفرت یافت میشود.

با پیدایش نظریهٔ کلاسیکهای جدید(لئون ولراس، کارل منگر،ولیام استانلی جونز و...)نظریهٔ ارزش کلاسیک ها زیرسوال رفت، زیرا کلاسیک های جدید به این باور بودند که ارزش مبادلهٔ هر کالا وابسته به مطلوبیت آن کالاست وهزینهٔ تولید که اسمیت، ریکاردو و مارکس مطرح کرده اند نقش غیرمستقیم درتعیین ارزش کالاهادارد. برای وضاحت بیشترموضوع لازم است تا پیش ازتوضیح نظریهٔ کلاسیک های جدیدمطلوبیت(utility) ومطلوبیت نهایی(marginal utility) مختصراًتوضیح شود.

مطلوبیت (utility): اقتصاد دانان خشنودی و لذتی را که از مصرف یک کالا یا خدمت در زمان معین به مصرف کنندهٔ آن دست میدهد مطلوبیت می نامند. به عبارهٔ دیگر مطلوبیت عبارت از رضایت خاطر یا آسایشی است که یک فرد در شرایط خاصی که در آن قرار گرفته است، از خرید کالا ها و خدمات مختلف بدست می آورد.

مطلوبیت معمولاً مفهوم ذهنی و روان شناختی است که نمی توان آن را با اعداد و ارقام اندازه گیری کرد، مثلاً: نمیتوان گفت که من از پوشیدن این لباس پنج واحد لذت بردم و از پوشیدن دومی هشت واحد لذت بردم، بلکه میتوان گفت که از پوشیدن این لباس نسبت به آن لباس بیشتر لذت بردم. بناءً کسب مطلوبیت در شرایط مختلف و اشخاص مختلف، متفاوت است نه تنها اندازهٔ مطلوبیت ناشی از مصرف یک کالا و یا خدمت از فردی به فرد دیگر متفاوت است، بلکه در طول زمان نیز اندازهٔ لذت که فرد از مصرف کالا و خدمت بدست می آورد تغییر میکند، بطور مثال: خوردن یک خوراک کباب برای افراد مختلف متفاوت است و یا لذت نوشیدن یک گیلاس آب در تابستان برای یک فرد که صبح تا شام روزه گرفته به مراتب بیشتر از لذت نوشیدن آن در زمستان و یا در حالت غیر روزه است.

بقول گوسن بنیان گذار تیوری مطلوبیت: «یک شخص گرسنه حاضر است برای خریدن یک قرص نان مبلغ بیشتر از قیمت تمام شد آن بپردازد، مگر قرص دوم برای شخص مذکور مطلوبیت کمتر دارد و در نتیجه ارزش آن نیز کمتر است... تا جائی که رنج وی برای پرداخت بهای یک قرص نان بیش از لذت بدست آوردن آن گردد و آخرین قرص نانی که مصرف کننده خریداری میکند قرص نهایی نامیده میشود.» که نسبت به قرص ماقبل خود از مطلوبیت کمتر برخوردار است و بنام قانون اشباع مصرف یا قانون کاهش مطلوبیت نهایی یاد می شود.

معمولاً دو نوع مطلوبیت را میتوان از هم تفکیک نمود یکی مطلوبیت کل که عبارت از مجموع لذتی است که از اثر استفاده از مقدار معینی کالا و خدمات نصیب مصرف کننده می شود و دیگر مطلوبیت نهایی است که عبارت از ارزش(ذهنی) یا لذتی است که از اثر استفاده از یک واحد اضافی کالا و یا خدمات معین برای مصرف کنندهٔ آن بوجود می آورد.

طوریکه تذکر داده شد مطلوبیت از نظر مقداری(کمی) غیر قابل اندازه گیری است، برای وضاحت بیشتر موضوع فرض کنید مطلوبیت قابل اندازه گیری است و واحد اندازه گیری آن یوتیل (utile) است. مصرف کنندهٔ را در نظر بگیرید که اولین گیلاس آب را نوشیده است از او پرسان می کنیم که چقدر لذت برده است؟ در پاسخ می گوید ده یوتیل. وقتی گیلاس دوم را می نوشد، می گوید از مصرف دو گیلاس آب ۱۸ یوتیل مطلوبیت کسب کرده الی اخیر مطابق به جدول مطلوبیت کل و مطلوبیت نهایی را میتوان مشاهده کرد:

مقدارمصرف آب (Q)	مطلوبیت کل(TU)	مطلوبیت نهایی(MU)
۰	۰	۰
۱	۱۰	۱۰
۲	۱۸	۸
۳	۲۳	۵
٤	۲۵	۲
۵	۲٦	۱
٦	۲٦	۰
۷	۲۵	۱-

طوریکه در جدول مشاهده می شود وقتی مقدار مصرف صفر است، مطلوبیت کل نیز صفر میباشد. با افزایش مصرف به دو واحد، مطلوبیت کل به ۱۸ واحد و وقتی مصرف به ۶ واحد میرسد، مطلوبیت کل به حد اکثر ۲۶ واحد میرسد.

اگر چنانچه مصرف آب باز هم افزایش یابد و به ۷ واحد برسد مطلوبیت کل کاهش می یابد. با توجه به جدول وقتی مصرف آب به یک گیلاس میرسد مطلوبیت کل از صفر به ۱۰ یوتیل افزایش پیدا میکند. با افزایش مصرف به دو گیلاس مطلوبیت کل از ۱۰ به ۱۸ یوتیل میرسد، یعنی مصرف دومین گیلاس آب برای مصرف کننده ۸ یوتیل مطلوبیت ایجاد کرده است الی اخیر جدول، اعداد ۱۰، ۸، ۵، ۲ و ۱ بالترتیب مطلوبیت نهایی اولین، دومین... و پنجمین گیلاس آب میباشد.

با توجه به جدول در می یابیم که مطلوبیت نهایی تابع قانون نزولی است. منظور از قانون نزولی بودن مطلوبیت نهایی اینست که مطلوبیت اشیا بر حسب ارضای نیازمندیهای ما نزولی است. یعنی هر چه بیشتر از یک شی مصرف کنیم مطلوبیت نهایی آن کمتر و کمتر می شود. بطور مثال اولین گیلاس آبی که می نوشیم از گیلاس دوم مطلوبیت بیشتر دارد و به همین ترتیب مطلوبیت گیلاس سوم از مطلوبیت گیلاس دوم کمتر است به این معنا که مطلوبیت آخرین گیلاس آب همیشه و در همه جا مطلوبیتی کمتر از واحد ما قبل خود دارد.

این قانون را هرمن هاینریش گوسن اقتصاد دان و روانشناس آلمانی در سال ۱۸۵۴م کشف کرد که به نام قانون گوسن یا «قانون اشباع مصرف» و یا «قانون کاهش مطلوبیت نهایی» یاد می شود.

ولیام استانلی جونز به این باوراست که کارنمیتواند تعیین کنندهٔ ارزش کالا باشد، زیرا"خود دارای ارزش نامساوی است وبنابراین ارزش آن به وسیلهٔ قیمت کالا ها تعیین میشود، نه اینکه قیمت کالا به وسیلهٔ هزینهٔ کارتنظیم گردد." مطلوبیت ویژه گی ذاتی کالانیست، بلکه به وضعیت اشیا ورابطهٔ آنها با احتیاجات بستگی دارد. پس مطلوبیت یک پدیدهٔ نسبی است به طوریکه اشخاص مختلف برای کالاهای متفاوت سلیقهٔ یک سان ندارند و از این رو"ارزش ذهنی" آنها برای کالاهای مشابه نمیتواند یکسان باشد. ارزش ذهنی درحقیقت مطلوبیت نهایی مصرف یک واحد اضافی ازیک کالای معین میباشد. هرقدرکه مصرف چنین کالایی بالابرود مطلوبیت واحد اضافی کمترمیگردد تا اینکه طبق نظر گوسن مطلوبیت نهایی صفرمیشود. طوریکه تذکر داده شد این همان "قانون کاهش مطلوبیت نهایی"است که ازطریق آن به گفتهٔ جونز "معمای آب و الماس" دیگر مفهومی خود را از دست میدهد. جونز معتقد است که گرچه مطلوبیت کل آب از مطلوبیت کل الماس بیشتر است ولی این امردرمورد مطلوبیت نهایی برعکس است. چون عرضهٔ آب ازعرضهٔ الماس بیشتراست، مطلوبیت نهایی آب ازمطلوبیت نهایی الماس کمتر میباشد. دلیل اینکه قیمت آب کم است بخاطر هزینهٔ کمی تولید آن نیست بلکه، عرضهٔ زیاد آن نسبت به تقاضای آن است که مطلوبیت نهایی آن را به طرف صفرگرایش میدهد. برعکس قیمت الماس زیاد است به خاطرآنکه عرضهٔ آن نسبت به تقاضای آن کم است و باعث میشود که مطلوبیت نهایی آن بلند باشد. به باور جونز چون آب برای زنده گی بشر در مقایسه با الماس ضروری تر است با معیار مطلوبیت کل بهتر است که درجهان به جای الماس منابع متعدد از آب دردسترس انسان باشد، زیرامطلوبیت کل آب ازمطلوبیت کل الماس بیشتراست، لاکن اگراین دو کالا را از نظر مطلوبیت نهایی مورد مقایسه قراردهیم، بهتراست به جای یک واحد آب از مطلوبیت نهایی یک واحد اضافی الماس بهره مند شویم.

ازآنچه گفته آمد چنین نتیجه به دست می آید که مطلوبیت نهایی یکی ازمفاهیم امروزی اقتصادی است که توسط دانشمندان کلاسیک جدید مطرح گردیده وماهیت ذهنی دارد، یعنی آنچه ذهناً شخص از داشتن و یا استفادهٔ آن لذت میبرد به باور دانشمندان کلاسیک جدید میتوان مطلوبیت نامید و دربعضی حالات با مفیدیت کالا متفاوت میباشد، بدین معنا که یک کالا برای مصرف کنندهٔ آن میتواند مطلوب (لذت بخش) باشد ولی کدام مفیدیت نداشته باشد؛ به گونهٔ مثال: مواد مخدره برای یک فرد معتاد مطلوب است درحالیکه نه تنها مفید نیست، بلکه برعکس مضرمیباشد و برعکس داروی تلخ برای استفاده کنندهٔ آن کدام لذتی ندارد درحالیکه ازمفیدیت بلندی برخوردارمیباشد.

خپړنوال عبدالحکیم رامیار

الکترونیکی سوداګري او زمونږ د بانکونو امکانات

کسب او کار د انسانانو او انسانی ټولنې ځانګړنه او د هغه د تکامل، تلپاتې کېدو او دوام لامل دی. هسې چې د وخت په تېرېدو سره انسانانو د ذهنې او جسمې لحاظه تکامل کړی دی د علم او پوهې له لحاظ یې هم بدلون موندلی دی په صنعت کې د میخانیکی ساده وسایلو ځای ډیجیتلی پرمختللیو اتوماتو اوزارو او ماشینونو نیولی دی. کرهنه میکانیزه شوې او له امله یې په لویه کچه بېلابېل توکي او د خوړو د ضرورت وړ پریمانه توکي لاسته راځي د ژوند چوپړیز اړخ بیساری پرمختګ کړی او ګړندي شوي دي. په دې ترڅ کې بانکونه چې د اقتصادي خدمتونو خورا اهمه برخه بسیا او پرمخ بیايي، بېستیز بدلون موندلی دی.

په دې مقاله کې هڅه شوې چې د الکترونیکي سوداګرۍ دلنډې پېژندني ترڅنګ په هېواد کې د الکترونیکي بانکوالۍ په اړوند چې د الکترونیکي سوداګرۍ په خاطر خدمتونه وړاندې کوی څه نا څه مالومات وړاندې شي.

د تېرې پېړۍ د وروستیو لسیزو راپدیخوا په ډېرو هېوادونو کې د نویو ټکنالوژیو د رامنځته کېدو او رواجېدو راپدیخوا بانکونو کې د فزیکی ودانیو او سپارنو، مخامخ بانکوالي، په سنتی بڼه پور ورکول او ربحه اخیستل او نور بانکي خدمتونو خپله بڼه بدله کړې ده. اوس د بانکوالۍ ډېر کاروبار په مجازی بڼه تر سره کېږي چې نور نو د وګړو فزیکی شتون او د بانکوال او مشتري مخامخ کېدلو ته اړتیا نه لیدله کېږي. مشتریان د بانک پورتال ته په مراجعې سره خپل اړوند تر سره شوي بانکي عملیات ویني او خپلې نوې غوښتنې ثبت کوي. دا کار ددې ترڅنګ چې د کاروبار د چټکېدو لامل کېږی اړوند لګښتونه هم راټیټوی په دې توګه د سوداګرۍ هغه برخه چې په نویو ټکنالوژیو سمبال بانکونو له لارې تر سره کېږي د هغه بانکونو او سازمانونو په پرتله چې دا ډول ټکنالوژي نه لري د چټکتیا او د کیفیت له لحاظ توپیر لري او لګښتونه یې کم وي.

همدا راز سوداګر، مولدین او نور کاروباریان د الکترونیکی سوداګرۍ په کارولو سره د بازار دې موندنی اوتبلیغاتو په اړوند د سنتی سوداګرۍ ستونزې او لګښتونه نه لري او امکانات یې ډېر او آسانه شوي دي.

سوداګري تل د اقتصادي اړتیاوو پوره کولو ترڅنګ د هېوادونو او وګړو ترمنځ د اړیکو یوه وسیله وه او ده.

که د سوداګرۍ تاریخ ته پام وشي جوته کېږي چې دا فعالیت څرنګه د ساده ډول راکړو ورکړو څخه پرمختللې تبادلې او دنن ورځ د پرمختللیو ډیجیټالي او الکترونیکی وسایلو پرمټ سوداګرۍ ته لوړه شوې ده.

سره له دې چې په بېلو سیمو او هېوادونو کې د سوداګرۍ ډولونه یو له بله توپیر لري یانې چې په ډېرو وروسته پاتې سیمو او هېوادونو کې سنتي او وروسته پاتې سوداګري حاکمه ده په پرمختللیو هېوادونو کې د هغوی د پرمختګ د کچې سره سم پرمختللې یا په بله ژبه د پرمختللیو ټکنالوژیو پرمټ تبادله جریان لري. دغه راز سوداګري چې د هغه د تر سره کېدو لپاره الکترونیکی وسیلې کارول کېږي الکترونیکی سوداګري (برښنایي سوداګري) (Electronic commerce) وایي.

د زده کړه ییزو چارو د مسؤلینو له نظره هغه مادي او معنوي شرایط چې د نویو ټکنالوژیو پر مت په ښونځیو، پوهنتونونو، کارځایونو، سازمانو اونورو کې د الکترونیکی زده کړې امکانات رامنځته کړي الکترونیکي سوداګري ګڼل کیږي. په دې ترڅ کې د اطلاعاتي ټکنالوژۍ له نظیره دا ډول سوداګري د کاروبار او سوداګریزو راکړو ورکړو ځواکمن کېدل دي او ټولنه هغه ځایونه او محیط الکترونیکی سوداګري ګڼي چې یو څوک به کې زده کړه وکړي، یو دبل سره اړیکې ونیوی شی او په شراکت لاسپورې کړي.

په دې توګه د پورتنیو لیدلوریو په نظر کې نیولو سره لیدل کیږي چې د الکترونیکي سوداګرۍ معنا د سوداګرۍ د معمولي مفهوم په پرتله توپیر لري او ډېره پراخه ده. په همدې لحاظ ده چې ځینې هغه کارپوهان او متخصصین چې په اقتصادي عرصو کې د الکترونیکی کارونکیو ټکنالوژیو سره، سروکار لري په دې نظر دي چې پورتني تعریفونه ډېر پراخ اود کاروبار ډېر اړخونه رانغاری نو ښه به داوي چې هغه یوازې د سوداګرۍ په مفهوم نه بلکې د کسب او کار په معنا وکارول شی چې سوداګري یې هم یو جز دی ښه له بل پلوه د اوس وخت مخ پر ودې ټکنالوژیو د پخوا په پرتله په ټولو علومو کې نوي لغات او په ټوله کې، فرهنګ منځته راوړی دی چې د هغې جملې نه د ((شبکه یي اقتصاد)) اصطلاح ده چې په ساده ښه الکترونیکی کسب و کار ورته ویل کېدای شی. دا اقتصاد په ټولیزه توګه د بېلابېلو اقتصادي عرصو د معلوماتو (اطلاعاتو) ټولول پراخول، ساتل اوتوزیع کول دي چې په واقعیت کې د ارزښت رامنځته کول تعبیر کېدای شي. د شبکه یي اقتصاد د د قانونمندیو پر بنا د سنتي سوداګرۍ غوندې الکترونیکي سوداګري هم د ستراتېریو په تدوین او جوړونه، د اقتصادي تصدیو او ټکنالوژیو په مدیریت مکلفه ده. همدا راز باید د بازار او مشتري سره ټینګې اړیکې ولري په بازار کې د ورته عرضه کونکو تصدیو او کمپنیو سره سیالي وکړي تر څو له یوې خوا خپل پخواني مشتریان وساتي او زیات یې کړي او له بلې خوا په ټیټ لګښت نویو بازارونو ته لاره پیدا کړي. د سنتي اقتصاد په پرتله چې تګلارې یې په ساده بڼه د تأمینولو د ساده زنځیر پر بنا جوړېږي، شبکه یې اقتصاد د هغې جملې نه د لیکې پرمخ سوداګرې ډېره پېچلې او د ستونزو سره مل ده. ځکه چې له یوې خوا هغه کسان چې د خپلې سوداګرۍ په موخه الکترونیکی اوزار او شبکې کاروي او پر هغوباندې لاسرسي هم لري د خپلې اړوندې تأمیناتي شبکې او سازمانونو دا تمه لری چې دده د غوښتنو او تقاضا وو مطابق توکې او خدمتونه برابر او په هغه موده کې یې وسپاري چې دی یې غواړي او ترڅنګ یې ډېر متقاضیان تمه لري چې د هغوی ټولي او یا هم ډېرې تقاضاوې او غوښتنې یوه مؤسسه تأمین کړي چې دوی له سرګرداني څخه خلاص شي. سره له دې چې دا کار په تېره بیا په وروسته پاتې هېوادونو کې غیر معمول او ستونزمن دی نو تأمیناتی شبکې او سازمانونه اړ دي په دې اړوند هڅه وکړي او خپل مشتریان خوښ او راضي وساتي.

څه رنګه چې زمونږ په هېواد کې د وخت د اړتیا پر اساس د اقتصادی – تخنیکی نظام له جملې څخه، بانکی برخه د نورو برخو په پرتله څه نا څه په نوبو ټکنالوژیو سمباله شوې ده، نو د سوداګرۍ په وده کې هم د هغه لازمې ونډې څخه نشو منکر کېدای. ددې ترڅنګ چې بانکونه د الکترونیکی وسایلو څخه په کار اخیستو سوداګري په تېره بیا نړیواله سوداګري پراخوي او د کاروباریانو او دسوداګرو ستونزې آسانه کوی نو ورته د خدمتونو د اجرا په بدل کې د سنتی بانکوالی په پرتله لازم عاید هم منځته راځي او کاروبار یې ښه وده کوي.

دا چې په عنعنوي سوداګرۍ کې تولیدونکي، پېرودونکي او پلورونکي د خپل اوونډه لري برېښایي سوداګري هم د هغه درلودونکې ده چې د نویو ټکنالوژیو په پرمختګ سره پراخیږي او ورځ تر بلې نوې بڼې او ډولونه خپلوي. په دې توګه الکترونیکي سوداګري د کسب اوکار هغه نوې لارې چارې دی چې په الکترونیکي بڼه د انټرنت او شبکې په کارولو سره تر سره او د محصولاتو، خدمتونو او اطلاعاتو پېر او پلور (تبادله) د هغه له لارې ممکن کېږي.

هسی چې نن ورځ برېښایی اطلاعاتی– ارتباطي وسیلې ډېرې زیاتې شوې او پرمختګ یې کړی دی، په هماغه پیمانه هم د سوداګرۍ تر سره کول پراخ شوي دي. نو یو ټکنالوژیو اومالی نوښتونو چې ډېر یې د پولي– مالي مؤسساتو زېږنده اود کارونې محصول دي او له امله یې دې مؤسسو په تېره بیا سوداګریزو بانکونو وده او پرمختګ کړی دی سوداګري ته یې نوې سا او بڼه ورکړې ده.

مالي نوښتونه چې خپله د نویو محصولاتو او خدمتونو او نوي ډول اقتصادي– سازماني ډلو او ټولنو په بڼه لیدل کېږي د نویو ټکنالوژیو او اوزارو دمنځته راتلو اوپرمختګ لامل شوي دي. دا نوې ټکنالوژۍ چې په اوس وخت کې د الکترونیکي ټکنالوژیو په مرحله کې قرار لري د ډېرو مالي اوزارو لکه بېلابېل کارتونو، اتومات الکترونکي ماشینونو اونورو دمنځته راتګ عامل ګڼل کېږي. دا وسیلې دي چې عادي وګړي او کاروباریان په نویو بڼو، کم وخت او لږ لګښت سره په خپلو حسابونو لاسرسي پیدا کوی او د معاملو اړونده کسانو او شریکانو سره اړیکې نیسي او خپلې معاملې او موخې تر سره کوي.

هسې چې هره یوه نوې ښکارنده د عمل، کارونې او او تأثیراتو له لحاظه نوې وي بېلابېل کارونکي او سازمانونه هم د خپلو اندونو او موخو پر بنا هغه تعبیر او تعریف کوي. په دې توګه بی ځایه به وی چې د الکترونیکی شبکو او سازمانو د بېلابېلو کارونکو چې بېلې دندې او تخصص لري او د الکترونیکي تجارت په اړوند د الکترونیکي شبکو سره تړاولري ځینې نظریات وړاندې شي:

د اړیکو او اطلاعاتو له نظره: کله چې د هر ډول الکترونیکي اوزارو لکه، د ټلیفون لیکه، کمپیوټري شبکه او نورو په مټ اطلاعات محصولات او خدمتونه وړاندې او تحویل شي الکترونیکی سوداګري ګڼل کېږي.

د تجارت او سوداګرو د لیدلوري پر بنا الکترونیکی سوداګري هغه او زاراوکړنې دي چې د کسبګرو او مشتریاو کړنو ته دا ځواک ښېي چې د خدمتونو د کیفیت او د تحویل او اجرا موده کمه او تونده کړي تر څو د هغه لګښت راټیټ شي. د یوه کاسب له نظره الکترونیکي سوداګري د هغه ټکنالوژیو کارول دي چې د تولید او خدماتي پروسو د خود کاره کېدو باعث شي.

همدا راز د هغه چاله نظره چې په چوپړیزو (خدماتی) چارو بوخت دي الکترونیکي سوداګري باید هغه څه تر سره کړي چې دولتونو، سازمانونو او وګړوته د محصولاتو او د خدمتونو د وړاند کولو د لګښتونو د کمیدو سبب شي او ترڅنګ یې هغه په بیړه او په لازم کیفیت وړاندې کړای شي.

د بانکونو د الکترونیکي بانکوالی سایتونه د مشتریانو له پاره د خپلو د محصولاتو ترڅنګ د بېلابېلو بانکونود محصولاتو او خدمتونو د پرتله کولو امکانات منځته راوړي او له دې لارې څخه هغوی نویو بازارونو ته د ورتګ او لاسرۍ په خاطر هڅوی ترڅو وکولای شي د جغرافیایي نظره خپلی اړیکی او د نفوذ ساحه پراخه کړي او د سیالو سره د سیالی جوګه شی.

الکترونیک بانکوالي دا امکان هم منځته راوړي چې متشریان وکولای شی د خارج سره د مالي پولي معاملاتو او خدمتو په موخه اړیکې ټینګې کړي همدا راز هسې چې مخ کې موهم وویل د اړیکو چټکتیا، د معاملاتو او اړیکو په خاطر کم لګښت او دشپې او ورځ د وخت او د اړیکو نیولو د جغرافیایي ځای په نظر کې نه نیول، د الکترونیکي بانکوالی ځانګړتیاوې دی چې کارونکي او متقاضیان یې د الکترونیکي سوداګرۍ په تر سره کولو کې کارولی شي.

پرمختللې او په پرمختللیو ټکنالوژیو سمبال بانکونه د خپلو مشتریانو لپاره د خپل سایټ له لارې ډېرې نورې آسانتیا وې هم برابروي. په دې امکاناتو سره مشتري په خپلو حسابونو او د هغې د حسابونو او معامله کولو د څرنګوالی د معلوماو سربېره، د ربحې او اسعارو نرخ لاسته راوړی او د هغه په رڼا کې د پانګونو او د خپل کاروبار د ځای او ډول په اړوند پریکړه کوي.

همدا راز ډېر بانکونه په خپلو سایټونو کې د هغه نړیوالو او سیمه ییزو بنسټونو په باب چې د نظر وړ بانک د هغه سره اړیکې لري او یا هم د بانک د مشتریانو لپاره کمک کولای شي معلومات خپروي او په دې توګه دا بانک ددې لامل کیږي چې د کاروباریانو په مخ کې د پرتوستونزو د حل لارې پرانیزي.

د دېرو پر مختللیو هېوادونو بانکونه چې د هغوی د پرمختګ او پاملرني له امله په پرمختللیو ټکنالوژیو سمبال دي د الکترونیکي سوداګرۍ ښه مرستندوي دی. اما زمونږ هېوادو چې نه یوازې په سوداګرۍ کې ستونزې لري بانکوالي یې هم د ستونزو ډکه ده. نو په دې توګه ښایی چې زمونږ دولت او د بانکونو چارواکی دې ستونزو ته چې ځینو ته یې په لاندې کې ګوته نیسو بام واړ وی او د هغه لپاه د حل لارې چارې ولټوی.

– د نویو ټکنالوژیو د واردولو او د هېواد د امکاناتو سره د هغه د برابرولو لپاره دې منظمه ستراتیژي جوړه او علمی شی

– زمونږ د هېواد لویه تشه دنویو ټکنالوژیو د کارولو په خاطر د لازمو او کاری کادرونو نشتوالی دی چې جدی پاملرنی ته اړتیا لري.

څرنګه چې بانکونه یوه د هېواد د اقتصاد په بدن کې د وینې حیثیت لري د هغوی ستونزو ته باید جدی پاملرنه وشي په تېره بیا امنیت، انرژی او نړیوالې اړیکې یې بسیا او تأمین شی تر څو هغه وکولای شی سوداګرو او نور مشتریانو ته د خدمت جوګه شی.

– باید افغانستان بانک د ټولو سوداګریزو بانکونو سره په ګډه د بانکی فرهنګ او د هغه د کارولو په رامنځته کولو کې هڅې وکړي.

– یوازی په لویو ښارونو په تېره بیا په کابل ښار کې د بانکو تمرکز او فعالیت زمونږ د کارباریانو ستونزې نه حل کوي، دالړي پراختیا ته اړتیا لري او د اقتصادي کاروبار غوښتنه ده.

– لازمه ده په دوامداره توګه د وخت د غوښتنو سره سم په سوداګریزو او بانکی مقرراتو او قوانین کې بدلون راوستل شي.

پایله دا چې کد اوسنیو ستونزو سره سره د هېواد د وروسته ستونزو په اړوند فکرونه شی، ستونزې به ورځ تر بلې زیاتې او هېواد په مو نور هم وروسته پاتې او ټولنه به مو بدبخته وي

غضنفر بانک
GHAZANFAR BANK

سرمایه گذاری های اسلامی و قرضه های غضنفر بانک تجارت و اقتصاد شما را استحکام و رونق می بخشد

دفتر مرکزی: ۸٦٦, سرک عمومی شیرپور, کابل, افغانستان

mainbranch@ghazanfarbank.com

+۹۳ (۰) ۷۹۷۸٦۰۰۰۳ | +۹۳ (۰) ۷۹۸ ۷۸٦ ۷۸٦

اهمیت و نقش مالیات بر توسعه اقتصادی

مالیات بر حسب تعریف سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) پرداختی است الزامی و بلاعوض. مالیات ممکن است به شخص، موسسه، دارایی و غیره تعلق گیرد. چنین تعریفی پرداخت‌های تامین اجتماعی را هم در بر می‌گیرد، مالیات به مثابه یک نوع هزینه اجتماعی است که آحاد یک ملت در راستای بهره وری از امکانات و منابع یک کشور موظف اند آنرا پرداخت نمایند تا توانائی‌های جایگزینی این امکانات و منابع فراهم شود. مالیات در واقع انتقال بخشی از درآمدهای جامعه به دولت و یا بخشی از سود فعالیت‌های اقتصادی است که نصیب دولت می‌گردد زیرا ابزار و امکانات دست یابی به درآمد و سودها را دولت فراهم ساخته‌است.

مالیات قسمتی از درآمد یا دارایی افراد است که به منظور پرداخت مخارج عمومی و اجرای سیاست‌های مالی در راستای حفظ منابع اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور به موجب قوانین و به وسیله اهرم های اداری و اجرایی دولت وصول می‌شود. عده‌ای مالیات را مبلغی می‌دانند که دولت از اشخاص، شرکت‌ها و موسسات، بر طبق قانون برای تامین مخارج عمومی اخذ می نماید. مالیات، مهم ترین ابزار کسب درآمد دولت ها برای انجام وظایف مربوطه است. بر این اساس مالیات از یک سو ابزاری برای تأمین مالی مخارج سرمایه گذاری و سرمایه در گردش دولت بوده و از سوی دیگر برای توزیع عادلانه ثروت و درآمد هر فرد کشور، تحت عنوان اثر باز توزیعی درآمد است بدین ترتیب دولت ها با استفاده از ابزار دریافت انواع مالیات ها از افراد حقیقی و حقوقی کشور، درآمد لازم برای انجام فعالیت های حیاتی افزایش امنیت، بهداشت، آموزش، ایجاد زیرساخت و بستر فعالیت ها سخت افزاری و نرم افزاری و ... کشور را تأمین می کنند، همچنین برقراری نظام مطلوب و بهینه مالیاتی، موجب توزیع عادلانه تر درآمد و ثروت در بین افراد کشور می شود. به این ترتیب با دریافت نرخ های تصاعدی مالیات با توجه به درآمد و ثروت افراد جامعه (از یک سقف مشخص درآمدی)، از افراد پر درآمد و ثروتمند مالیات بیشتری دریافت می شود.

اهمیت و نقش مالیات بر توسعه اقتصادی

به طورسنتی وضع مالیات درکشورهای درحال توسعه برای رسیدن به دوهدف است. اول امتیاز های مالیاتی ودیگرانگیزه های مالی مشابه به منظور تشویق سرمایه گذاری های خصوصی. این نوع امتیاز های مالیاتی به سرمایه گذاران خارجی خصوصی برای تشویق آنها به ایجاد مؤسسات اقتصادی درکشورهای درحال توسعه اعطا می شود.

بیشتر کشور های جهان سوم به طورمستقیم درفعالیت های اقتصادی کشورخود، ازطریق مالکیت یاکنترول شرکت های دولتی ومؤسسات تجاری دولتی مداخله دارند.

می توان پنج دلیل را برای درک بهتر نقش مالیاتهای وصولی توسط دولتها در توسعه اقتصادی ارائه نمود:

اول؛ مالیات ها عامل مؤثری هستند جهت مقابله با تقاضای اضافی برای کالاهای مصرفی، که در نتیجه پیشرفت و رفاه و به دنبال آن رشداقتصادی ایجاد می شوند. همزمان با افزایش تولید ملی و رفاه اجتماعی، درآمدهای قابل تصرف خصوصی تقاضا برای کالاهای مصرفی افزایش خواهد یافت. از طریق مالیات هاست که دولت در موقعیتی قرار می گیرد که فشارهای تورمی در داخل اقتصاد را کنترول کند؛ مالیات ها می تواند از طریق کنترول درآمدها، موجب شود که تقاضا برای کالاهای مصرفی کاهش یافته و معادل عرضه شود، یعنی به این صورت تورم ناشی از فشار تقاضا را با حربه مالیات ها، از بین می برد.

دوم؛ یکی از مهم ترین اهداف اخذ مالیات ها، کاهش شکاف بین درآمدهای طبقات ثروتمند و طبقات فقیر است. اصولاً توسعه به معنی به ارمغان آوردن رفاه اجتماعی برای توده های مردم است. توده های مردم، هنگامی از رفاه اجتماعی و اقتصادی برخوردار خواهند بود که توزیع درآمدها به صورت عادلانه صورت گیرد، تا مردم عادی بتوانند نیازهای اقتصادی خود مانند مسکن، غذا، بهداشت و رفاه را تامین کنند. در این حالت، کاهش نابرابری ها در توزیع درآمد و ثروت نیازمند ابزارهای جداگانه است.

سوم؛ در یک کشور در حال توسعه، مالیات ها مؤثرترین وسیله جهت انتقال منابع به بخش دولتی و هدایت آن ها به سمت طرح های مولد است. به منظور شکستن دورهای باطل فقر، افزایش درآمدهای نازل و پس اندازهای اندک و سرمایه گذاری های ناچیز در اقتصاد، لازم است که سرمایه گذاری های دولتی افزایش یابد. در اغلب کشورهای کم تر توسعه یافته، نهاد های خصوصی بسیار کوچک هستند(حجم کوچک اقتصاد بخش خصوصی) و تنها تعداد محدودی از نهاد های بزرگ تر اقتصادی درگیر تولید کالاهای مصرفی هستند.

دلیل اصلی محدود بودن فعالیت های اقتصاد بخش خصوصی در این کشورها، کمبود سرمایه است که از کمی پس انداز نشأت می گیرد. اگر سرمایه ای نیز وجود داشته باشد، به دلیل پایین بودن کارآیی سرمایه در بلند مدت، اکثر آن ها در کانال های غیر مولد و کوتاه مدت مانند سفته بازی و بورس بازی قرار می گیرند. در این حالت، دولت می تواند با اعمال مالیات های مستقیم بر املاک، درآمد، زمین، دارایی، طلا، سود، ثروت، ارث و ... درآمدهای اضافی را جذب کند و در پروژه های مولد سرمایه گذاری به جریان بیندازد؛ بنابراین، مالیات ها وسیله مؤثری برای انتقال منابع از کانال های غیر مولد به کانال های مولد، از طریق سرمایه گذاری های عمومی است.

چهارم؛ مالیات ها باید بتواند، روند سرمایه گذاری در اقتصاد را اصلاح کند. یکی از وظایف مالیات ها در کشورهای در حال توسعه انتقال منابع از بخش خصوصی به بخش دولتی است. اما این به آن معنی نیست که مالیات ها به منظور ریشه کن کردن سرمایه گذاری های خصوصی اعمال می شود، بلکه بر عکس، مالیات ها باید سرمایه گذاری ها را تشویق و در مسیر مناسب هدایت کند. دولت ها باید بتوانند انگیزه های لازم را برای نهاد های اقتصادی خصوصی ایجاد کنند، تا صنایع تولید کننده کالاهای مصرفی و سرمایه ای فعالیت های خود را بسط و گسترش دهند. این امر موجب می شود که سود این واحدها افزایش یابد و مجددا صرف سرمایه گذاری شود. مالیات ها نباید حجم سرمایه گذاری تعیین شده برای سرمایه گذاری مجدد را کاهش دهد. از طرف دیگر، مالیات های اخذ شده باید در سرمایه گذاری در طرح های بالادستی و پایین دستی اجتماعی و اقتصادی مانند آموزش و پرورش، بهداشت عمومی، حمل و نقل، نیرو و دیگر خدمات صرف شود تا سرمایه گذاری های بعدی با مشکلات زیربنایی روبه رو نشود.

پنجم؛ مالیات ها سبب تجهیز مازاد اقتصادی به منظور توسعه و تداوم و گسترش ابعاد آن می شود. در کشورهای توسعه نیافته، بخش کشاورزی، بیش از نیمی از تولید ناخالص ملی را ایجاد می کند، در حالی که بخش اعظم ارزش افزوده ایجاد شده در این بخش نصیب زمین داران بزرگ و واسطه های تجار می شود. مازاد تولید اقتصادی، تفاوت بین تولید جاری واقعی و مصرف جاری واقعی است این مازاد ممکن است در دیگر بخش های اقتصادی نیز وجود داشته باشد. دولت باید با تجهیز این مازادها از طریق مالیات بر زمین، درآمدهای کشاورزی، دارایی و ... در پروژه های عمرانی که نفع آن ها شامل تمام افراد جامعه می شود به توسعه اقتصادی کشور کمک کند. در این حالت، افزایش سرمایه گذاری در پروژه های عمرانی، خود به خود در بلند مدت سبب افزایش تولید بازدهی و مازاد بیش تر در بخش کشاورزی می شود

پرداخت مالیات از مهمترین عوامل رشد و توسعه جامعه محسوب می شود و موجب رونق اقتصادی، تحقق عدالت اجتماعی، افزایش خدمات و عمران و آبادانی کشور می شود. ظاهراً بخش عمده ای از اعتبارات و درآمدهای مالیاتی، صرف عمران، آبادانی و امور زیربنایی کشورها می شود. از این رو ارتقای روزافزون نظام مالیاتی و همگام ساختن آن با دانش روز، نقش انکارناپذیری در توسعه اقتصادی کشور ها دارد. بر این اساس، برنامه ریزی برای وصول کامل مالیات و جایگزین کردن درآمدهای مالیاتی به‌جای درآمدهای معادن که در بیشتر موارد ناپایدار می باشد، از اساسی ترین محورهای برنامه ریزی برای توسعه اقتصادی و اجتماعی است. بر همین اساس و با توجه به نقش مهم درآمدهای مالیاتی در توسعه و پیشبرد اهداف اکثریت دولت ها، نظام مالیاتی همواره کوشیده است موانع و مشکلات پیش رو را با اتخاذ تدابیر مناسب برطرف سازد. در این راستا کوشش شده است فرایندهای مالیاتی کارآمد شده و بازده مناسبی داشته باشد. کارشناسان اقتصادی معتقدند وجود نگاه یکپارچه و یکسان به مؤدیان مالیاتی، ایجاد زمینه و امکانات مناسب برای همکاری اصناف درخصوص انجام تکالیف قانونی و صنفی آنها از مهم‌ترین مواردی است که نظام مالیاتی به آن توجه دارد. یک کارشناس اقتصادی می گوید: توسعه بیشتر نظام مالیات برارزش‌افزوده، بازنگری قوانین و مقررات مالیاتی با درنظر گرفتن تغییر نیازها ، اجرای طرح جامع مالیاتی و ... از محورهای اصلی تحول نظام مالیاتی بوده است. تحولی که اصلاح موفق ساختار اقتصاد ، توسعه فعالیت‌های تولیدی و توسعه کیفی بخش خدمات، گسترش پایه‌های مالیاتی و حذف معافیت‌های غیرضرور، رفع محدودیت‌های بودجه‌ای نهاد، تأمین نیروی انسانی، اتخاذ تمام تدابیر قانونی را به دنبال داشته باشد. که این موارد خود نقش بسیار مهمی در ارتقای درآمدهای مالیاتی و درنتیجه توسعه و آبادانی کشور ها ایفا می کند.

اقتصادی

اهمیت و نقش مالیات بر توسعه اقتصادی

دست اندرکاران و صاحب نظران اقتصادی معتقدند: ایجاد امنیت، رفاه اجتماعی و گسترش خدمات از مزایای پرداخت مالیات است و باید با فرهنگ سازی مناسب، مردم را از مزایای پرداخت مالیات آگاه کرد. به اعتقاد آنها، مردم باید مالیات را جزیی از بدهی خود به دولت بدانند و پرداخت به موقع مالیات باید در جامعه به یک فرهنگ عمومی تبدیل شود تا مردم مالیات خود را به موقع پرداخت کنند. صاحب نظران بر این عقیده اند: بهبود نظام مالیاتی بدون توجه به سیاست هایی که مبتنی بر ارتقای فرهنگ مالیاتی باشد، محقق نمی شود و با توجه به اهمیت مالیات در پیشبرد اهداف اقتصادی دولت، شناسایی ویژگی ها و نوع کارکردهای مالیات های اسلامی می تواند جهت گیری کلی نظام مالیاتی را آشکار ساخته و دستیابی به اهداف مد نظر سند چشم انداز توسعه در بخش مالیاتی را تسریع بخشد. تحقق اهداف اقتصادی دولت به خصوص در بحث مالیات، نیازمند اطلاع رسانی و فرهنگ سازی است و مردم باید در خصوص نحوه دریافت مالیات، هزینه کردن و میزان تاثیرگذاری آن بر اقتصاد و عمران و آبادانی کشور اطلاعات و شناخت کافی داشته باشند. بنابراین اراده مردم، عمده ترین نقش را در اجرای قانون مالیات‌ها ایفا می‌کند و به این لحاظ موثرترین عامل موفقیت در اجرای این قوانین، فرهنگ مالیاتی جامعه است.

در اکثر کشورها، بخش عمده ای از منابع دولت، از طریق اخذ مالیات تأمین می گردد؛ ضمن اینکه سهم مالیات از کل درآمدهای عمومی در میان کشورها، متفاوت بوده و تعیین میزان آن ارتباط مستقیمی با سطح توسعه و ساختار فرهنگی و اقتصادی آنها دارد. حال آنکه با وجود فرهنگ‌سازی‌هایی که در بسیاری از کشور ها صورت گرفته، همچنان نپرداختن مالیات و فرار مالیاتی همواره یکی از مهم‌ترین نگرانی های نظام مالیاتی کشور است.

البته نهاد های امورمالیاتی کشور ها جهت کاهش نگرانی های فرارمالیاتی و گسترش فرهنگ پرداخت مالیات پیوسته در جهت آگاه سازی افکار عمومی جامعه و تقویت بنیه های فرهنگی پرداخت مالیات می کوشند، امید است اینگونه یادداشت ها و مقالات در جهت اعتلای فرهنگ مالیاتی قدمی هرچندکوچک بردارد.

منبع: maliat-eghtesad.blogfa

جامعه جهانی سویفت (SWIFT)

سویفت جامعه جهانی ارتباطات مالی بین بانکی است که مرکز آن در بلجیم است و مؤسسات مالی سراسر جهان از این سیستم جهت تبادل اطلاعات مالی محرمانه خود استفاده می‌کنند.

سویفت یک انجمن تعاونی غیرانتفاعی است که در ماه مه ۱۹۷۳ میلادی توسط ۲۳۹ بانک از ۱۵ کشور اروپایی و آمریکای شمالی راه اندازی شد و هدف از آن تعویض روش‌های ارتباطی غیراستندرد کاغذی و یا از طریق Telex در سطح بین‌المللی با یک روش استندرد شده جهانی بود.

بعد از خاتمه جنگ جهانی دوم، به ویژه در اواخر دهه ۱۹۵۰، تجارت جهانی به سرعت شروع به رشد و شکوفایی کرد. در اوایل دهه ۱۹۶۰ نمایندگان بانک‌های بزرگ اروپایی و آمریکایی تصمیم گرفتند تا با اتخاذ روش نوینی تبادل پیام‌های بین بانکی را به نحوی طرح‌ریزی کنند که اتوماسیون سیستم بانکی بین‌المللی را به همراه داشته باشد. همین امر باعث شد در نهایت در ماه مه ۱۹۷۳ سویفت با عضویت ۲۳۹ بانک از ۱۵ کشور در نزدیکی بروکسل پایتخت کشور بلجیم تأسیس شود.

چهار سال تلاش شد تا مراحل قانونی تأسیس سویفت، خرید تجهیزات و نصب و راه‌اندازی انجام بگیرد. در نهایت سویفت در سال ۱۹۷۷ با عضویت ۵۱۸ بانک از ۲۲ کشور با ارسال پنج هزار پیام در اولین روز راه‌اندازی شد. در حال حاضر بیش از ۷۰۰۰ مؤسسه در ۱۹۷ کشور جهان عضو آن انجمن هستند.

مرکز اصلی شبکه سویفت در کشور بلجیم بوده و طبق قوانین آن کشور عمل می‌کند و کشورهای آمریکا، هالند، انگلیس و هانگ کانگ به عنوان مراکز پشتیبان اعضا فعالیت دارند. سویفت در هر کشوری دارای یک SAP یعنی نقطه دسترسی به سویفت است که توسط مؤسسه سویفت کنترول می‌شود. این مرکز در اکثر کشور ها در بانک مرکزی آنها موقعیت دارد.

سیستم سویفت جهت ارسال و دریافت هرگونه پیام ارزی در بین بخش های ارزی بانک‌های داخل کشور و بانک‌های خارج از کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد. در حال حاضر تمام بانک‌های داخلی بسیاری از کشور ها از طریق خطوط Leased و یا ماهواره به یک مرکز به نام SAP در بانک مرکزی آنها متصل شده و از طریق سیستم ماهواره‌ای پیام‌ها را برای بانک‌های مورد نظر ارسال می‌کنند.

جامعه جهانی سویفت (SWIFT)

این سیستم جهت سرعت بخشیدن به انجام معاملات ارز و جلب رضایت مشتریان و همچنین هماهنگی تمام عملیات ارزی در سطح جهانی با استفاده از یک نرم‌افزار استندرد مورد توجه واقع شده است.

رشد چشمگیر سویفت مرهون دارا بودن مزایای فراوان این سیستم برای بهره‌گیران است که مهمترین آنها استندرد، قابلیت اطمینان، امنیت، سرعت، کاهش هزینه‌ها، قابلیت دستیابی، تسویه سریع و هم زمان حساب ها است.

آشنایی با کاربرد سویفت

سویفت یک شبکه بین‌المللی ارتباط مالی بین بانکی است که تسهیلات و خدماتی ویژه ای را از طریق مراکز کامپیوتری در سراسر دنیا ارائه میدهد.

سویفت در واقع مخفف کلمه (Society Worldwide Interbank Financial Telecommunication) است که به فارسی می توان آن‌را به «جامعه جهانی ارتباط بین بانکی» ترجمه کرد.

این سیستم، به‌صورت چند کاربره است و مؤسسه آن به‌صورت شرکت تعاونی اداره می شود. بانک های عضو، در آن دارای سهام بوده و در منافع مؤسسه سهیم هستند. سویفت راه مطمئنی برای تبادل انواع پیغام‌ها، سفارش خرید، فروش، رساندن راهنمایی‌هایی جهت نحوه تحویل، ارسال یا موارد مشابه است.

هدف اولیه از ایجاد سویفت، جایگزینی روش‌های ارتباطی غیر استندرد کاغذی و یا انتقال پیام از طریق تلکس در سطح بین‌المللی با یک روش استندرد جهانی بود. اما از بدو تأسیس تا به‌حال دچار تحول اساسی در روش‌ها و مکانیزم‌های مورد استفاده خود گردیده است. قبل از به‌وجود آمدن سویفت، مبادلات پولی در سطح بین‌المللی از امنیت، اطمینان و استندرد لازم برخوردار نبود و در این زمینه، خلأ وسیعی احساس می شد. به‌دنبال این احساس، که سرویس مالی بین المللی دارای استندرد بسیار بالا از لحاظ ایمنی و قابلیت اطمینان نبوده است، بررسی ها و مطالعات اولیه آن توسط اداره ای در مرکز بلجیم با پشتیبانی ۲۳۹ بانک از ۱۵ کشور انجام شد. هدف از این مطالعات، تسهیل ارتباطات اطلاعاتی که در سراسر دنیا پخش شده و ایجاد یک زبان مشترک و استندرد برای نقل و انتقال مالی بین‌المللی بوده است.

سرانجام، سویفت در سال ۱۹۷۴ با حضور اعضای اصلی و شرکا از ۱۷ کشور جهان و با ۵۰ مشتری بنیان گذاری شد و مرکز آن در بروکسل قرار داشت. در سال ۱۹۷۵، قوانین امنیتی و اعتباری سویفت وضع شد و اعضای مالی پشت صحنه سویفت تعیین شدند. در این زمان، ۵۱۰ مشتری از ۱۷ کشور عضو شدند؛ ولی پیغام مالی رد و بدل نشد.

در سال ۱۹۷۶، اولین مرکز عملیاتی سویفت راه‌اندازی شد و در سال ۱۹۷۷ آلبرت پرنس از بلجیم اولین پیغام را از طریق سویفت ارسال کرد. در سال ۱۹۸۰ برای اولین بار پای کشورهای آسیایی به سویفت باز شد و کشورهای هانگ کانگ و سنگاپور به عنوان پیشتاز کشورهای آسیایی شروع به فعالیت و کار با سویفت کردند.

در حال حاضر بالغ بر ۱۸۷ کشور و ۶۰۰۰ بانک و مؤسسه مالی در سراسر دنیا عضو شبکه سویفت هستند. هسته اصلی آن در کشور بلجیم می باشد و کشورهای آمریکا، هالند، هانگ کانگ و انگلیس به عنوان مراکز پشتیبان مشتریان هستند.

جامعه جهانی سویفت (SWIFT)

مکانیزم عملکرد سویفت

فرض کنید یک فروشنده و یک خریدار می خواهند یک معامله تجاری را از طریق اینترنت انجام دهند؛ برای این کار از گواهینامه دیجیتالی (Indentures) که توسط بانک صادرشده، استفاده می کنند. در این صورت مراحل زیر را باید دنبال کرد.

۱. خریدار، یک سفارش خرید را از طریق شبکه اینترنت صادر می کند.

۲. فروشنده نیاز دارد که هویت خریدار و همچنین گواهینامه و درخواست او، تضمین، تصدیق و اعتبار یابی شود.

۳. خریدار، سفارش خرید خود را از طریق Trust Act گواهی و ارسال می کند.

۴. Trust Act از بانک مربوطه، اعتبار و تصدیق هویت مشتری را در خواست و به طور هم زمان Trust Act صحت و سقم هویت دو بانک را با Indentures بررسی می کند.

۵. زمانی‌که اعتبار اخذ شد، Trust Act سفارش تضمین شده و تصدیق‌شده را به فروشنده منعکس می کند. بنابر این فروشنده می تواند به آن اعتماد نماید.

۶. فروشنده یک رسید به خریدار می دهد؛ در نتیجه، خریدار یک رسید تضمین‌شده از فروشنده قابل اطمینان دارد.

۷. Trust Act یک ثبت زمانی از همه پیغام ها را حفظ می کند.

۸. پس از یک مرحله، کلیه نقل و انتقالات پیام‌ها مبادله و ثبت می شود.

مأخذ:

۱. صادقی، مهدی و نوری توپکانلو، زهرا؛ تجارت جهانی الکترونیک و فناوری اطلاعات، مشهد، سخن‌گستر، ۱۳۸۵، چاپ اول، ص۲۹۰.

۲. زمانی فراهانی، مجتبی؛ پول، ارز و بانکداری، تهرا ن، ترمه، ۱۳۸۶، ویرایش سوم، ص۱۱۰.

۳. صادقی، مهدی و نوری توپکانلو، زهرا؛ پیشین.

۴. معاونت برنامه‌ریزی و امور اقتصادی؛ انتقال الکترونیکی وجوه و بانکداری الکترونیکی، تهران، میزان، ۱۳۸۴، چاپ اول، ص۹۰ و خلعتبری، فیروزه؛ مجموعه مفاهیم پولی و بانکی و بین المللی، تهران، شباویز، ۱۳۷۱، چاپ اول، ص۹۹۷.

۵. صادقی، مهدی و نوری توپکانلو، زهرا؛ پیشین، ص۲۹۷.

غضنفر بانک
GHAZANFAR BANK

انتقال مصئون و سریع پول از طریق ویسترن یونین و سویفت در غضنفر بانک

S.W.I.F.T.

WESTERN UNION WU

moving money for better

۸٦٦, سرک عمومی شیرپور, کابل, افغانستان

+۹۳ (۰) ۷۹۸ ۷۸٦ ۷۸٦ | +۹۳ (۰) ۷۹۷ ۸٦۰ ۰۰۳

mainbranch@ghazanfarbank.com

برندگان جایزه نوبل ۲۰۱۶ اقتصاد

برندگان جایزه نوبل اقتصاد ۲۰۱۶ معرفی شدند و این جایزه به طور مشترک به دو اقتصاددان انگلیسی و فنلاندی رسید. این دو اقتصاددان به دلیل کار بر روی نظریه قرارداد و تعیین چارچوبی برای تحلیل مسائل مختلف در طراحی قراردادها موفق به کسب جایزه نوبل شدند.

«الیور سایمون دارسی هارت (Oliver Hart)» و «بنگت رابرت هولمستروم (Bengt Holmstrom)» مشترکاً و به خاطر تلاش‌هایشان برای تئوری قراردادها جایزه نوبل اقتصادی ۲۰۱۶ را دریافت کردند. نظریه قراردادها در خصوص اقتصاد کار، مدیریت مالی نهاد ها و سازمان‌های صنعتی گسترش یافته و تئوری سازمان کاربرد دارد. سیستم پرداخت بر اساس عملکرد، هزینه‌های قابل کاهش در بیمه و خصوصی سازی فعالیت‌های بخش عمومی از جمله کارهایی است که این دو اقتصاددان برای دستیابی به آن تلاش کرده‌اند.

برندگان جایزه نوبل ۲۰۱۶ اقتصاد الیور سایمون دارسی هارت، اقتصاددان و استاد اقتصاد دانشگاه هاروارد است. او در سال ۱۹۴۸ در انگلستان به دنیا آمد و مدرک کارشناسی خود را در رشته ریاضی از کینگز کالج لندن کسب کرد. مدرک کارشناسی ارشد خود را در رشته اقتصاد از دانشگاه وارویک و مدرک دکترای خود را نیز در اقتصاد و از دانشگاه پرینستون کسب کرد. او پس از این یکی از اعضای کالج چرچیل در کمبریج و عضو هیات علمی مدرسه اقتصاد لندن شد.

او در سال ۱۹۸۴ به ایالات متحده بازگشت و در انستیتوت تکنولوژی ماساچوست به تدریس پرداخت و از سال ۱۹۹۳ تدریس خود را در دانشگاه هاروارد آغاز کرد.او در طول سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۳ رئیس دپارتمنت اقتصاد دانشگاه هاروارد بود. او یکی از اعضای انجمن اقتصادی آمریکاست و همچنین مدتی نایب رئیس این انجمن بوده است. فعالیت های اصلی تحقیقاتی هارت بیشتر روی موضوعاتی همچون تئوری قراردادها، تئوری نهاد ها، مسایل مالی نهاد ها وحقوق و اقتصاد است.

برندگان جایزه نوبل ۲۰۱۶ اقتصاد

برندگان جایزه نوبل ۲۰۱۶ اقتصاد بنگت رابرت هولمستروم، روز ۱۸ آپریل سال ۱۹۴۹ میلادی در هلسینکی فنلاند متولد شد. او که در زمره اقلیت سویدنی‌زبان در فنلاند محسوب می‌شود، کرسی استاد تمام اقتصاد در دانشگاه ام‌آی‌تی را بر عهده دارد. هولمستروم مدرک کارشناسی خود در رشته ریاضیات و علوم را از دانشگاه هلسینکی و مدرک کارشناسی ارشدش در رشته پژوهش عملیاتی را در سال ۱۹۷۵ میلادی از دانشگاه استنفورد اخذ کرد. این اقتصاددان فنلاندی، در نهایت موفق به اتمام دوره دکترای خود در مدرسه تحصیلات تکمیلی کسب‌وکار دانشگاه استنفورد شد.

او که از سال ۱۹۹۴ میلادی در دانشگاه ام‌آی‌تی مشغول به فعالیت است، بیشتر شهرتش به خاطر کار بر روی انگیزه‌ها تحت اطلاعات نامتقارن است. هولمستروم طی سال‌های ۱۹۹۹ تا ۲۰۱۲ میلادی عضو هیات مدیرهٔ شرکت نوکیا بود. او همچنین عضو دانشگاه آلتو در فنلاند نیز هست. علاوه بر اینها، هولمستروم از سال ۲۰۰۱ میلادی عضو خارجی آکادمی سلطنتی علوم سویدن نیز بوده است. هر دو برنده جایزه نوبل اقتصاد سال ۲۰۱۶ در آمریکا زندگی و تحقیق می‌کنند.

آکادمی سلطنتی سویدن واکنش اولیور هارت را پس از شنیدن خبر پیروزی‌اش چنین نقل کرده است: «ساعت ۴:۴۰ صبح از خواب بیدار شدم. از خودم پرسیدم که آیا بخت پیروزی برای امسال به سراغ من آمده؟ ... ناگهان تلفن زنگ زد و خبر رسید. ابتدا از خوشحالی همسرم را در آغوش گرفتم و بعد پسرم را بیدار کردم و این خبر را به او دادم.»

جایزه یادبود نوبل در اقتصاد هر ساله توسط آکادمی سلطنتی علوم سویدن به محققان در زمینه اقتصاد اعطا می‌شود. این یکی از پنج جایزه نوبل است که در سال ۱۸۹۵ توسط آلفرد نوبل برای مشارکت‌های برجسته در زمینه‌های فیزیک، کیمیا، ادبیات، صلح و فیزیولوژی یا پزشکی اهدا می‌شود.

جایزه نوبل اقتصاد جزو جوایز رسمی نوبل محسوب نمی‌شود اما هر ساله به یاد آلفرد نوبل توسط بانک مرکزی سویدن به اقتصاددانان اهدا خواهد شد. این جایزه توسط بنیاد نوبل اداره می‌شود و توسط یک کمیته که متشکل از پنج عضو منتخب آکادمی علوم سلطنتی سویدن هستند به برندگان اعطا می‌شود. اولین جایزه نوبل اقتصاد در سال ۱۹۶۸ به یان تینبرگن از هالند و رنجر فریچ از ناروی اعطا شد. اکثر برندگان جایزه نوبل اقتصاد در زمینه اقتصاد کلان فعالیت می‌کردند. همچنین تاکنون ۲۸ نفر از برندگان وابسته به دانشگاه شیکاگو بوده‌اند.

۴۸ جایزه نوبل اقتصاد تا سال ۲۰۱۶ به ۷۸ نفر داده شده است. تا سال ۲۰۱۶، یازده جایزه نوبل اقتصادی بیش از هر زمینه دیگری در اقتصاد، در زمینه اقتصاد کلان بوده است، همچنین ۲۸ نفر از برندگان به دانشگاه شیکاگو وابسته بوده‌اند.

هر جایزه شامل یک مدال، یک دیپلم افتخاری و جایزه نقدی است که در طول سال‌های مختلف مقدار آن متفاوت بوده‌است. در سال ۱۹۶۹، مقدار جایزه یان تینبرگن و رنجر فریچ به طور مشترک، ۳۷۵۰۰۰ کرون بود.

مراسم اعطای جوایز نوبل به برندگان هرسال در دهم دسامبر به مناسبت سالروز مرگ آلفرد نوبل برگزار می‌شود. این جایزه هشت میلیون کرون سویدن (حدود ۸۳۰ هزار یورو) است.

برندگان جایزه نوبل ۲۰۱۶ اقتصاد

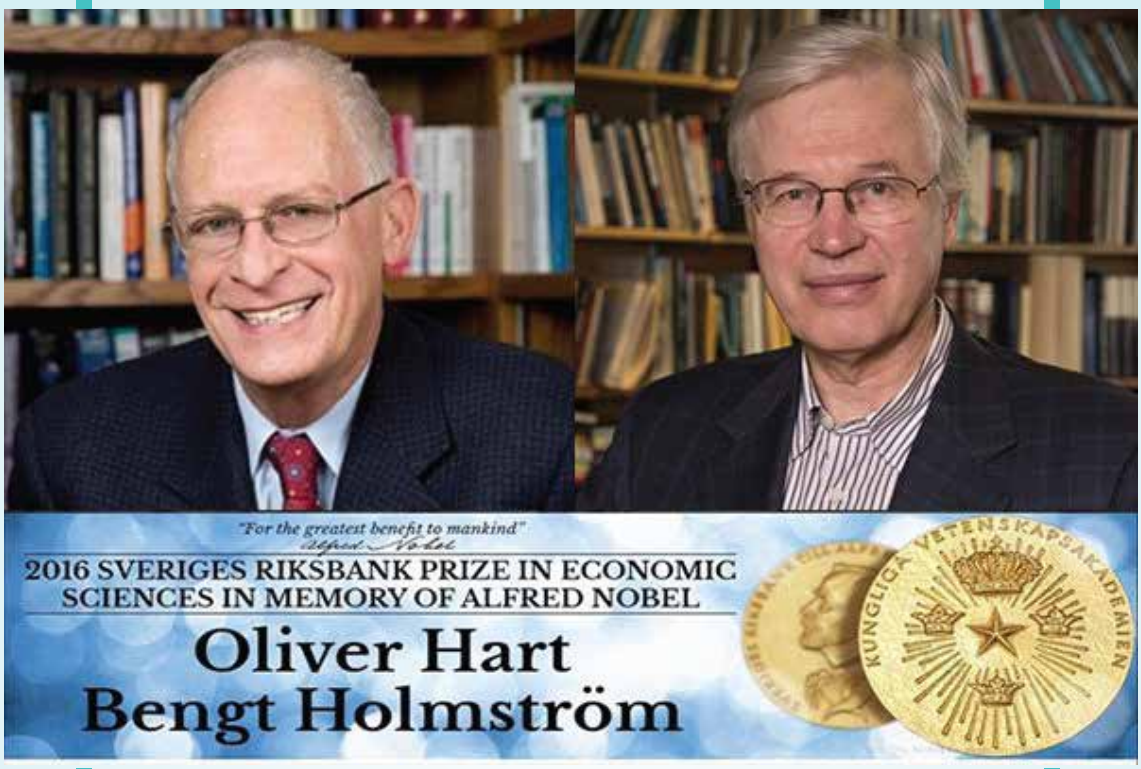

حقایقی دربارهٔ برندگان جایزهٔ نوبل اقتصاد

nobel-eqtisad از سال ۱۹۶۹ میلادی تا کنون ۴۵ جایزه نوبل اقتصاد در جهان اعطا شده است که بیست و دو جایزه تنها به یک اقتصاددان داده شده، در حالی که ۱۷ جایزه را دو اقتصاددان به صورت مشترک دریافت کرده اند. در این مرحله زمانی شش جایزه نوبل اقتصاد هم به طور مشترک به سه اقتصاددان داده شده است.

از سال ۱۹۶۹ میلادی تاکنون ۷۴ نفر نوبل اقتصاد را دریافت کرده اند و بیشترین تعداد از این افراد متولد روزهای ۲۱ می و ۲۸ فوریه بوده اند! متوسط سن برندگان نوبل اقتصاد طی ۴۵ سال گذشته ۶۷ سال بوده است. جوان ترین فردی که تا کنون نوبل اقتصاد را دریافت کرده است «کنث جی ارو» بود که در سال ۱۹۷۲ میلادی و در سن ۵۱ سالگی برنده نوبل اقتصاد شد و مسن ترین برنده نوبل اقتصاد «لیونید هورویس» بود که در سال ۲۰۰۷ میلادی و در سن ۹۰ سالگی برنده این جایزه شد. وی نه تنها مسن‌ترین برنده نوبل اقتصاد بلکه مسن ترین برنده نوبل در تاریخ اعطای جوایز نوبل بوده است.

تنها زنی که تا کنون موفق به دریافت نوبل اقتصاد شده است «النور استروم» است که در سال ۲۰۰۹ میلادی این جایزه ارزشمند جهانی را به دست آورد.

در تاریخ چهل و پنج ساله نوبل تاکنون دو برادر و یک زوج موفق شده‌اند این جایزه را به خود اختصاص دهند. «جن تینبرگن» در سال ۱۹۶۹ میلادی نوبل اقتصاد را گرفت و «نیکولاس تینبرگن» در سال ۱۹۷۳ میلادی برنده نوبل فیزیولوژی شد. در سال ۱۹۷۴ میلادی «گونار میردال» نوبل اقتصاد را به خود اختصاص داد و در سال ۱۹۸۲ میلادی همسرش «الوا میردال» توانست برنده نوبل صلح جهانی شود.

برگزاری اجلاس سران آیورا در اندونیزیا

اجلاس سران اتحادیه کشورهای حاشیه اقیانوس هند(آیورا) روز سه شنبه مورخ ۱۷ حوت ۱۳۹۵ خورشیدی در جاکارتا پایتخت اندونیزیا آغاز به کار کرد.

«جوکو ویدودو» رئیس جمهوری اندونیزیا و رئیس کنونی آیورا با استقبال از سران کشورهای شرکت کننده در این نشست، منطقه اقیانوس هند را منطقه ای غنی و با تاریخ و فرهنگ غنی و متنوع توصیف کرد.

در این اجلاس که به مناسبت بیستمین سالگرد تاسیس آیورا برگزار شده بود، سران کشورها و رئیسان هیات های نمایندگی بحث های عمومی را مطرح نمودند و اسناد و بیانیه مورد بحث قرار گرفته در نشست وزیران را تصویب و امضا نمودند.

اتحادیه کشورهای حاشیه اقیانوس هند به عنوان یک سازمان بین المللی از سال ۱۹۹۷ فعالیت خود را آغاز کرد و توسعه پایدار، همکاری های اقتصادی و برطرف سازی موانع توسعه همکاری‌های علمی و تجاری بین کشورهای عضو از جمله اهداف اصلی آن است.

استرالیا، بنگلادیش، هند، ایران، اندونیزیا، کنیا، ماداگاسکار، مالیزیا، موریس، موزامبیک، عمان، سیشل، سنگاپور، آفریقای جنوبی، سریلانکا، تانزانیا، کوموروس، سومالیا، تایلند، امارات متحدهٔ عربی و یمن، ۲۱ عضو اتحادیه کشورهای حاشیه اقیانوس هند هستند.

کشورهای چین، آلمان، آمریکا، جاپان، مصر، انگلیس و فرانسه نیز به عنوان اعضای ناظر و طرف گفت وگو در اتحادیه کشورهای حاشیه اقیانوس هند حضور دارند.

تدویر نمایشگاه صنایع ملی زنان متشبث

نمایشگاه تولیدات داخلی تحت عنوان"عالیست افغانیست" توسط اتاق تجارت و صنایع افغانستان وشرکت تبلیغاتی "تلنت" به مدت سه روز از تاریخ ۳ الی ۵ حمل ۱۳۹۶ در هوتل کابل سرینا برگزار شد.

در محفلی که به مناسبت افتتاح نمایشگاه مذکور در این هوتل تدویر یافته بود، محترم دکتور همایون قیومی مشاور ارشد رئیس جمهور در امور اقتصادی و زیربنایی، محترم الحاج احمد توفیق داوری معاون مالی و اداری هیئت عامل اتاق تجارت و صنایع افغانستان، محترمه سلامت عظیمی وزیر مبارزه با مواد مخدر، محترم عبدالباری رحمان معین صنعتی وزارت تجارت و صنایع افغانستان، محترمه نبیله مصلح معین مالی و اداری و سرپرست وزارت امورزنان، تعدادی از تجار، تولید کنندگان و صنعتکاران حضور داشتند.

محترم توفیق داوری در مورد اهمیت برگزاری همچو نمایشگاه ها و نقش آن در حمایت از تولیدات داخلی صحبت نموده گفت: " تدویر همچو نمایشگاه هایی که تولیدات داخلی را در داخل و خارج از کشور به معرفی می گیرند، بدون شک یکی از عوامل مؤثر و یکی از فاکت های عمده در قسمت بهبود وضعیت اقتصادی، رشد تولیدات داخلی، تشویق مردم برای حمایت از تولیدات داخلی و تشویق تجار ملی محسوب شده و بسیار مفید و ممد واقع میشود."

آقای داوری تدویر نمایشگاه های داخلی و تقویه صنایع کشور را در توازن بیلانس تجارتی و رشد صادرات مؤثر و مفید خوانده و از مسدود شدن خطوط مرزی با پاکستان به عنوان تجربه تلخی یادآوری کرده افزود: " اگر ما طی ۱۵ سال گذشته از امکانات موجود، از منابع بشری و کمک های مالی جامعه جهانی، در بخش های مالی، تخنیکی و نیروی بشری استفاده درست می نمودیم شاهد یک چنین وضعیتی نمی بودیم."

تدویر نمایشگاه صنایع ملی زنان متشبث

محترم داوری از آنعده صنعتکاران و تولید کنندگان کشور که با وصف مشکلات متعدد داخلی از قبیل نبود امنیت، نبود زیربناها، مشکلات در قوانین و فساد اداری و همچنان چالشها و مشکلات خارجی به خصوص پالیسی های دمپینگ کشورهای همسایه، به تولید ادامه داده و صنعت نوپای خود را رشد می دهند، به مثابه قهرمانان کشور یادآوری به عمل آورد.

محترم دکتور همایون قیومی پیرامون اهمیت تولیدات داخلی و نقش آن در رفاه و آسایش مردم صحبت نموده گفت: "رفاه و آسایش آینده کشور ما رابطه مستقیم با رشد تولیدات داخلی دارد، لذا مردمبنا به حس وطندوستی ایکه دارند باید از تولیدات داخلی خود استفاده نمایند. ما باید تولیدات داخلی خود را نسبت به محصولات وارداتی و خارجی ترجیح دهیم."

آقای قیومی افزود: "یگانه راه خودکفایی کشور استفاده از تولیدات داخلی از قبیل مواد خوراکی، لباس، بوت مبل و فرنیچر و سایر کالاهای دیگر می باشد. ما باید کیفیت تولیدات خودرا تا اندازه ای بالا ببریم که بتوانیم به کشور های خارجی نیز صادرات داشته باشیم."

خانم ویدا پوپل مسؤل برگزاری نمایشگاه ملی "عالیست افغانیست" در مورد اشتراک کنندگان این نمایشگاه گفت:" در این نمایشگاه ۱۰۴ شرکت، موسسه و انجو اشتراک نموده اند که از آنجمله ۳۷ خانم متشبث نیز در میان شان حضور دارند."

در این نمایشگاه، سکتور های مختلف از قبیل: صنایع دستی، قالین، بوت، سیخ گول، صنایع چاپی، خدمات هوایی، بانک ها، نوشابه های غیر الکلی، لباس، صنایع چرم، مواد غذایی، خدمات رسانه یی، مواد شوینده و غیره محصولات و تولدات خودرا به نمایش گذاشتند.

قابل ذکر است که علاوه برسخنرانان فوق الذکر، محترمه سلامت عظیمی، محترمه نبیله مصلح، محترمه فضیله عزیزی آمر انکشاف تشبثات کوچک و متوسط وزارت تجارت و صنایع پیرامون تولیدات داخلی و نقش نمایشگاه ها در رشد اقتصاد کشور نیز صحبت نمودند.

غضنفر بانک
GHAZANFAR BANK

خریداری از طریق انترنت
Online Purchase

انتقال پول از طریق انترنت
Online Banking

دفتر مرکزی: ۸٦٦, سرک عمومی شیرپور, کابل, افغانستان

www.ghazanfarbank.com mainbranch@ghazanfarbank.com

+۹۳ (۰) ۷۹۸۷۸٦۷۸٦ | +۹۳ (۰) ۷۹۷۸٦۰۰۰۳

نویسنده: محمد محسنی

گنجینه باختر ارزشمند ترین گنجینه جهان

گنجینه ای باختر یک گنجینهٔ فوق نفیس و خیلی ارزشمند است که موجودیت آن بیش از ۲۵ سال مبهم بود و هیچ کس نمی دانست که با ارزش ترین گنجینه جهان که در سال ۱۹۷۸میلادی توسط گروه باستان شناسی افغانستان– شوروی در طلا تپه شبرغان در شمال افغانستان پیدا شد در کجاست.

در نخستین روزهای سال۱۹۷۸میلادی ویکتورسریانیدی، باستان شناس نامدارشوروی بالای همین تپه بالای شهر شبرغان ایستاده بود.ناگهان اندیشه ای در او پدید آمد وهمین فکر سبب شد که بزرگ ترین گنجینه جهان پس از ۲۰۰۰ سال ابهام پیدا شود .درجریان این ۲۰۰۰ سال بسیاری از جهان گشایا و شاهان و حتی بسیاری ازماجراجویان به دنبال این گنج در این بخش جهان می گشتند.

اما هیچ کس نمی دانست که گنجینه بزرگ باختر که میراث حاکمیت دوران یونان باختر که پس از تصرفات اسکندر است در کجاست. بسیاری در بلخ به دنبال این گنجینه می گشتند و بسیاری هم متیقن شده بودند که وجود چنین گنجی افسانه ای بیش نیست. ویکتورسریانیدی به این نتیجه رسید که در کنار معبد۳۰۰۰ساله ای که در کنارتپه طلا قراردارد باید گورهای شاهان و شاهزادگان قرارداشته باشد.

در اوایل زمستان سال ۱۹۷۸میلادی افغانستان دریک حالت بحرانی قرار داشت. پس از کودتای هفت ثور و سقوط دولت محمد داوود خان در یک سال دو رهبر حکومت کشته شدند.

در برخی از مناطق افغانستان گروه های چریکی برای مقابله باحکومت به میان آمده بودند و حکومت انقلابی از شوروی تقاضای کمک کرده بود. یک روز قبل از آنکه ارتش سرخ شوروی وارد افغانستان شود، سریانیدی با یافتن یک پارچه طلا توانست به یکی از دو بزرگ ترین و با ارزش ترین گنجینه های طلای جهان دست یابد.

در این روز سریانیدی با دیدن این پارچه طلای ناب نخستین گور را پیدا کرد.در این گور که یک تابوت سرباز که با پوست حیوانات پوشیده شده بود قرارداشت و برفراز ان یک بام موقتی ساخته شده بود.

گنجینه باختر ارزشمند ترین گنجینه جهان

در داخل تابوت یک شه بانوی پوشانی که سرتاپا با طلا مزین شده بود آرام گرفته بود.گروه مشترک افغانستان- شوروی به رهبری سریانیدی که ده سال رابه دنبال تپه های آی خانوم به دنبال بقایای تمدن پوشانی به کاوش مشغول بود باور نمی کرد که به گنجینه باختر دست یافته است.

گورها یکی پس از دیگری پیدا می شدند.گروه سریانیدی هفت گور را پیدا کرد که در آنها ۶ شه بانوی ۱۵ تا ۴۵ سال و یک شاهزاده پوشانی دفن بودند.گمان می رفت که همه شاهزادگان در یک زمان مرده باشند. آنان موقع رفتن به گورهایشان تحفه های شگفت انگیز طلایی با خود داشتند.نه یکی و دوتا بلکه ۲۰هزار و ۶۱۸ پارچه طلای ناب را با خود به گورهایشان برده بودند.

این آثار در شکلهای کوپیت ها یا خدایان عشق ماهیان و جانوران افسانه ای به گونه ای هنرمندانه طراحی و با سنگ های قیمتی گوهرنشانی شده بودند.اجساد زنان داخل این گورها طوری به نظر می آمدند، که هنگام مرگ خیلی تزیین شده بودند.در این قبرها صدها صفحه مختلف الشکل طلایی که بر روی لباسهای زنان مذکور به طورمحکم دوخته شده بودند به دست آمدند. اما این همه آثار هنری بی همتا از طلای ناب چگونه پدید آمده بود؟

بر بنیاد یافته های تاریخ تمدن یونان باختری پس ازفتح باختر توسط اسکندر مقدونی در ۳۲۷پیش از میلاد بنا نهاده شد و رفته رفته این منطقه به یکی از مناطق تمدن خیز آن زمان مبدل شد. پس از آن صحرا نشینان جلگه های آسیای میانه به طرف جنوب به حرکت درآمدند.آنان در قلمرو یونان باختری قدرت را به چنگ آوردند و شاهنشاهی بزرگ کوشانیان را بنیاد نهادند. با گذشت زمان این صحرا نشینان آسوده حال شدند و با تاجرانی که از سوریه به چین سفر می کردند،مالیات بستند و با بازرگانانی که در جاده مشهور ابریشم می گذشتند به تجارت پرداختند. آنان از این راه طلای زیادی اندوختندو هنر زرگری و کنده کاری طلا را رواج دادند.به این ترتیب بودکه آوازه گنجهای فراوان باختر به سراسر جهان رسید. اما این گنج در بدترین زمان ممکن کشف شد. ویکتورسریانیدی در یک وضعیت بحرانی قرار داشت.اوضاع امنیتی هر روز بدتر می شد و انان باید با سرعت کار می کردند.باستان شناسان هر روز به ثبت و عکس برداری اثار می پرداختند و در پایان کار آثار را در یک اتاقک لاک و مهر شده که در مراقبت جدی قرارداشت می گذاشتند.

گنجینه باختر ارزشمند ترین گنجینه جهان

اما هیولای جنگ باستان شناسان را نگذاشت که کارشان را تمام کنند آنان در حالی که تازه گور هفتم را یافته بودند مجبور شدند کاوشهایشان را نیمه کاره رها کنند وآثار بدست آمده را برداشته به کابل بروند.اما هیچ کس ندانست که در گور هفتم چه بود!پس از ترک باستان شناسان این گور باسرعت تاراج شد وکاوشهای غیر فنی دیگر این منطقه را به کلی ویران کرد و به این ترتیب باستان شناسان موفق نشدند که با کاوش و جستجوی بیشتر در گورهای پیدا شده در مورد زندگی و باورهای سلسله کوشانیان تحقیق کنند.

گنجینه طلای باختر به موزه کابل منتقل شد و ثبت گردید.اگرچه سریانیدی اصرار داشت تا پایان جنگ این گنجینه به یونسکو سپرده شود و در یک کشور بیطرف نگهداری شود اما این تقاضا پذیرفته نشدو سریانیدی به اتحاد شوروی بازگشت.

در سال ۱۹۸۹میلادی ده سال از کشف باارزش ترین گنجینه جهان می گذشت،اما اوضاع افغانستان بدتر از هر زمان دیگر بود.قشون سرخ افغانستان راترک کرده بود و حکومت افغانستان دریک حالت متزلزل قرار داشت.و هر آن ممکن بود که سقوط کند. پس گنجینه طلای باختر را باز هم خطر بزرگی تهدید می کرد.اما یک فرد دور اندیش که اوضاع مملکت را بیش از هر کسی می دانست به فکر نجات بزرگ ترین ثروت کشورش و جهان افتاد. او داکتر نجیب الله رییس جمهور وقت بود.

داکتر نجیب الله در یک عملیات فوق سری گنجینه طلای باختر را از موزیوم کابل به خزانه بانک مرکزی برد که دروازه ای به ارگ ریاست جمهوری دارد و امن ترین نقطه در کشور است انتقال داد. او هر پارچه از طلا را در میان پنبه پیچید و میان صندوق هایی کهنه گذاشت ودر گاوصندوق بانک مرکزی افغانستان و در یک زیر زمین سه طبقه ای که یک شاهکار معماری است قرارداد این زیر زمین با پیچیده ترین تدابیر امنیتی توسط یک شرکت المانی در زمان نادر خان ساخته شده بود.و گاو صندوقی دارد که توسط هفت قفل محافظت می شد. وبرای بازکردن این گاو صندوق باید تمامی هفت کلید موجود باشد تا قفل ها به ترتیب باز شوند.اگر کلیدی بدون ترتیب به داخل قفلها انداخته شود،کلید داخل قفل گیر می کند و امکان باز شدن گاوصندوق از بین می رود.

داکترنجیب شخصا صندوقها را مهرو لاک کردو هفت کلید گاوصندوق را به هفت تن از معتمدان بانک ملی سپرد و از انها تعهد گرفت که درب گاوصندوق راجز برای رییس جمهور یا یک رهبر قانونی افغانستان به روی هیچ کس دیگری نگشایند.

گنجینه باختر ارزشمند ترین گنجینه جهان

پس از آن کم کم شایعه گم شدن گنجینه باختر بالا گرفت،شماری می گفتند که روسها این گنجینه رابا خود برده اند و شماری هم می گفتند که داکتر نجیب آنها را به روسها فروخته است.و این آوازه ها زمانی اوج گرفتند که حکومت داکتر نجیب سقوط کرد اما او درباره گنجینه باختر خاموشی اختیار کرد.

با شدت گرفتن جنگ های تنظیمی در کابل هیچ کس نمی دانست که برسر گنجینه باختر چه آمده است.حتی آوازه هایی از فروش این آثار در بازارهای جهانی پخش شدندو شماری می گفتند که این طلاها آب شده و برای خرید سلاح مصرف شده است. این اوازه ها جهان را و بیشتر ویکتور سریانیدی را ناراحت می کرد .با پیروزی طالبان اوضاع از این هم بدتر شد.درنخستین روزهای حاکمیت طالبان داکترنجیب که نگهبان باارزش ترین گنجینه جهان بود با برادرش به دست طالبان کشته شد و در چهارراه اریانا به دار آویخته شد.

گروه طالبان تمامی عکسها و مجسمه های باستانی را نمادی از بت پرستی دانست و تمامی تابلوها و مجسمه های هنری را که به دستشان افتاد نابود کردند. با فروپاشیدن تندیسهای بودا در بامیان دیگر امیدی برای مخفی ماندن گنجینه باختر وجود نداشت اما طالبان چندین بار به سراغ زیر زمین بانک مرکزی رفتندوکارمندان راتهدید کردندکه در گاو صندوق راباز کنند اما از هفت نفری که کلید را داشتند فقط یک نفر در بانک مانده بود و همه هفت نفر به مناطق دیگر جهان گریخته بودند. تنها کلیدی که دست این کارمند بود چون کلید اول نبود کلید بند ماندو کارمند بانک مرکزی به جرم همکاری نکردن با طالبان بیش از سه ماه را در زندان طالبان ماند.

طالبان چندین بار کوشش کردند که درب گاو صندوق راباز کنندو حتی خواستند که درب را منفجر سازند اما تمام کوشش های طالبان برای انفجار درب این گاو صندوق بی نتیجه ماند.

سرانجام در دوم می سال۲۰۰۳میلادی،حامد کرزی رییس جمهور افغانستان و اشرف غنی احمد زی، وزیر مالیه وقت به خزانه بانک مرکزی رفتند. آنها تصور می کردند که پشت این درها به ارزش نود میلیون دالر شمش های طلا خواهد بود و از اینکه به جز یک تن از هفت تنی که کلیدها را داشتند در افغانستان نبودند متخصصی از شرکت سازنده گاوصندوق از المان خواسته شده بود.وی هر هفت قفل را باز کرد در این میان یک تن بیشتر از همه قلبش می تپید و یکتور سریانیدی با موهای سفید و با گذشت بیست و شش سال بسیار مضطرب بود و نمی دانست که چه چیزی خواهد دید.

اما در کنار ۹۰ میلیون دالر شمش طلا، صندوقهای فولادی با مهرداکتر نجیب الله وجود داشتند.وقتی این صندوقها گشوده می شوند سریانیدی با حیرت می بیند که گنجینه باختر میان آنها محافظت شده است.

در حالی که داکتر نجیب نگهبان اصلی این گنج دیگر زنده نیست و به دست طالبان کشته شده است.گنجی که با گنج توتانخ آمون از فراعنه مصر مقایسه می شود و نه کمتر از آن. این گنج اکنون به سراسر جهان می گردد تا پیشینه غنی فرهنگ افغانستان را به جهانیان بشناساند و نگاه جهانیان را نسبت به افغانستان دگرگون سازد. گنجینه باختر افغانستان یکی از بزرگترین گنجینه های قدیمی و تاریخی جهان است.

به گزارش ایراس: گنجینه مخفی افغانستان در ادامه تور جهانی خود به استرالیا رسید. به گزارش ایراس به نقل از ایسنا؛ ۲۳۰ اثر تاریخی از گنجینه مخفی افغانستان در ادامه تور جهانی، پس از نیویورک و لندن به ملبورن در استرالیا رسیدند. این گنجینه که قدمت آثار آن حدود ۲۰۰۰ سال برآورد شده، در دهه ۱۹۶۰ میلادی در مقبره‌ای در مسیر جاده تاریخی ابریشم در افغانستان کشف شد و کارشناسان آن را در ردیف پنج گنجینه برتر جهان باستان دانسته و ارزش آن را معادل گنجینه ارزشمند فرعون «توتنخامون» و یا گنجینه «آمودریا» می‌دانند.

گنجینه باختر ارزشمند ترین گنجینه جهان

این گنجینه یک‌سال پس از کشف، به دلیل آغاز جنگ در افغانستان به مکان نامعلومی منتقل شد و گمان می‌رفت در طول سال‌ها جنگ داخلی در افغانستان نابود شده باشد، اما توسط کارکنان موزه ملی افغانستان در کابل برای ۲۰ سال پنهان شده بود تا اینکه در سال ۲۰۰۳ خبر کشف مجدد آنها منتشر شد.

اکنون بخش کوچکی از گنجینه مخفی افغانستان شامل تاج های طلایی، سلاح و زیورآلات که از سال‌ها قبل در تور جهانی به سر می‌برد از تاریخ ۲۲ مارس در موزه ملبورن، پربازدیدکننده‌ترین موزه استرالیا به نمایش درخواهد آمد که به طور حتم با استقبال بسیار خوبی مواجه خواهد شد.

داستان سفر گنجینه افغانستان به استرالیا به روایت تصویر افغانستان: آسترالیا به تاریخ ۲۲ مارچ ۲۰۱۳ یک نمایشگاه از آثار باستانی افغانستان را برگزار مینماید. این نمایشگاه که برای اولین بار در آسترالیا با نمایش بیش از ۲۳۰ اشیاء گرانبها از مناطق باستانی افغانستان میباشد برگزار میگردد. برای دها سال این گنجینه ها که به نظر مردم از بین رفته بودند و یا خارج از کشور به طور غیر قانونی قاچاق گردیده بودند در سال ۲۰۰۳ توسط تعداد از کارکنان موزیم ملی کابل که در جاهای امن پنهان گردیده بودند دوباره به موزیم ملی برگشتاندند.

داکتر پاتریک گرین، مدیر موزیم ویکتوریا میگوید: "دیدن این گنج های قدیمی که نماینگر تاریخ کهن و مردم باستانی افغانستان و جهان میباشد یک افتخار بزرگ برای مردم آسترالیا میباشد.

این برنامه توسط انجمن جغرافیای ملی افغانستان سازماندهی گردیده است. گنجینه های پنهان از موزیم ملی کابل با داشتن زیورات طلائی، برونز و مجسمه های سنگی، ظروف نقاشی شده و سایر آثار هنری باستانی که در قرن بیست میلادی کشف گردیده اند شامل میباشند.

این گنجینه های زیبا و داستان قابل توجهی کارمندان موزیم ملی کابل که به خطر انداختن جان های خویش آثار تاریخی کشور را در سال های متداوم جنگ و نا امنی نگه داشتند نماینگر فرهنگ غنی افغانستان میباشد. به گفته داکتر پاتریک گرین، مدیر موزیم ویکتوریا این یگانه فرصت است برای مردم آسترالیا تا از تاریخ پر افتخار و جذاب افغانستان دیدن نمایند.

قدامت این آثار تاریخی قبل از ۲۲۰۰ میلادی تا قرن دوم میلادی برمیگردد که از چهار نکته مهم باستانی افغانستان کشف گردیده اند. ارائه این نمایشگاه در استرالیا بسیار مهم است، زیرا این فرصت نشان دهنده درک بیشتر مردم دو کشور در رابطه به میراث های فرهنگی می باشد.

منبع: http://news-afghanistan.blogfa.com/post/۴۸

غضنفر بانک
GHAZANFAR BANK

غضنفر بانک در کمپیوتر شما

۸٦٦, سرک عمومی شیرپور, کابل, افغانستان

+۹۳ (۰) ۷۹۷ ۸٦۰ ۰۰۳ +۹۳ (۰) ۷۹۸ ۷۸٦ ۷۸٦

mainbranch@ghazanfarbank.com

اهمیت درخت و درختکاری در اسلام

یکی از نعمت های الهی که در اسلام بسیار بر آن تأکید شده، درخت است. تأکید بر این مسأله نشان می دهد که این نعمت الهی، یکی از زیباترین مظاهر خلقت و جلوه‌ای از تجلیات آفریدگار عالم است. درخت از گرانبهاترین آفریده‌های خداوند (ج) برای انسان است و به دلیل نقش حیاتی که در زندگی تمامی موجودات زنده، به خصوص انسانها دارا می‌باشد در اسلام مورد توجه خاص قرار گرفته است. درخت نماد آبادانی و شاخص سرسبزی و خرمی، و مظهر زندگی، و باعث لطافت هوا و موجب آسایش و رفاه انسان و صفا و پاکی طبیعت می‌باشد.

تأثیر درختان بر جسم و جان

گیاهان و درختان، سهمی به‌سزا و نقشی بسیار مهم در زندگی بشر دارند. تلطیف هوا، تعادل دمای محیط، حفاظت از خاک و تأمین بخشی از مواد غذایی مورد نیاز انسان، اندکی از سودمندیهای فراوان درختان است. اسلام انسان ها را به تماشای گیاهان سرسبز و نگاه به مناظر جذاب آنها دعوت کرده است. چنان‌که در فرموده‌های انبیاء و دانشمندان از تأثیر مثبت گیاهان بر جسم و جان آدمی تأکید بسیاری شده است. زیرا هرگاه آدمی، به تماشای خرمی گیاهان و درختان سرسبز می نشیند، غرق در سرور و لذت می‌شود؛ روان وی آرام می‌گیرد و جانش به تازگی و طراوت می‌گراید. تماشای آنها لذت‌بخش و شادی‌آفرین است.

فواید درختان

محققین درخت را از نظر سلامت فردی، اجتماعی و... دارای فواید بی شماری می‌دانند.

۱. ایجاد سلامتی و آسایش

به گفته محققین، تأثیرات فیزیولوژیکی درختان در محیط های شهری، بسیار حائز اهمیت می‌باشد. درختان در سلامتی و آسایش ساکنان شهرها سهم بزرگی دارند؛ زیرا با جذب گازهای سمی از جمله گاز کربنیک و ساخت اکسیجن که یکی از اساسی‌ترین نیازهای حیات انسان و حیوان است، باعث دوام حیات انسان و حیوان می‌شوند.

اهمیت درخت و درختکاری در اسلام

۲. بهبود کیفیت آب و خاک و هوا

درختان موجب بازگشت آب به چرخه طبیعت شده و کیفیت خاک را بهبود می‌بخشند و قابلیت جذب مقادیر زیادی گرد و غبار را از اتمسفر دارا می‌باشند. درختانِ همیشه سبز، قادرند گرد و غبار و سایر آلودگی های موجود در هوا را بر روی سطح برگ خود جذب کنند. شستشوی این مواد در اثر بارندگی، به همراه خار و خاشاک و برگ درختان در فصل خزان موجب افزایش حاصل‌خیزی خاک در دراز مدت می‌شود. طبق بررسیهای دانشمندان روسی برخی درختان از خود موادی در هوا پخش می کنند که باعث از بین رفتن بسیاری از باکتریها و قارچهای تک سلولی و برخی از حشرات مضر می شود.

۳. استفاده از میوه درختان:

افزون بر آنچه گفته شد، میوه بسیاری از درختان مورد استفاده انسان ها و حیوانات است؛ به طوری که می‌تواند در سلامت تغذیه انسان و تأمین ویتامین های مورد نیاز آدمی تأثیر به سزایی داشته باشد. در فواید گیاه و گیاه‌خواری، در متون دینی و طبی، توصیه‌های زیادی شده و امروزه ثابت شده است که انسان اولیه از میوه درختان، امرار معاش می کرده است.

اهمیت کاشت درخت

از ابتدای اسلام، پیامبر اسلام (ص) و بزرگان دین بر کاشت درخت سفارش کرده و فضیلت بسیاری برای آن بیان داشته‌اند. گرچه متأسفانه با پیشرفت تکنولوژی، تخریب جنگلها و نابودی درختان علی رغم اهمیت و نقش عظیمی که در زندگی انسان، حیوان و طبیعت دارد، رو به افزایش است، اما جای خوشبختی است که بشر امروز به این عمل زشت خود اذعان و اقرار دارد و سازمان هایی را برای حفظ، حراست و گسترش پارکها و ازدیاد درختان به وجود آورده اند.

گرچه درخت سبز به خودی خود دارای فواید بسیار می‌باشد، اما بزرگان دین بر کاشت درخت دارای محصول، تاکید بیش‌تری نموده اند. در اکثر آیات و روایات نیز از درختانی سخن به میان آمده است که دارای میوه می‌باشند. چنان‌که در قرآن، از درختان انار، خرما، انگور، زیتون، و... سخن به میان آمده است.

نقل است که روزی انوشیروان از روستایی عبور می کرد. پیرمردی را دید که نهال چهار مغز می‌نشاند. انوشیروان گفت: «ای پیر زمانه! درخت نشاندن تو گذشته؛ زیرا تو پیرمرد ناتوانی و درخت چهار مغز دیر بار می‌دهد.» پیرمرد گفت: «کسانی که پیش از ما بودند، درخت نشاندند، ما خوردیم، ما هم می‌نشانیم، بعد از ما می‌خورند. انوشیروان، او را آفرین گفت و کیسه زری به او داد. پیرمرد گفت: «دیگران درخت می نشانند و چند سالی زحمت می‌کشند تا درختشان به بار بنشیند و حاصل بدهد، درخت من چه زود به بار نشست و حاصل داد. انوشیروان که از این جمله خوشش آمده بود، کیسه زر دیگری به او داد و از آنجا گذر کرد.

چه زیبا است که این مسئله به عنوان یک سنت ترویج گردد و برای کاشت نهال های جدید در پارکها و جاده ها، از درختان دارای محصول و متناسب با خاک آن منطقه استفاده شود تا علاوه بر فواید ذاتی درخت، مردم از محصولات آن نیز استفاده کنند.

اهمیت درخت و درختکاری در اسلام

۱- آب دادن به درخت

مسلم است که کاشت درخت، بدون آبیاری فایده و ثمری ندارد. به تعبیر دیگر، کسانی که بر اساس دستور اسلام اقدام به کاشت درخت می کنند، اما در رسیدگی و آبیاری آن کوتاهی می نمایند و موجب خشک و بلا استفاده‌شدن آن می‌شوند، نباید انتظار ثوابی را که در اسلام بر آن تصریح شده است، داشته باشند. آبیاری و حفاظت از درختان، مخصوص افراد خاص نیست و وظیفه‌ای است انسانی که هر جا درخت تشنه‌ای مشاهده کرد، در آب دادن آن کوتاهی نکند، مگر آنکه آن درخت، درون ملک خصوصی کسی باشد که مسلماً حضور در آن ملک، نیاز به اجازه صاحب آن خواهد داشت.

۲. حفظ و نگهداری از درختان

برخی بر این باورند که حفظ درختان تنها بر عهده صاحبان آن است و اگر درختی، صاحب مشخصی نداشت و یا جزء مراتع و جنگلها بود، هر نوع کاری را می‌توان با آن نمود. متأسفانه چنین افرادی نه تنها به خود اجازه بریدن درختان جنگلی را می‌دهند و از چوب آن در جهت منافع خود استفاده می‌کنند، بلکه با خوشحالی از چنین اقدامی، زمین های آن را که جزء منابع طبیعی و سرمایه ملی و یا بهتر بگوییم سرمایه جهانی است، برای کشت و زرع و گاه ساختمان‌سازی استفاده می‌نمایند. برخی دیگر نیز جنگل را مکانی متعلق به خود دانسته و علاوه بر آنکه شاخه‌های سبز درختان را برای دقایقی تفریح، می‌کَنند و برای افروختن آتش استفاده می کنند، بدون هیچ‌گونه احساس مسئولیتی، آتش افروخته را رها می‌کنند و این بی‌مسئولیتی عامل آتش‌سوزی در جنگل و نابودی ده‌ها و صدها هکتار از درختانی می‌شود که نه تنها برای انسانهای فعلی، بلکه میراثی برای نسلهای آینده نیز می‌باشد.

دین مقدس اسلام شدیداً با چنین طرز تفکری که متأسفانه در زمان فعلی رواج بیش‌تری یافته است ـ مبارزه کرده و از ۱۴ قرن پیش که سخنی از دود ماشین ها و کارخانجات و اهمیت حفظ محیط زیست و غیره نبوده است، بر حفظ درختان تأکید فراوان نموده و آن را تکلیفی بر عهده همگان دانسته است.

۳. درختکاری، صدقه جاریه

دین مبین اسلام برای آنکه اهمیت درختکاری را برای مسلمانان صدر اسلام و پس از آن، ملموس‌تر بیان نماید، کاشت درخت قابل محصول را نوعی صدقه معرفی می‌نماید. شاید این عنایت از آن جهت است که همانند صدقات مالی، کاشت درخت و نیز حفاظت و نگهداری از آن، به صورت یک برنامه همیشگی در زندگی مسلمانان جاری باشد و مسلمانان این برنامه را جزئی از برنامه‌های خود تلقی نمایند و از آن غافل نگردند. وقف نیز نوعی صدقه جاریه است. به همین علت دین مبین اسلام به پیروان خویش تعلیم نموده است تا با وقف درختان این صدقه را ابدی نمایند.

٤. منفعت اخروی درختکاری

اهمیت کاشت و نگهداری درخت تا بدانجا است که در روایات تصریح شده است کسی که درخت بکارد علاوه بر نفع در زمان حیات، پس از مرگ نیز از آن بهره خواهد بُرد، تا هر زمان که مردم از یک درخت بهره برند، ثواب و پاداش برای صاحب آن درخت یا کسی که آن را کاشته است نوشته می‌شود. این پاداش فوق‌العاده، نشان از جایگاه ویژه درختکاری از منظر اسلام دارد. در صورتی هدف ما از زراعت و درختکاری در کنار تلاش برای تأمین معاش خانواده و زندگی، استفاده فقراء و نیازمندان از آن باشد.

۵. قطع درختان ممنوع

در منابع روایی اسلام، از قطع درختان به شدت منع شده است. اهمیت این مسئله به حدی است که رسول اکرم (ص) همواره به رزمندگان اسلام سفارش می‌نمود، تا در صورت پیروزی بر دشمن، نکاتی را مد نظر قرار دهند که یکی از آنها پرهیز از قطع درختان بود. یعنی از قطع درختان بپرهیزید؛ مگر درختی که مانع جنگ یا مانع بین شما و مشرکین باشد. اینکه آن بزرگوار، پس از سفارش بر رعایت کودکان، زنان، و پیران، بر حفظ درختان و عدم قطع آنها در حین جنگ تأکید می‌فرماید، حکایت از اهمیت وجود درخت از دیدگاه اسلام دارد.

افزون بر آنچه گفته شد، حفاظت از درختان جنگلی که خداوند متعال برای استفاده همه انسانها آفریده است، از حساسیت بیش‌تری برخوردار است. سخن درباره آثار وجود جنگل و نقش آن در زندگی انسانها بسیار است و نوشتاری مستقل می‌طلبد، اما تنها به این نکته اشاره می‌شود که جنگل علاوه بر پاکیزگی هوا و زیبایی محیط زندگی، در کاهش بلایای طبیعی و کنترول آبهای زیرزمینی نقش بسیار موثری به عهده دارد. بررسیها نشان می دهد هنگام کربن گیری درختان، از ۲۶۴ گرم ئیدرید کربنیک هوا مقدار ۱۲۹ گرم اکسیجن آزاد می شود. از این نظر هر هکتار جنگل قادر است سالانه ۲/۵ تن اکسیجن (اکسیجن لازم برای ۱۰ نفر در سال) را آزاد کند.

قلع و قمع کردن درختان، و تخریب جنگلها، سر برآوردن خانه‌ها و کارخانه‌های صنعتی در لابلای جنگلها و خلاصه تجاوز افسارگسیخته انسان عصر تکنولوژی و ارتباطات، بر حریم طبیعت و محیط زیست، پیامدهای وخیمی در پی خواهد داشت و آسیبهای جدی فراوانی بر پیکره محیط زیست وارد خواهد آورد. هم اکنون آلودگی فزاینده هوا در جهان، به گونه‌ای است که بیماریهایی بسیار شایع شده و آماری سرسام‌آور به دست می‌دهد که به گفته کارشناسان از بین رفتن بخش قابل توجهی از جنگلها از جمله عوامل آن است.

روشهای ایجاد خلاقیت در کودکان

همه ما دوست داریم فرزندی خوش ذوق، خلاق و باهوش داشته باشیم. همه پدر و مادرها دوست دارند در مورد تربیت و زندگی فرزندانشان نگرانی کمتری داشته باشند. ما فکر می‌کنیم شما هم این گونه هستید و چنین طرز فکری دارید، اگر پاسخ‌تان مثبت است به یاد داشته باشید برای رسیدن به چنین هدفی باید از همان ماه‌های نخست تولد فرزندتان به این موضوعات توجه کنید. پیش از فرزندتان این شما هستید که باید آماده باشید. آماده برای تربیت خلاقیت، هوش و استعداد او. درست است که هوش و استعداد تا حد زیادی خدادادی است، اما خانواده در تربیت و شکوفایی آن نقشی اساسی دارد.

تصویر روشهای ایجاد خلاقیت در کودکان

در همین جا باید به این نکته هم اشاره کنیم که خلاقیت با هوش و استعداد متفاوت است. همه افراد باهوش الزاما خلاق نیستند. افراد خلاق، پیرامون خود را نوع دیگری می‌بینند. آنها برای حل مسائل به راه‌های همیشگی و همگانی رجوع نمی‌کنند و دیدشان به همه آنچه دور و بر ماست با بقیه تفاوت دارد. به همین دلایل و چون این افراد راه‌های جدید و بدیع برای مشکلات‌شان پیدا می‌کنند، از زندگی بیشتر لذت می‌برند و شادتر از بقیه هستند.

پس اگر فرزند شما چنین روحیه‌ای دارد، سرزنشش نکنید. نگویید تو با بقیه فرق داری. از دستش عصبانی نشوید و به جای همه این کارها تلاش کنید تا آنجا که می‌توانید خلاقیت او را پرورش دهید. تا یادم نرفته تاکید کنم از این‌که بچه بگوید حوصله‌اش سر رفته نباید ناراحت شوید. اتفاقا این لحظه همان بزنگاهی است که شما می‌توانید او را با کارهای جالب سرگرم کنید و خلاقیتش را پرورش دهید.

از خاک و گل کمک بگیرید

مدت‌هاست دیگر بچه‌ها با خاک و گل بازی نمی‌کنند. اگر حیاط مناسبی دارید یا پارکی نزدیکی خانه‌تان قرار دارد، به شما توصیه می‌کنیم فرزندتان را از این بازی‌های لذتبخش محروم نکنید. با او همراه شوید و اجازه دهید حسابی خاک بازی کند. این نوع بازی و ساختن برخی سازه‌ها و اشیا با گل به خلاقیت او بسیار کمک می‌کند.

کاردستی بسازید

اگر پارکی در دسترس نیست ناامید نشوید. با استفاده از چند وسیله کهنه و از کار افتاده یا خمیرهای بازی هم می‌توانید بچه‌ها را سرگرم و به افزایش قدرت خلاقیت آنها کمک کنید. البته به شرطی که بچه‌ها را آزاد بگذارید تا قدری ریخت و پاش هم بکنند. می‌توانید با آنها مسابقه ساختن کاردستی‌های مختلف بدهید و ده‌ها کار دیگر که می‌توان در خانه انجام داد.

بچه‌ها را منفعل بار نیاورید

مشکل بزرگ خانواده‌های دوران ما و به تبع آنها بچه‌ها، تماشای بیش از حد تلویزیون است. حالا دیگر به طور معمول از عصر تا موقعی که آخرین نفر در خانه به خواب رود، تلویزیون روشن است. بچه‌ها هم (بویژه در فصل تعطیل مدارس) جلوی این جعبه جادویی لم می‌دهند و مشغول تماشا می‌شوند. به همین دلیل لازم است ساعات تماشا را محدود کنید و به جای آن اسباب بازی‌های ساده و مناسب سن بچه‌ها را در اختیارشان قرار دهید. تأکید بر این‌که اسباب‌بازی ساده باشد به این دلیل است که بچه باید از بازی با آن لذت ببرد. نکته دیگر هم این‌که اسباب بازی‌های گران‌قیمت الزاما بهتر نیستند و در اغلب آنها (مانند یک آدم آهنی) بچه نقش بسیار کمی در بازی دارد و بیشتر تماشاچی است.

تشویق فراموش نشود

یادتان باشد همه ما درصدی خلاقیت داریم و مهم آن است که همان را پرورش دهیم. پس انتظار نداشته باشید کودک شما در تمام زمینه‌ها بهترین باشد. کاری که شما باید انجام دهید آن است که پیشرفت‌های عادی کودک‌تان را ببینید و او را برای انجام آنها تشویق کنید. تشویق لفظی و کارهایی مانند نصب نقاشی‌های کودک روی دیوار یا یخچال خانه از این دست موارد است.

به او مسئولیت بدهید

یادتان باشد متناسب با سن فرزندتان کارهایی را در خانه به او محول کنید. این شیوه در او احساس خوبی ایجاد خواهد کرد. دادن مسئولیت و خواستن از او، به فرزند شما می‌آموزد برای حل مسائل زندگی‌اش فکر کند و راه‌حلی بیابد.

کتاب خواندن یادتان نرود

همیشه به خاطر داشته باشید خواندن کتاب یکی از بهترین شیوه ها برای پرورش خلاقیت بچه‌هاست. برایش کتاب بخوانید و پیش از پایان یافتن کتاب از او بخواهید پایان داستان را تعریف کند. پس از خواندن کتاب هم می‌توانید با کمک هم داستان را به صورت نمایشی اجرا کنید.

همه این کارها خلاقیت کودک شما را تقویت خواهد کرد. نکته مهم آن است که برنامه‌هایی از این دست باید به صورت مداوم استمرار داشته‌باشد تا اثری ماندگار بر جای گذارد.

روشهای ایجاد خلاقیت در کودکان

بچه‌ها را درست تربیت کنیم

سال‌های نسبتا دور، مادرها کمتر به فکر مسائل و مشکلات روحی بچه‌ها بودند. پدرها که جای خود را داشت؛ اغلب آنها به دلیل مشکلات مالی خانواده و مسائل اقتصادی شهر و کشورشان دغدغه های خاصی داشتند که اصلا فرصتی برای به فکر بچه‌ها بودن به آنها نمی‌داد.

با تغییر دیدگاه‌ها طی سال‌های متمادی، شاهد دگرگونی نگاه خانواده نسبت به بچه‌ها بودیم. دگرگونی‌هایی که نتایجش در نقاط مختلف، متفاوت و گاهی متناقض بود.این روش در قرن بیست و یکم نیز ادامه یافت به طوری که سال‌های اخیر شاهد رفتارهایی از سوی والدین نسبت به بچه‌ها هستیم که به همان اندازه بی‌تفاوتی سال‌های دور خطرناک‌تر است. البته برخیمحققان اثرات سوء روش اخیر پدر و مادرها را بدتر از رفتارهای قدیم می‌دانند.

امروزه در بعضی خانه‌ها شاهد رفتار افراط‌گونه والدین و بویژه مادرها هستیم. مادرهایی که گویا از صبح تا شب وظیفه‌ای جز مراقبت از فرزندشان ندارند.این شیوه غلط از نوع بیدارکردن بچه (یا بچه‌ها) آغاز می‌شود و تا هنگام خواب آنها ادامه دارد. وقتی بچه با خواهش و تمنای مادر دست و رویش را می‌شوید و صبحانه‌اش روی میز آماده و چیده شده است. اگر گاهی اشتهایی برای خوردن نباشد، مادر است که لقمه می‌گیرد و فنجان شیر یا چای را به سوی دهان بچه می‌برد. پس از این مراسم صبحانه خوردن، نوبت به پوشیدن لباس‌ها می‌رسد و باز هم خواهش و تمنای مادر!

بچه بدخلقی می‌کند و خودش را روی تخت می‌اندازد، ولی مادر دست بردار نیست. بچه کارش را می‌کند و مادر روش خود را ادامه می دهد. این کار تا گرفتن دست او و بردنش به آن طرف خیابان، ایستادن تا آمدن اتوبوس مدرسه، خوراندن به زور ناهار و... ادامه دارد. دادن آب‌میوه و قرص‌های ویتامین و مشاوره با پزشک و روان‌شناس و... هم جای خود را دارد.

چنین شیوه‌هایی نه‌تنها به سود بچه‌های امروزی نیست که جوامع مختلف را با خطر ظهور و بروز نسل جوان بی‌برنامه، بی‌تحرک و فاقد مسئولیت و خلاقیت مواجه می‌کند.محققان بر این باورند که پدرها و مادرها باید پیش و بیش از هر چیز، خلاقیت، استقلال و آمادگی رویارویی با مشکلات زندگی را به فرزندان‌شان بیاموزند. تربیت بچه‌هایی که دیگر قادر نیستند غذای خود را هم گرم کنند یا لباس‌شان را هیچ‌وقت اتو نمی زنند هم به زیان خودشان است و هم به ضرر خانواده و جامعه.

والدین باید بیاموزند چگونه حس خلاقیت، خودباوری و... را در فرزندانشان تقویت کنند. بچه‌ها قبل از هر سیستم آموزش رسمی، در خانه و کنار خانواده رشد می‌کنند و اگر در این محیط برای زندگی جمعی آماده نشوند، هنگام مواجهه با دنیای خارج از خانه دچار مشکلات متعدد خواهند شد.

شاید به جرأت بتوان گفت «امروز مهم‌ترین نقش پدر و مادر، آماده کردن بچه‌ها برای زندگی در جامعه و آموختن شیوه‌های صحیح مواجهه با مسائل جهان امروز به آنهاست.»

منبع: جام جم سرا

چاپ کتاب

«تحلیل و ارزیابی اقتصادی صنایع عمدهٔ دستی افغانستان»

(۱۳۵۰ – ۱۳۶۹)

کتاب «تحلیل و ارزیابی اقتصادی صنایع عمدهٔ دستی افغانستان ۱۳۵۰ – ۱۳۶۹» نوشتهٔ سرمحقق شیرعلی تزری، رئیس مرکز علوم اجتماعی اکادمی علوم افغانستان و عضو هیأت تحریر ماهنامهٔ غضنفر بانک، زیر نظر استاد محمد ناصر ناصر در سال ۱۳۹۵ خورشیدی با تیراژ ۵۰۰ جلد در چاپخانه صدف به چاپ رسید. در این کتاب که به منظور دریافت یکی از رتب عملی نگاشته شده است، تاریخچهٔ مختصر توسعهٔ صنایع دستی درا فغانستان، ماهیت صنایع دستی، انواع صنایع دستی و اهمیت صنایع دستی در اقتصاد ملی، مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. مطالب این کتاب یکی از غنی ترین منبع علمی پیرامون صنایع دستی افغانستان به شمار می رود. مدیریت ماهنامهٔ غضنفر بانک این دستاورد بزرگ را به استاد گرامی شیر علی تزری تبریک گفته و برای شان موفقیت های بیشتری آرزو می نماید.

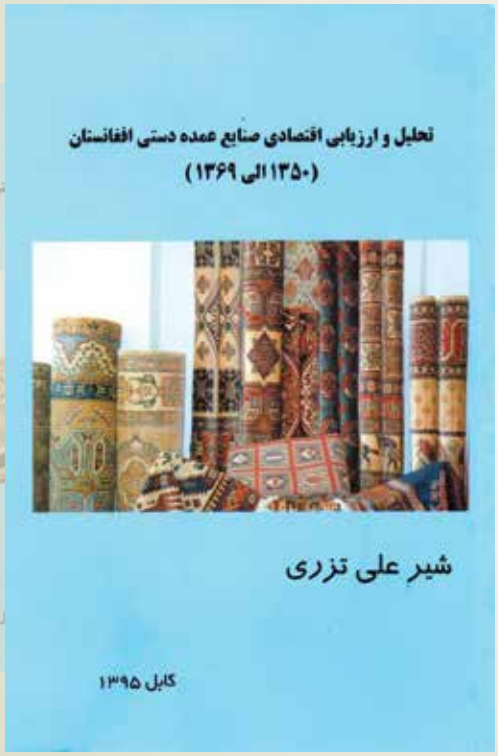

نقش ورزش در سلامتی انسان

امروزه با توجه به پیشرفت علوم و فناوری، هر گونه تغییر جدید می تواند آثار متفاوتی را در کلیه ابعاد زندگی فردی، اجتماعی و اقتصادی انسان به وجود آورد. اما از این میان عواملی که در سلامت انسان تاثیرگذار است، از نقش ویژه ای برخوردار می باشد. امروزه به دلیل گذر اپیدمیولوژیک یعنی جایگزینی بیماری های غیر ساری به جای بیماری های ساری به دلیل کنترول عوامل بیولوژیک از یک طرف و نقش رفتارهای ناهنجار بهداشتی و سبک زندگی و شیوه های تغذیه در افزایش میزان بیماری های غیرساری از طرف دیگر، لزوم تغییر نگرش در مراقبت و بهداشت با هدف حفظ و ارتقای سلامتی ضروری است. با توجه به موارد ذکر شده نقش بی تحرکی به عنوان یکی از عوامل اصلی در شیوع بیماری ها و بروز مرگ، حائز اهمیت است.

با توجه به این که فعالیت فیزیکی مناسب می تواند تاثیر مهمی در پیش گیری از بروز بیماری ها، عوارض آن ها و در نهایت مرگ و میر ناشی از آن ها داشته باشد، بررسی متون و مقالات علمی در مورد ارتباط بیماری ها و فعالیت فیزیکی گویای این مطلب است که ورزش پیاده روی دارای تاثیرات مفیدی در زمینه پیش گیری از بیماری های مزمن و غیر ساری است. در دنیای امروز پیاده روی بهترین فعالیت و طبیعی ترین ورزش برای کسب آمادگی جسمانی و روانی است. پیاده روی ورزش لذت بخش و کم خطری است که در دسترس همگان است و همه جا و همه وقت امکان اجرای آن وجود دارد. در خصوص تاثیر ورزش پیاده روی در ایجاد و ابقای سلامتی سوالاتی مطرح است که به آن پرداخته می شود.

چه نوع ورزش پیاده روی مفید و موثر است؟

فعالیت فیزیکی مناسب برای تقویت عضلات قلب و ریه و در کل سلامتی، زمانی مفید و موثر می شود که بتواند سبب بروز تغییرات بیولوژیک مفید در بدن انسان شود که از آن جمله می توان به افزایش تعداد ضربان تا شکل سریع آن یعنی یک دوش نرم و سبک اشاره کرد. میزان پیاده روی می تواند از شکل آرام یعنی راه رفتن متفاوت باشد. برنامه بر اساس میزان آمادگی جسمانی افراد با هدف نهایی طی ۳ هزار و ۲۰۰ متر در مدت نیم ساعت و با افزایش ضربان قلب ۱۲۰-۱۳۰ بار در دقیقه می تواند متفاوت باشد.

چه فوایدی از ورزش پیاده روی می توان انتظار داشت؟

بررسی متون و مقاله ها بیانگر آثار بسیار مفید و متعدد ورزش پیاده روی بر سلامت انسان از ابعاد مختلف است که برای آگاهی بیشتر در مورد این آثار سودمند در زمینه پیش گیری و کنترول بیماری ها می توان به موارد زیر اشاره کرد: کاهش روند پوکی استخوان به ویژه در زنان، کنترول اختلالات چربی خون، کنترول فشار خون، کاهش عوارض چاقی و درمان آن، کنترول دیابت و کاهش بروز ابتلا به دیابت تیپ ۲ (مرض قند)، پیشگیری از آترواسکلروزیس عروق کرونری (تصلب شرایین)، کاهش عوارض بیماری های مفصلی و استئوارتریت ها (آرتروز)، کاهش عوارض حاملگی، تقویت سیستم ایمنی بدن، تقویت وضعیت تنفسی،کاهش علایم بیماری های روده ای، تقویت روانی افراد با کاهش استرس، بی خوابی و اضطراب، تقویت و ایجاد حس شادابی، پیش گیری و درمان اعتیاد. با توجه به مطالب مذکور و سهولت انجام ورزش پیاده روی و آثار گسترده آن در ارتقای سلامت فرد و جامعه، این مقوله از ورزش نیازمند توجه ویژه ای در برنامه ریزی های بهداشتی است و قدر مسلم گستردگی موضوع، لزوم مشارکت و هماهنگی بین بخشی و مردمی را هم در زمینه برنامه ریزی و هم در اجرای برنامه های جامع می طلبد، به ویژه بعد هماهنگی بین بخشی در حفظ و ارتقای سلامتی افراد جامعه از طریق ترویج فرهنگ پیاده روی گامی در توانمندسازی مردم و جامعه و به عبارت دیگر ارتقای سلامت محسوب می شود.

ورزش و درمان بیماری ها

ورزش های گوناگون علاوه بر آن که از بروز بسیاری از بیماری ها جلوگیری می کند و نقش پیش گیری را به عهده دارد، همواره در درمان بسیاری از بیماری ها موثر واقع می شود و یک نقش درمانی را از نظر علم پزشکی برعهده می گیرد. بدین منظور توجه شما را به آثار درمانی ورزش در ارگان های مختلف بدن و بیماری های مربوط جلب می کنیم.

فشار خون بالا

با انجام ورزش های معمولی همراه با رژیم غذایی و استراحت مناسب در یک سال می توان یک فشار خون ماکزیمم را از ۱۷ به حدود ۱۴ رسانید و روشن است که ورزشکاران معمولاً دچار عوارض فشار خون نمی شوند و ورزش حتی در سنین ۶۰ تا ۸۰ سالگی می تواند در متعادل نگه داشتن فشار خون سهیم باشد. زیرا بر اثر ورزش، عروقی که در سطح بدن جریان دارد انبساط می یابد و فشار خون سقوط می کند. ورزش پیاده روی و کوه نوردی به خوبی فشار خون بالا را متعادل می سازد.

نقش ورزش در سلامتی انسان

بیماران با دردهای قلبی (سکته)

انجام ورزش های سبک طبق آمارهای جهانی نه تنها انواع دردهای قلبی پایدار و غیرپایدار را تسکین و کاهش می دهد بلکه سبب حل شدن لخته های داخل خون شریان قلب می شود و از بروز سکته های بعدی ممانعت می کند. هم چنین ورزش های سبک مانع از رسوب پلاکت های چربی در داخل عروق کرونر قلب یا عروق سایر نقاط بدن می شود و در پیش گیری بروز بیماری های قلبی عروقی افرادی که یک بار به انفرکتوس مبتلا شده اند، دخیل است. امروزه ثابت شده است که ورزش های مناسب در نزد افرادی که مبتلا به دیابت هستند و حتی انسولین نیز تزریق می کنند، بسیار مفید است و مقاومت بدن را در برابر عوارض ناشی از این بیماری بیشتر می کند.

تاثیر ورزش در سرطان

ورزش سبب تقویت سیستم ایمنی در بیماران سرطانی می شود. بنابرگزارش پژوهشگران کوریایی، انجام حرکات ورزشی ساده می تواند سیستم ایمنی بیمارانی را که به دلیل سرطان معده تحت عمل جراحی قرار گرفته اند، تقویت کند. مطالعه روی ۲۵ بیمار که تحت عمل جراحی خارج شدن تومورهای معده قرار گرفته بودند، نشان داد عملکرد ایمنی بدن افراد که ۲ روز پس از عمل، انجام حرکات ورزشی را اجرا کرده بودند، قوی تر از اشخاصی بود که ورزش نکرده بودند. ۲ هفته پس از جراحی تعداد سلول های ضد سرطان در افرادی که ورزش کرده بودند به نحو چشمگیری بیشتر از دیگران بود. سلول های ضد سرطان یا قاتل به سلول های سرطانی حمله و به رفع عفونت کمک می کند. دکتور یانگ مونا وهمکارانش از دانشگاه اینجو در شمی کویانگر، یک گروه ۱۷ نفره از بیماران را مورد بررسی قرار دادند. این بیماران ۲ روز بعد از جراحی در حالی که روی تخت دراز کشیده بودند انجام حرکات ساده ورزشی را آغاز کردند. هم چنین از زمانی که قادر به راه رفتن بودند انجام حرکات ورزشی روی دوچرخه ثابت را به تعداد ۵ بار در هفته شروع کردند.

محققان به منظور بررسی تغییرات حاصله در تعداد سلول های قاتل چندین نمونه خون از بیماران گرفتند. نتایج تحقیقات حاکی از آن بود که هفته اول پس از جراحی تعداد سلول های قاتل در هر گروه کاهش یافت. اما در هفته دوم سلول های قاتل در بیمارانی که ورزش می کردند به وضعیت موفقیت آمیز اول بازگشت. اما در افرادی که ورزش نمی کردند روند نزولی سلول ها هم چنان ادامه داشت. البته به مرور زمان تعداد سلول های قاتل در تمامی این بیماران افزایش پیدا کرد. به گفته دکتور مونا به دلیل این که ضعف سیستم ایمنی موجب تقویت سلول های سرطانی می شود، انجام حرکات ورزشی برای تقویت سیستم ایمنی حائز اهمیت است.

منبع: بیتوته

مریم مرادیان نیری

شاه توت و خواص مفید آن

شاه توت گونه ای از توت است که خواص مفیدی برای سلامتی دارد، از جمله جلوگیری از عفونت های دستگاه ادراری، سرطان، بیماری های وابسته به سن و سکته مغزی. درخت شاتوت از توت های دیگر کوچک تر است. این درخت طول عمر طولانی ای دارد و می تواند برای چند صد سال زنده بماند.

میوه شاتوت بزرگ تر از توت سفید است و رنگ آن سرخ تیره یا ارغوانی و مزه‌اش ترش و شیرین و مطبوع است. شاتوت را می توان به شکل های متفاوتی به صورت خام، پخته و یا به صورت مربا مورد استفاده قرار داد.

محققان انجمن تغذیه آمریکا، شاتوت را در مقایسه با ۴۰ نوع میوه تازه دیگر، به عنوان اولین میوه از نظر فعالیت آنتی‌اکسیدانی قرار داده‌اند که دارای فیتوکمیکال های قوی مانند آنتوسیانین است. آنتوسیانین رنگدانه ای است که رنگ سیاه شاتوت از آن ناشی می شود.

شاتوت‌ها، گوشتی و خوشمزه هستند و دارای کالوری پایینی بوده(در هر ۱۰۰ گرام، ۴۳ کالوری) و سرشار از خواص سلامتی برای بدن هستند. این نوع توت حاوی منبع خوبی از ویتامین C و آنتی اکسیدان بالایی است. مصرف غذاهای سرشار از ویتامین C مقاومت بدن را در برابر عوامل عفونت زا افزایش داده و التهاب را از بین برده و با رادیکال‌های آزاد مضر برای بدن مبارزه می کنند. وجود انواع آنتی اکسیدان های گوناگون در شاتوت،" درجه ظرفیت جذب رادیکال های آزاد" آن را که یک شاخص اندازه گیری تاثیر مواد غذایی در پیشگیری از سرطان است، به رقم ۵۳۵۰ در هر صد گرام رسانده است.

شاتوت از ساخته شدن کلسترول بد که به بیماری ها و حملات قلبی منجر می شود، جلوگیری می کند. علاوه بر این، شاتوت دارای ویتامین های C ، A و املاح نکل، پتاشیم، آهن، کلسیم و منیزیم است.

سایر آنتی اکسیدان ها و فنول های موجود در شاتوت شامل موارد زیر هستند: الاژیک اسید، روتین، گالیک اسید، هیدروکافئیک اسید، پی کوماریک اسید سینامیک و آنتی اکسیدان های مشهور یعنی ویتامین های A و C.

شاتوت‌ها حاوی مقدار مناسبی از ویتامین A و ویتامین E هستند. شاتوت به دلیل داشتن ویتامین A در شادابی و زیبایی پوست نقش بسزایی دارد. شاتوت‌ها منبع خوبی از آهن هستند که به ندرت در دیگر انواع توت‌ها پیدا می شود. این میوه همچنین سرشار از پتاشیم، منگنز و منیزیم است. پتاشیم بخش مهمی از سلول و مایعات بدن است که میزان ضربان قلب و فشار خون را کنترول می کند.

شاه توت و خواص مفید آن

شاتوت دارای مقدار فراوانی ویتامین B کمپلکس از گروه ویتامین ها و نیز ویتامین K است. این نوع توت حاوی مقدار بسیار خوبی از ویتامی B۶، نیاسین، ریبوفلاوین و اسیدفولیک است. این ویتامین ها دارای وظایف مشترکی بوده و به بدن در سوخت و ساز کربوهیدرات ها، پروتئین ها و چربی ها کمک می کنند.

محتوای متعادل تانن موجود در شاتوت به استحکام جداره رگ ها کمک کرده و از خون ریزی های پوستی جلوگیری می کند. غرغرهٔ آب شاتوت برای زخم ها و جوش های دهان مفید است و ورم حلق، درد گلو و تورم لثه را التیام می بخشد.

مصرف منظم این میوه فرآیند پیر شدن را کُند می کند و به دلیل وجود خاصیت ضد باکتریایی آن، به بهبود شرایط اسهال ناشی از باکتری ها کمک می کند.

مصرف عصاره شاتوت در افراد دچار واریس سبب کاهش نشت دیواره نازک رگ های خونی می‌شود. این عصاره دارای آنتی اکسیدان هایی به نام آنتوسیانیدین است. آنتوسیانیدین به بهبود بافت پیوندی آسیب دیده کمک می کند. مصرف میوه شاتوت نیز اثر مشابهی در رفع این مشکل دارد. اگر شاه‌توت را صبح ناشتا بخورید، ملین است. خاصیت ضدالتهابی از دیگر فواید این میوه است که می تواند برای درمان بیماری آرتریت روماتوئید(درد مفاصل) که این روزها بیشتر خانم‌ها را گرفتار کرده مفید باشد.

شاه‌توت از نظر طبیعت، سرد و خشک است و قابض، شاه‌توت عطش را فرو می نشاند و اشتها را بیدار می کند. با توجه به وجود قند طبیعی فروکتوز در این میوه در صورت مصرف درست و به اندازه آن، برای افراد دیابتی نیز مفید بوده و حتی می تواند جایگزین مناسبی برای مصرف قند باشد. شاه‌توت بازکننده گرفتگی ها بوده و عوارض صفرا را از بین می برد. همچنین برای تسکین زخم های روده‌ای مناسب است.

شاه‌توت، توت فرنگی و عصاره آن ها به طور موثری از رشد سرطان سینه و دهانه رحم جلوگیری می کنند و به علاوه عصاره آن موثرترین عامل در کاهش رشد سلول های سرطانی در سینه است.

شاه توت و خواص مفید آن

خواص برگ شاتوت

استفاده از جوشانده برگ های این میوه برای برطرف کردن حالت تهوع از قدیم معمول بو ده و ریشه آن برای درمان اسهال خونی استفاده می شده است. در برگ شاه‌توت ماده ای ضد قند وجود دارد که می تواند مرض قند را درمان کرده و قند خون را کاهش دهد. به همین دلیل می توان از آن در صورت وجود قند در ادرار و معالجه دیابت استفاده کرد.

حدود ۳۰ گرام عصاره ی برگ شاتوت برای گزیدن جانوران گزنده و حشرات گزنده تاثیر گذار است. آب دم کرده ریشه توت و شاه توت که با حدود ۴۰ گرام ریشه دم شده باشد برای دفع انگل کدودانه خصوصا اگر برگ شفتالو به آن اضافه کرده باشند، مفید است. خوردن دم کرده برگ آن نیز همین اثرات را دارد.

تقویت حافظه با شاه‌توت

پژوهشگران به تازگی دریافتند که با گنجاندن میوه‌هایی مانند شاه‌توت در رژیم غذایی خود می توانند عملکرد مغز را بهبود بخشیده و آن را تقویت کنند. این محققان معتقدند فلاوونوئیدها از جمله آنتوسیانین و فلاوانول های موجود در این میوه و خانواده آن از طریق راه ویژه ای در هیپوکامپوس مغز می توانند پروتئین های خاصی را فعال کرده و حافظه را تقویت کنند. هیپوکامپوس بخشی از مغز است که یادگیری و حافظه را کنترول می کند.

دکتر مت ویتمن محقق دانشکده پزشکی دانشگاه پنسیلوانیا معتقد است تقویت حافظه در درازمدت و کوتاه‌مدت در سطح ملکولی در نورون ها کنترول می شود ولی خوردن این میوه خوشمزه می تواند ظرفیت حافظه را تا حد زیادی افزایش داده و منجر به تقویت آن شود.

چند توصیه

شاه‌توت در معرض آلودگی های مختلفی قرار دارد. این میوه در صورت تماس با فضله پرندگان بر روی درخت ممکن است با میکروب های سالمونلا، ایکولای و انواع ویروس ها و قارچ ها آلوده شود. مهم تر آن که اگر یک میوه آلوده داخل ظرفی قرار گیرد، می تواند تمامی شاه توت های داخل ظرف را آلوده کند.

نکته دیگر سموم دفع آفات است که ممکن است در این محصول استفاده شود. این میوه به دلیل آن که بدون پوست است و از آنجا که سم مستقیما وارد گوشت این میوه می شود، اگر فاصله زمانی استفاده از سم تا مصرف میوه رعایت نشود فرد با توجه به نوع سم مصرفی در معرض انواع بیماری های کبدی و سرطان زا قرار می گیرد.

از سوی دیگر شاه‌توت به دلیل آن که در گروه میوه های نرم قرار دارد، شستشوی آن سخت و گاهی ناممکن است. بر این اساس بهتر است این میوه زمانی که از درخت چیده می شود و تا حدودی قابلیت شستشو داشته و به دور از آلودگی های محیطی است تهیه، شستشو و میل کنید. در صورتی که شاتوت تازه به سرعت فریز شود، می تواند مواد مغذی خود را به خوبی حفظ کند.

منبع بخش تغذیه تبیان

غضنفر بانک
GHAZANFAR BANK

با حساب گنج و ثروت آینده خود را تضمین نمائید

حساب ثروت

مفاد هرسه ماه بعد
پرداخت می گردد

حساب گنج

مفاد هرماه
پرداخت می گردد

mainbranch@ghazanfarbank.com
۰۷۹۸۷۸۶۷۸۶ | ۰۷۹۷۸۶۰۰۰۳

مختار وفایی «خبرنگار سال افغانستان» شد

خبرنگار سال افغانستان روز یکشنبه مورخ ۲۹ حوت ۱۳۹۵ خورشیدی در مراسمی که به مناسبت روز خبرنگار به حمایت مالی غضنفر بانک در کابل برگزار گردیده بود با لوح ویژه و ۱۲۰۰ دالر جایزه نقدی تقدیر شد.

مختار وفایی، خبرنگار روزنامه هشت صبح با گزارشی در مورد سوء استفاده مقام های ارشد دولتی سابق از وسایط نقلیه دولتی توانست با رای هیئت داوران، عنوان «خبرنگار سال افغانستان» را بدست آورد.

وفایی در این گزارش اسامی اشخاص و چهره های سیاسی را که با وجود نداشتن پست برحال در دولت از موترهای زرهی و یا مدل بالای دولتی استفاده می کنند، آشکار ساخته است.

در رقابت امسال، از ۵۰ رسانه در کابل و ولایات و همچنان خبرنگاران آزاد نامزد شده بودند که از میان آن‌ها، ۱۰ گزارش و فعالیت رسانه ای به شرح زیر به مرحله نیمه نهایی راه پیدا کردند.

۱. گزارش تحقیقی"نقض قانون اساسی افغانستان در ۱۳ سال"، خانه آزادی افغانستان، گزارشگران: علی آقا مزیدی و نوروز رجا

۲. برنامه سیاسی پرس وپال تلویزیون طلوع نیوز، گرداننده حارث جمال زاده

۳. عکس یکی از افراد گیرمانده در رویداد آتش سوزی مارکت اباسین کابل که بخاطر نجات جانش خود را از ساختمان بلند این مارکت به زمین می اندازد اما جان خود را از دست می دهد. عکاس: احمد فیاض عمری، آژانس خبری پژواک

۴. گزارش تحقیقی در مورد چگونگی پیشرفت در پرونده قتل فرخنده، نهاد تحقیقی پیک. گزارشگر: سجیه سعادت

مختار وفایی «خبرنگار سال افغانستان» شد

۵. گزارشی در وضعیت یک خانواده معتاد در کابل، تلویزیون شمشاد. گزارشگر: حسیبه اتکپال

۶. محور؛ برنامه سیاسی طلوع نیوز، گرداننده: مسلم شیرزاد

۷. گزارش تحقیقی در مورد چگونگی واردات و استفاده از موترهای زرهی در کشور، رادیو کلید. گزارشگر: علی آرش

۸. گزارش تحقیقی در مورد سوء استفاده مقام های پیشین دولتی از وسایط دولتی، روزنامه هشت صبح. گزارشگر: مختار وفایی

۹. گزارشی در مورد خشونت علیه زنان، تلویزیون یک. گزارشگر: فیصل نوید

۱۰. گزارشی در مورد سه برادر سرباز که بر اثر حمله طالبان در قندهار کشته شده اند، طلوع نیوز، گزارشگر: میرعابد جوینده

سرانجام با رای هیئت داوران، گزارش تحقیقی سوء استفاده مقام های سابق دولتی از وسایط نقلیه دولتی به دلیل مطابقت بیشتر با شرایط و معیارهای تعیین شده این رقابت، به ویژه سوژه بهتر و روشنگری برگزیده شد و مختار وفایی به عنوان خبرنگار سال افغانستان در سال ۱۳۹۵ انتخاب گردید.

این رقابت در سال ۱۳۹۲ آغاز شد. ملیار صادق آزاد، خبرنگار بی‌بی سی، وحید پیمان، خبرنگار روزنامه هشت صبح و معروفه ذکی از تلویزیون آریانا به ترتیب در سه سال گذشته به عنوان خبرنگار سال افغانستان انتخاب شده اند.

گرامیداشت روز زن در غضنفر بانک

به مناسبت ۸ مارچ روز جهانی زن، روز چهارشنبه مورخ ۱۸ حوت ۱۳۹۵ خورشیدی، طی مراسمی از زنان و دختران کارمند غضنفر بانک تقدیر به عمل آمد.

در این مراسم که در حضور هیأت رهبری غضنفر بانک انجام شد، محترم جاینتا رای رئیس عامل غضنفر بانک ضمن تبریک روز جهانی زن، از نقش کارمندان اناث در جهت توسعه و تعالی غضنفر بانک تقدیر به عمل آورد. وی افزود: کارمندان اناث دوشادوش مردان زحمات خستگی نا پذیری را در راستای پیشرفت غضنفر بانک متحمل شده و دستاورد کنونی این بانک مدیون تلاش های شما بوده است.

رئیس عامل غضنفر بانک از کارمندان اناث این بانک تقاضا نمود که برای بهبود کارها و اعادهٔ حقوق شان یک انجمنی را تشکیل بدهند تا از این طریق بهتر بتوانند مشکلات خود را مطرح کنند و به جایگاه واقعی خود دست یابند. این پیشنهاد از سوی شرکت کنندگان مراسم استقبال شد و اعضای انجمن انتخاب شدند.

در این مراسم هدایایی نیز به کارمندان اناث غضنفر بانک اهدا گردید.

دفتر مرکزی
۸۶۶ سرک عمومی شیرپور - کابل
۰۷۹۸۷۸۶۷۸۶/۰۷۹۷۸۶۰۰۰۳
mainbranch@ghazanfarbank.com

نمایندگی های غضنفر بانک از شما استقبال میکند

سرای شهزاده
سرای شهزاده، منزل سوم - کابل
۰۷۹۷۸۶۰۰۱۰
shahzada@ghazanfarbank.com

شهر نو
شهر نو پلازا، مقابل ام تی ان پلازا ، شهر نو - کابل
۰۷۹۷۸۶۰۰۴۲
shahrenaw@ghazanfarbank.com

مزار شریف
جادۀ بیهقی، برج غضنفر - مزار شریف
۰۷۹۷۸۶۰۰۸۰
Mazar@ghazanfarbank.com

حیرتان
بازار پترولیم، مقابل اپارتمان عباس ابراهیم زاده
۰۷۹۷۸۶۰۰۲۲
hayratan@ghazanfarbank.com

هرات
شهر نو، جادۀ بهزاد، حفیظی پلازا - هرات
۰۷۹۷۸۶۰۰۷۰
herat@ghazanfarbank.com

قندهار
چوککفتان مدد ، احمدی پلازا، مقابل مارکیت صرافی - قندهار
۰۷۹۷۸۶۰۰۱۲
kandahar@ghazanfarbank.com

جلال آباد
چوک مخابرات، مقابل گل فروشی ها
۰۷۹۷۸۶۰۰۰۸
jalalabad@ghazanfarbank.com

پلخمری
چوک پلخمری، فیصل مارکیت، منزل دوم - پلخمری
۰۷۹۷۸۶۰۰۳۸
polekhomri@ghazanfarbank.com

کندز
جادۀ شیرخان بندر، مارکیت حاجی امان، کندز
۰۷۹۷۸۶۰۰۷۵
kunduz@ghazanfarbank.com

تخار
چوک تخار، رستۀ مسجد جامع - تالقان
۰۷۹۷۸۶۰۰۷۳
takhar@ghazanfarbank.com

رودکی ثمرقندی پدر شعر فارسی

رودکی، ابوعبدالله جعفر فرزند محمد، از کودکی و چگونگی تحصیل او آگاهی چندانی به دست نیست. در ۸ سالگی قرآن آموخت و آن را حفظ کرد و از همان هنگام به شاعری پرداخت. برخی می گویند رودکی در مکاتب سمرقند درس خوانده است. آنچه آشکار است، وی شاعری دانش آموختهٔ بود و تسلط او بر واژگان فارسی چندان است که هر فرهنگ نامه ای از شعر او گواه می آورد.

از هم عصران رودکی، منجیک ترمذی (نیمه دوم سده چهارم) و پس از او فرخی (۴۲۹ ق) استاد موسیقی زمانه خویش بودند. شاعران، معمولاً قصیده های شان را با ساز و در یکی از پرده های موسیقی می خواندند. هرکس که صدایی خوش نداشت یا موسیقی نمی دانست، از راوی می خواست تا شعرش را در حضور ممدوح بخواند. گفته می شود رودکی، شعرش را با ساز می خواند .

رفته رفته آوازهٔ رودکی به دربار سامانیان رسید و نصربن احمد سامانی (۳۰۱ ـ ۳۳۱ ق) او را به دربارفرا خواند. برخی بر این گمانند که او پیش از نصربن احمد به دربار سامانیان رفته بود، در آنجا بزرگترین شاعر دربار سامانی شد. در آن روزگار در محیط ادبی، علمی، اقتصادی و اجتماعی فرارود، آن چنان تحولی شگرف روی دانش پژوهان، آن دوره را دوران نوزایی (رسانس) زبان فارسی می نامند.

برپایه دانش دوستی برخی از پادشاهان سامانی، همچنین با تلاش و خردمندی وزیرانی دانشمند و کاردان چون ابوالفضل بلعمی (۳۳۰ ق) و ابوعلی محمد جیهانی (۳۳۳ ق)، بخارا به صورت مرکز بزرگ علمی، ادبی و فرهنگی درآمد. دربار سامانیان، محیط گرم بحث و برخورد اندیشه شد و شاعران و فرهنگمداران از راههای دور و نزدیک به آنجا روی می آوردند.

بهترین آثار علمی، ادبی و تاریخی مانند شاهنامه منصوری، شاهنامه ابوالمؤید بلخی (سده چهارم هجری)، عجایب البلدان، حدود العالم من المشرق الی المغرب در جغرافیا، ترجمه تفسیر طبری که چند تن از دانشمندان فراهم کرده اند، ترجمه تاریخ طبری از ابوعلی بلعمی، آثار ابوریحان بیرونی (۴۴۰ ق) وابوعلی سینای بلخی (۴۲۸ ق) در روزگار سامانیان پدید آمدند. دانشمندان برجسته ای مانند محمد زکریای رازی (۳۱۳ ق) ابونصر فارابی (۳۳۹)، ابوریحان بیرونی، ابوعلی سینای بلخی و بسیاری از شاعران بزرگ مانند فردوسی (۴۱۰/۴۱۶ ق) در این روزگار یا متأثر از آن برآمده اند.

رودکی ثمرقندی پدر شعر فارسی

بزرگترین کتابخانه در آن دوران در بخارا بود که ابوعلی سینا آن را دید و گفت که نظیر آن را هرگز ندیده است. تأثیر این تحول، نه تنها در آن دوره که در دوران پس از آن نیز پیدا است. رودکی فرزند چنین روزگاری است. وی در دربار سامانی نفوذی فراوان یافت و به ثروتی افزون دست یافت. نفوذ شعر و موسیقی او در دربار نصربن احمد چندان بود که داستان بازگشت پادشاه از هرات به بخارا، به خوبی بیانگر آن است.

هنگامی که نصربن احمد سامانی به هرات رفته، دیرگاهی در آن دیار مانده بود، هیچ کس را یارای آن نبود تا از پادشاه بخواهد که به بخارا بازگردد؛ درباریان از رودکی خواستند تا او این وظیفه دشوار را بپذیرد. رودکی شعر پر آوازه «بوی جوی مولیان آید همی ـ یاد یار مهربان آید همی» را سروده است.

درباریان و شاعران، همه او را گرامی می داشتند و بزرگانی چون ابوالفضل بلعمی و ابوطیب مصعبی صاحب دیوان رسالت، شاعر و فیلسوف. شهید بلخی (۳۲۵ ق) و ابوالحسن مرادی شاعر با او دوستی و نزدیکی داشتند.

رودکی گذشته از نصربن احمد سامانی کسان دیگری مانند امیر جعفر بانویه از امیران سیستان، ابوطیب مصعبی، خاندان بلعمی، عدنانی، مرادی، ابوالحسن کسایی، عماره مروزی و ماکان کاکی را نیز مدح کرده است.

رودکی در پیری با بی اعتنایی دربار روبرو شد و به زادگاهش بازگشت؛ شعرهای دوران پیری او، سرشار از شکوه روزگار، حسرت از گذشته و بیان ناداری است. رودکی از شاعران بزرگ سبک خراسانی است. شعرهای اندکی از او به یادگار مانده، که بیشتر به صورت بیت هایی پراکنده از قطعه های گوناگون است.

سیری در آثار رودکی

کامل ترین مجموعه عروض فارسی، نخستین بار در شعرهای رودکی پیدا شد و در همین شعرهای باقی مانده، ۳۵ وزن گوناگون دیده می شود. این شعرها دارای گشادگی زبان و توانایی بیان است. زبان او، گاه از سادگی و روانی به زبان گفتار می ماند. جمله های کوتاه، فعل های ساده، تکرار فعل ها و برخی از اجزای جمله مانند زبان محاوره در شعر او پیداست. وجه غالب صور خیال در شعر او، تشبیه است. تخیل او نیرومند است. پیچیدگی در شعر او راه ندارد و شادی گرایی و روح افزایی، خردگرایی، دانش دوستی، بی اعتبار دانستن جهان، لذت جویی و به خوشبختی اندیشیدن در شعرهای او موج می زند.

وی نماینده کامل شعر دوره سامانی و اسلوب شاعری سده چهارم است. تصویرهایش زنده و طبیعت در شعر او جاندار است. پیدایش و مطرح کردن رباعی را به او نسبت می دهند. رباعی در بنیاد، همان ترانه هایی بود که خنیاگران می خوانده اند و به پهلویات مشهور بوده است؛ رودکی به اقتضای آوازه خوانی به این نوع شعر بیشتر گرایش داشته، شاید نخستین شاعری باشد که بیش از سایر گویندگان روزگارش در ساختن آهنگ ها از آن سود برده باشد. از بیت ها، قطعه ها، قصیده ها و غزل های اندکی که از رودکی به یادگار مانده، می توان به نیکی دریافت که او در همه فنون شعر استاد بوده است.

معرفی آثار رودکی

تعداد شعرهای رودکی را از صدهزار تا یک میلیون بیت دانسته اند؛ آنچه اکنون مانده، بیش از ۱۰۰۰ بیت نیست که مجموعه ای از قصیده، مثنوی، قطعه و رباعی را در بر می گیرد. از دیگر آثارش منظومه کلیله و دمنه است که محمد بلعمی آن را از عربی به فارسی برگرداند و رودکی به خواسته امیرنصر و ابوالفضل بلعمی آن را به نظم فارسی در آورده است (به باور فردوسی در شاهنامه، رودکی به هنگام نظم کلیله و دمنه کور بوده است.)

این منظومه مجموعه ای از افسانه ها و حکایتهای هندی از زبان حیوانات است که تنها ۱۲۹ بیت آن باقی مانده است و در بحر رمل مسدس مقصور سروده شده است؛ مثنویهای دیگری در بحرهای متقارب، خفیف، هزج مسدس و سریع به رودکی نسبت می دهند که بیتهایی پراکنده از آنها به یادگار مانده است. گذشته از آن شعرهای دیگری از وی در موضوع های گوناگون مدحی، غنایی، هجو، وعظ، هزل ، رثاء و چکامه، در دست است.

عوفی درباره او می گوید: " چنان ذکی و تیز فهم بود که در هشت سالگی تمام قرآن را حفظ کرد و قرائت بیاموخت و شعر گفت و معنای دقیق می گفت، چنانکه خلق بر وی اقبال نمودند و رغبت او زیادت شد و آفریدگار متعال او را آواز خوش و صوت دلکش داده بود. از ابوالعبک بختیار بربط بیاموخت و در آن ماهر شد و آوازه او به اطراف واکناف عالم برسید و امیر نصر بن احمد سامانی که امیر خراسان بود، او را به قربت حضرت خود مخصوص گردانید و کارش بالا گرفت و ثروت و نعمت او به حد کمال رسید.

رودکی ثمرقندی پدر شعر فارسی

زادگاه او قریه بنج از قراء رودک سمرقند است. بعضی او را کور مادر زاد دانسته اند و عقیده برخی بر آن است که در اواخر عمر نابینا شده است. وفات وی به سال ۳۲۰ هـجری در زادگاهش قریه بنج اتفاق افتاده و در همان جا به خاک سپرده شده است.

رودکی در سرودن انواع شعر مخصوصاً قصیده، مثنوی، غزل و قطعه مهارت داشته است و از نظر خوشی بیان در تاریخ ادبیات فارسی پیش از او شاعری وجود ندارد که بتواند با وی برابری کند.

به واسطه تقرب به امیر نصر بن احمد سامانی (۳۰۱-۳۳۱) رودکی به دریافت جوائز و صله فراوانی از پادشاه سامانی و وزیران و رجال در بارش نائل گردید و ثروت و مکنتی زیاد به دست آورده است. علاوه بر دارا بودن مقام ظاهری رفعت پایه سخنوری و شاعری رودکی به اندازه ای است که از معاصران او شعرای معروفی چون شهید بلخی و معروفی بلخی او را ستوده اند و از گویندگان بعد از او کسانی چون دقیقی، نظامی عروضی، عنصری، فرخی و ناصرخسرو از او به بزرگی یاد کرده اند.

ویژگی سخن رودکی

سخنان رودکی در قوت تشبیه و نزدیکی معانی به طبیعت و وصف،کم نظیر است و لطافت و متانت و انسجام خاصی در ادبیات وی مشاهده می شود که مایه تأثیر کلام او در خواننده و شنونده است. از غالب اشعار او روح طرب و شادی و عدم توجه به آنچه مایه اندوه و سستی باشد مشهود است و این حالت گذشته از اثر محیط زندگی و عصر حیات شاعر نتیجه فراخی عیش و فراغت بال او نیز می باشد. با وجود آنکه تا یک میلیون و سیصد هزار شعر بنا به گفته رشیدی سمرقندی به رودکی نسبت داده اند تعداد اشعاری که از او امروزه در دست است به هزار بیت نمی رسد.

از نظر صنایع ادبی گرانبهاترین قسمت آثار رودکی مدایح او نیست، بلکه مغازلات اوست که کاملاً مطابق احساسات آدمی است، وی شاعر شادی پسند بسیار جالب توجه و شاعر غزلسرای نشاط انگیز، بسیار ظریف و پر از احساسات است. گذشته از مدایح و مضمون های شادی پسند و نشاط انگیز در آثار رودکی، اندیشه ها و پندهایی آمیخته به بدبینی مانند گفتار شهید بلخی دیده می شود. شاید این اندیشه ها در نزدیکی پیری و هنگامی که توانگری او بدل به تنگدستی شده نمو کرده باشد، می توان فرض کرد که این حوادث در زندگی رودکی، بسته به سرگذشت نصر دوم بوده است. پس از آنکه امیر قرمطی را خلع کردند مقام افتخاری که رودکی در دربار به آن شاد بود به پایان رسید. با فرا رسیدن روزهای فقر و تلخ پیری، دیگر چیزی برای رودکی نمانده بود، جز آنکه بیاد روزهای خوش گذشته و جوانی سپری شده بنالد و مویه کند.

منبع: بیتوته

رودکی ثمرقندی پدر شعر فارسی

نمونه اشعار رودکی

ای آنکه غمگینی و سزاواری ----- وندر نهان سرشک همی‌باری

رفت آنکه رفت و آمد آنکه آمد---- بود آنچه بود، خیره چه غم داری؟

هموار کرد خواهی گیتی را؟ ----- گیتی‌ست، کی پذیرد همواری؟

مستی نکن که او نشنود مستی --- زاری مکن که نشنود او زاری

شو، تا قیـامت آیـد زاری کن! ---- کی رفته را به زاری باز آری؟

آزار بیـش بیـنی زیـن گردون ---- گر تو به هر بهانه بیـازاری

گوئی گماشته است بلائی او ----- بر هر که تو بر او دل بگماری

ابری پدیدنی و کسوفی نی ----- بگرفت ماه و گشت جهان تاری

فرمان کنی و یا نکنی ترسم ----- بر خویشتن ظفر ندهی باری

اندر بلای سخت پدیـد آید ----- فضل و بزرگمردی و سالاری

آثار رودکی (کلیله و دمنه)

مهمترین کار رودکی به نظم در آوردن کلیله و دمنه است، متاسفانه این اثر گرانبها مانند سایر آثار و مثنویهای رودکی گم شده است و از آن جز ابیاتی پراکنده در دست نیست. از ادبیات پراکنده ای که از منظومه کلیله و دمنه و سایر مثنویهای رودکی باقی مانده است می توان فهمید که صاحبقران ملک سخن لقبی برازنده او بوده است. در شعر او قوه تخیل، قدرت بیان، استحکام و انسجام کلام همه با هم جمع است و بهمین دلیل در دربار سامانیان، قدر و مرتبه ای داشت که شاعران بعد از او همیشه آرزوی روزگار او را داشتند.

رودکی، قصیده بوی جوی مولیان را میخواند و امیر چنان تحت تأثیر قرار می گیرد که همان لحظه سوار بر اسب شده و به سمت بخارا می تازد:

بوی جوی مولیان آید همی — یاد یار مهربان آید همی

ریگ آموی و درشتی راه او — زیر پایم پرنیان آید همی

آب جیهون از نشاط روی دوست — خنگ ما را تا میان آید همی

اسب ما را ز آرزوی روی او — زیرران جولان کنان آید همی

که ازجویم وصل اوکزهرطرف — می نفیر عاشقان آید همی

ای بخارا شاد باش و دیرزی — میرزی تو شادمان آید همی

میر ماه است و بخارا آسمان — ماه سوی آسمان آید همی

میر سرو است و بخارا بوستان — سرو سوی بوستان آید همی

آفرین و مدح سود آید همی — گربه گنج اندر زیان آید همی

جعبه محفوظ غضنفربانک, مکان مناسب
برای نگهداری اشیا و مدارک گرانبهای شما

۸٦٦, سرک عمومی شیرپور, کابل, افغانستان
mainbranch@ghazanfarbank.com
۰۷۹۸۷۸٦۷۸٦ | ۰۷۹۷۸٦۰۰۰۳

نیستان
(ویژه شعر و ادب)

سرباز

لبریز لبخندیم
از مهر تو
و ز صبر و پایداری تو،
به زندگی بندیم
و می خوابیم، آرام
از بزرگی روحت

از عشق تو سبزه‌ها در اهتزاز
ازشهامت ات حنجره‌ی کوه و کمر در آواز
عشق ات سر به کوه سلیمان می‌زند
و جسارت ات سر به آسمان
کوه هاو صخره ها
زیر گام های آهنین تو
هموار می‌شوند
خس و خاشاک در برابر طغیان تو ناچار

از مِهر ُمهره‌ی مِهرت
گردن دوشیزه گان میهن بلند است و رنگین
و چهره ها! با تبسم وتمکین
سر بلندی های زنان و مادران و دختران
از توست
جوشش وکوشش و درخشش دریای زندگی
از گهر توست
بی غمی ودل جمعی
با تو و در بر توست

و آوارگی وسر افگندگی دشمن
– این لرزه در کوه ها –
از نعره وخشم و غریو تو

سرخی دشت های پر از لاله از خون تست
درخت ها و سبزه ها ،پرنده ها
مدیون تو
شک ندارم
که سبزی و استواری سرو
از قامت توست
وثبات کوه
از استقامت تو

از هر سری که باختی
هزاران سر بلند شد
و از هر عشقی که نواختی
هزران لب
پر از لبخند شد
تو خنده هایت را
به ما بخشیدی و
گریه هایت را به ابر ها
ما در حریر خوابیدیم
تو بالای سنگ
نا امنی ما
ترا ننگ

هزاران سر داشتی و باختی
با دشمن هزار سر، نساختی
با عشق و با غرور
با رضایت و سرور
سر دادی و تاختی
ما چه دادیم به تو ؟
ای جگر گوشه به خاک وخون خفته‌ی میهن
ای در آتش عشق سوخته‌ی مهین

تنها دعا
تنها سرود
در قلب مادرت
در دست خواهرت
دیگر چیزی نبود
ای تک سوار نستوه !
چیزی بگو!
از عشقی که ترا به باختن سر آماده کرد
و از شهامتی که ترا چون سرو آزاده کرد

نفیسه خوشنصیب غضنفر

زنی ترانه ساز
زنی خیالی و محجوب
هرگز رد پای مردی را دنبال نمی کند
زنی وامانده از قافله عشق
روزی به یاد دیروز
با سبکبالی پروانه ها
به اوج عشق و آفاق پرواز می کند
زنی از کوچه ی پشت کوه های بلند
با انبوهی شعر بیرون می آید
زنی از جنس ستارگان
ذرات ماه را از نم نم باران
و خنده های صبح را لای ستاره ها می چیند
زنی از باغچه دیروز
آمیخته ای عطر امروز
با ردپای آهوان سرشار، زندگی را دنبال می کند
اشک را از رخسار ارغوان های باران زده
و واژه "ننگ" را از قاموس آزادگی بر می چیند
زنی از گذشته های دور
با پر و بالی چون عقاب
دلش پرواز می خواهد

شهلا لطیفی

غزل

په زړه مې ولې راورېږې څه باران خو نه یې
هسې مې درد راویښوې زما درمان خو نه یې
د مخ په پاڼه به دې څه خوږه غزله لیک وي
سپینه کتابه یادوم دې دومره ګران خو نه یې
د خیال هُد هُد دې راته ډېر ډېر پیغامونه راوړي
دا مې خطا وه چې ویل مې سلیمان خو نه یې
ستا د ستم د انتها به درته څه وایـــمه
د کوم ظالم مذهب پیرو یې مسلمان خو نه یې
ما به بې وخته لېونی کړې په اغزو به ګرځم
غیږ به رانه کړې ښکلیه باغـه بیابان خو نه یې
د ژوندد وچ ساحل په مخ مې لمدې شونډې نه ږدې
شنه سمندره زه دې څه کـړمه توپان خو نه یـې
د نور پـه غشو مې له هسک نه په لېمو کې ولې
نه راځې ستوری د اسمان شوې مهربان خو نه یې
ښکلیه سالار که مې د عشق د منزلونو نه کـړې
بیا راته وایه چې درواغ وایې کـاروان خـو نه یې

پیرمحمد کاروان

نوراني مخ دی هر لوری ته رڼا کړي
لمر سپوږمي واړه له شرمه مخ پنا کړي
خدایرو ولی می و خوب ته زړه نه غواړی
وایم هسی نه یو څوک دی راڅه غلا کړي
ته چی نه یی له اسمانه کاڼی اورئ
ستا راتګ ټوله ګلونه په خندا کړي
زلیخا ستا په عشق کی خپل خدای هیرکړ
یو دیدن دی د یعقوب سترګی بینا کړی
و چی دښتي ټوله فرش سی په ګلونو
بلبلان هم ترانې ستا د ښکلا کړي

خلیل منتظر

پرښې ملګرې د سهاره سره وي
ګل خو همیش وېده د خاره سره وي
د اسمان لمنه هسې ډکه ښکاري
رنګونه ډېر خو د بهاره سره وي
د سپرلي هغه شیبې زما یادیږي
نری باران چې له غباره سره وي
زه ئې هسې تهمتي او ملامت کړم
څریکې همیش بیا له پرهاره سره وي
د زاهد په سجدو کله خطا مه شئ
ډار خو له خدایه توبه ګاره سره وي

دا د ویرې ژوند (وارثه) هیڅ خوند نه کړي
خوند په مینه کې له داره سره وي

پوهنمل محمدوارث

د نـرۍ شمعې بلـیږي زړه مې ژاړي چې یار نه شـته
پـسرلـی دی ګل غـوړیږي د بلـبلـو چـغـار نـه شـتـه
د هـنـدارو سپـین چې وینـم د زړه خیري مې صفـا شي
چـا د تـلـو لارې تـړلـي د راتـلـو انـتـظار نـه شـته
د ښکـلا بـازار تـړلی سـتـونـي غـوځ دي د خـوبـانـو
وچ غـزل پـروت په کاغـذ دی چې رباب اوسـتارنه شته
د جانان د کـور پـه وره کې محتـسب کـوڅه نیـولې
ګل بنـونه هـدیرې شـوې اوس زیـارت او مزار نه شـته
د افـغـان ولـس پـه بـرخـه پـولـیـګـون د زور واکـانـو
نوم یي شته چې حکومت دی خوپه لاس کې اختیارنه شته
خد متګار په رنځ اخته شو څوک یي نه کوي پوښتـنه
نـن غـزل وایي جانان ته خـو سـبا خـدمـتـګار نه شـته

محمدیوسف خدمتګار

ښځه پټه خزانه ده
دغمیو سره ګاڼه ده
نرۍ خدای داسی ویېشلې
نیمه یې ښځې ته ښلې
دا د حق ښه ترکه ده
د غمیو سره ګاڼه ده
ښځه مینه د خلقت شوه
هم خو مور د حقیقت شوه
دا د بحر دور دانه ده
دغمیوسره ګاڼه ده
پوه ښوونکې د بچیانو
ښه زړه سوانده د لمسیانو
داسی کړنه ښه توشه ده
دغمیو سره ګاڼه ده
سترګی اوښکونه شوې ډکې
ښځی سوځي دسیسه کې
دا د کور رڼه ډیوه ده
دغمیو سره ګاڼه ده
مبارک موشه ای خویندو
دا ښادي د ټولو میندو
ښځه رنځ ته تل ادویه ده
دغمیو سره ګاڼه ده
د سرحد د زړه ټوټه ده

امرالدین سرحد

جمله های طلایی

(یک جملهٔ ارزشمند می تواند زندگی انسان را دگرگون و هدفمند کند)

قسمت چهل و چهارم:

- نیک بخت ترین مردم کسی است که کردار را به سخاوت بیاراید و گفتار به راستی. (ابن سینا)
- میانجی مانند کسی است که به تمساح غذا می دهد و امیدوار است که آخرین کسی باشد که طعمه او می‌شود. (وینستون چرچیل)
- با داشتن اراده قوی مالک همه چیز هستید. (گوته)
- آرزو کردن شرط نیست، شرط تحقق آرزو است. (لئوناردو داوینچی)
- بهترین رابطه بین دو نفر زمانیست که عشقشان به هم بیشتر از نیازشان به هم باشد. (پائولو کولیو)
- بهای هیچ چیز گزاف تر از انتقام جویی نیست. (وینستون چرچیل)
- بدبختی را فراموش کنید تا خوشبخت شوید (مترلینگ)
- تجربه همیشه به سود انسان نیست، زیرا، هیچ رویدادی دوبار به یک شکل رخ نمی‌دهد. (وینستون چرچیل)
- مرگ بهترین پناه دردها و غمها و رنج ها و بیدادگری های زندگانی است. (صادق هدایت)
- لبخند، بیش از چند لحظه دوام ندارد، اما خاطره ی آن جاودانی است. (آبراهام لینکلن)
- بکوش تا عظمت در نگاه تو باشد نه در آنچه که بدان می نگری (دکتر شریعتی)
- انسانها هرچه حساس‌تر باشند، رنج بیشتری می‌کشند. (لئوناردو داوینچی)
- امتحان کن مرد را به فعل او و نه به قول او. (افلاطون)
- کسی که دارای عزمی راسخ است ،جهان را مطابق میل خویش عوض می کند. (گوته)
- ما از جهانیان، هیچ نمی خواهیم، جز احترام. (وینستون چرچیل)
- آنان که می فهمند عذاب می کشند وآنان که نمی فهمند عذاب می دهند. (شریعتی)
- بدون انگیزه و شوق، همه ی خوبیهای دیگر، مفهوم خود را از دست خواهند داد. (وینستون چرچیل)
- به چیزی که گذشت غم نخور ، به آن چیزی که پس از آن آمد لبخند بزن. (ناشناس)
- شهامت چیزی است که باعث می شود انسان بایستد و سخن بگوید. البته این هم که انسان بنشیند و گوش دهد، شهامت است. (وینستون چرچیل)
- مرد بی شهامت کسی است که در جایی که باید اعتراف کند، خاموش بنشیند. (آبراهام لینکلن)
- برای شوهردانش لازم است برای زن نجابت (ژرژهربرت)
- موفقیت، توانایی رفتن از شکستی به شکست دیگر بدون از دست دادن شور و حرارت است. (وینستون چرچیل)
- انسان با برآوردن تمایلات خویش به لذت نمی رسد بلکه وقتی بر تمایلاتش پا می گذارد به لذت می رسد. (ناشناس)
- امپراتورهای آینده، امپراتورهای فکر و اندیشه اند. (وینستون چرچیل)
- عشق انسان را از دیدن عیوب منع می کند. (ارسطو)
- سیاستمدار کسی است که حوادث فردا و یک ماه و یکسال بعد را پیش بینی کند و سپس بتواند دلایلی بیاورد که چرا اتفاق نیفتاد

- سیاستمدار کسی است که حوادث فردا و یک ماه و یکسال بعد را پیش بینی کند و سپس بتواند دلایلی بیاورد که چرا اتفاق نیفتاد. (وینستون چرچیل)
- تمایلات خود را میان دو دیوار محکم اراده و عقل حبس کنید . (ارسطو)
- آیین دموکراسی بدترین شکل حکومت است. با وجود این از تمام آیین هایی که تاکنون آزمایش شده بهتر است. (وینستون چرچیل)
- برنده ترین سلاح یک زن تقوا ونجابت اوست. (ارسطو)
- بدون پول، آرامش به دشواری به دست خواهد آمد. (وینستون چرچیل)
- هیچ چیز مانند بخشش و احسان انسان را سیر نمی کند. (ارسطو)
- سرسخت و سمج و پایدار باشید و هرگز تسلیم نشوید. (وینستون چرچیل)
- اگر خواستی انسان را بشناسی به گفته هایش نه به نگفته هایش گوش بسپار چراکه حقیقت انسان در چیزی است که از گفتن آن ناتوان است (دکتر شریعتی)
- اگر دل بخواهد هزار راه پیدا می کند و اگر نخواهد هزار بهانه میتراشد (مثل برنئو)
- اگرآرامش ذهنی بیشتری می خواهید؛ برروی هرواقعه ای برچسب خوب یا بد نزنید. (ناشناس)
- خود را قربانی کنیم بهتر است تا دیگران را. (ماهاتما گاندی)
- اگرمی خواهیدمردم درباره ی شماخوب فکرکنند ازخودتان تعریف نکنید(پاسکال)
- اگر نمی خواهی در حق تو داوری شود، درباره دیگران داوری نکن. (آبراهام لینکلن)
- انسان گاهی برای زندگی لازم می بیند احساساتش را بکشد در حالی که او زندگی می کند تا احساساتش نمیرند. (ناشناس)
- با همه چیز در آمیز و با هیچ چیز آمیخته نشو در انزوا پاک ماندن نه سخت است نه با ارزش (دکتر شریعتی)
- باید زیاد مطالعه کنید تا بدانید که هیچ نمی دانید. (مونت کیو)
- بسیار کمتر از آنچه می دانیم می اندیشیم (دکتر شریعتی)
- رنج و غصه را برای خودت بپذیر و رفاه و آسایش را برای همه . (آبراهام لینکلن)
- بسیاری ازمردان بزرگ برای عظمت خودمدیون مشکلات بزرگی هستندکه درزندگی باآن روبروبودند(اسپرژن)
- اگر بر ناتوان خشمگین شوی، دلیلش این است که قوی نیستی. (فرانسوا ولتر)
- دوران طلایی پیش روست نه پشت سر. (ویلیام شکسپیر)
- کسی که "امروز" از "دیروز" آگاهتر نباشد، انسان خردمندی نیست. (آبراهام لینکلن)
- به زور می توان چیزی را گرفت ولی به زور نمی توان آنرا نگه داشت(دکتر شریعتی)
- اگر می خواهید انسان شایسته ای شوید، از هوای نفس بکاهید. (فرانسوا ولتر)
- تخیل مهتر از دانش است. علم محدود است اما تخیل دنیا را در بر میگیرد. (انیشتن)
- اگر می خواهی چیزی را بیاموزی، در آن غوطه ور شو. (پائولو کوئلیو)
- حکومت کشوری که در آن گدایی به صورت حرفه در آید، بد و فاسد است. (فرانسوا ولتر)
- بهترین وسیله برای شکست یک ملت ناتوان ساختن انرژی و اراده معنوی آنها است . (هیتلر)
- اشتباه، جهان را به حرکت در می آورد. هرگز از اشتباه نترس. (پائولو کوئلیو)
- نیرومند ترین مردم کسی است که بر خشم خود غلبه کند. (افلاطون)
- درجه سعادت اشخاص بستگی به اراده و میل خود آنها دارد. (آبراهام لینکلن)

حکایت و اندرز

پیر مرد فقیر

درکانادا پیرمردی را به خاطر دزدیدن نان به دادگاه احضار کردند. پیرمرد به اشتباهش اعتراف کرد ولی کار خودش را اینگونه توجیه کرد: خیلی گرسنه بودم و نزدیک بود بمیرم، قاضی گفت:

تو خودت می دانی که دزد هستی و من ده دلار تو را جریمه می کنم و میدانم که توانایی پرداخت آنرا نداری به همین خاطر من جای تو جریمه را پرداخت میکنم، درآن لحظه همه سکوت کرده بودند و دیدند که قاضی ده دلار از جیب خود درآورد و درخواست کرد به خزانه بابت حکم پیرمرد پرداخت شود سپس ایستاد و به حاضرین در جلسه گفت:

همه شما محکوم هستید و باید هرکدام ده دلار:جریمه پرداخت کنید چون شما در شهری زندگی میکنید که فقیری مجبور می شود تکه ای نان دزدی کند؛ درآن جلسه دادگاه ۴۸۰ دلار جمع شد و قاضی آن را به پیرمرد بخشید.

بزرگان می گوید: اگر در شهر مسلمانان فقیری دیدی، بدان که ثروتمندان آن شهرمال او را می دزدند!!

پند استاد

معلّم یک کودکستان به کودکان صنف گفت که میخواهد با آنها بازی کند. او به آنها گفت که فردا هر کدام یک خریطه پلاستیکی بردارند و درون آن، به تعداد آدمهایی که از آنها بدشان میآید، کچالو بریزند و با خود به کودکستان بیاورند. فردا بچه ها با خریطه های پلاستیکی به کودکستان آمدند . در خریطه بعضی ها ۲، بعضی ها ۳، بعضی ها تا ۵ کچالو بود. معلّم به کودکان گفت تا یک هفته هر کجا که میروند خریطه پلاستیکی را با خود ببرند . روزها به همین ترتیب گذشت و کم کم بچه ها شروع کردن به شکایت از بوی ناخوش کچالو های گندیده. به علاوه، آنهایی که کچالوی بیشتری در خریطه خود داشتند از حمل این بار سنگین خسته شده بودند. پس از گذشت یک هفته، بازی بالاخره تمام شد و بچه ها راحت شدند. معلّم از بچه ها پرسید: «از این که کچالو ها را با خود یک هفته حمل میکردید چه احساسی داشتید؟ » بچه ها از این که مجبور بودند کچالو های بدبو و سنگین را همه جا با خود ببرند شکایت داشتند. آنگاه معلّم منظور اصلی خود از این بازی را این چنین توضیح داد: «این درست شبیه وقتی است که شما کینه آدمهایی که دوستشان ندارید را در دل خود نگاه میدارید و همه جا با خود میبرید. بوی بد کینه و نفرت، قلب شما را فاسد میکند و شما آن را همه جا همراه خود حمل میکنید. حالا که شما بوی بد سیب زمینی ها را فقط برای یک هفته نتوانستید تحمل کنید پس چطور میخواهید بوی بد نفرت را برای تمام عمر در دل خود تحمل کنید؟ » پس همیشه سعی کنیم کینه کسی رو به دل نگیریم بلکه به خوبی های شخص بیشتر بیاندیشیم تا کینه ای از اون به دل بگیریم .

حل مسائل

می‌گویند شخصی سر کلاس ریاضی خوابش برد. وقتی که زنگ را زدند بیدار شد، با عجله دو مسأله را که روی تخته سیاه نوشته بود یادداشت کرد و به خیال اینکه استاد آنها را به عنوان تکلیف منزل داده است به منزل برد و تمام آن روز و آن شب برای حل آنها فکر کرد. هیچ یک را نتوانست حل کند، اما تمام آن هفته دست از کوشش بر نداشت. سرانجام یکی را حل کرد و به کلاس آورد. استاد به کلی مبهوت شد زیرا آنها را به عنوان دو نمونه از مسائل غیرقابل حل ریاضی داده بود.

اگر این دانشجو این موضوع را می‌دانست احتمالاً آنرا حل نمی کرد ولی چون به خود تلقین نکرده بود که مسأله غیرقابل حل است، فکر می‌کرد باید حتماً آن مسأله را حل کند و سرانجام راهی برای حل مسأله یافت.

حل نشدن بیشتر مشکلات زندگی ما به افکار خودمان بر می‌گردد.

محاورۀ اوزبیگی (۲۳)

عزیزالله ارال

ازکتاب " محاوره دری - انگلیسی - اوزبیکی

سال	Year	یېل
هزارونه صد و نود و پنج (۱۹۹۵)	One Thousand Nine Hundred Ninety Five (1995)	بیر مینگ توقیز یوز تۆقسان بېش (۱۹۹۵)
درآستانۀ سال هزار و نه صدو هفتادوهشت	On the eve of (1978)	بیر مینگ تۆقیز یوز یېتمیش سککیزینچی یېل عرفه سیده
در طول سال	All year round	یېل بویی
سال کبیسه	Leap year	کبیسه یېلی
سال گذشته	Last year	اۆتگن یېل
سال آینده	Next year	کېله سی یېل
امسال	This year	بو یېل

تاریخ	Date	تاریخ
امروزتاریخ چنداست؟	What's the date today?	بوگون تاریخ نېچه؟
امروز ۲۶ جولای است	Today is the 26th of July	بوگون جولای آیی نینگ یېگیرمه آلتینچی کونی
در ماه اگست سال ۱۹۵۸	In August 1958	بیر مینگ تۆقیز یوز اېللیک سککیزنچی یېلنینگ اوگوست آیی ده
اول ماه می نوزده شصت وچهار	On May 1,1958	بیر مینگ تۆقیز یوز آلتمیش تۆرتینچی یېل می آیی نینگ بېرینچی سی ده
درسال نوزده نودوچهار	In 1994	بیر مینگ تۆقیز یوز تۆقسان تۆرتینچی یېل ده

محاورهٔ اوزبیگی (۲۳)

فصل ها	Seasons	فصل لر
زمستان(درزمستان)	winter (in winter)	قیش (قیش ده)
بهار	Spring	کؤکلم
تابستان	Summer	یاز
خزان	Autumn	کوز
خزان گذشته	Last autumn	اؤتگن کوز
آخرهای بهار	Late spring	کوکلم سؤنگگی
زمستان سخت	Severe winter	قتتیق قیش
بهار زودرس	Early spring	اٖبرته بهار

مشکلات	Problems	قیینچیلیک لر
عینک هایم را شکستاندم	I've broken my glasses	کؤز عینکیم نی سیندیریب قؤیدیم
پیاله را شکستاندم	I have broken a cup	پیاله نی سیندیریب قؤیدیم
بشقاب را شکستاندم	I have broken a plate	بشقاب نی سیندیریب قؤیدیم

ادامه دارد...